

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДНІПРОВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНО-ЕКОНОМІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ЕКОНОМІКИ**

**МАТЕРІАЛИ
науково-практичної конференції
молодих вчених і студентів
"МОЛОДІ НАУКОВЦІ-АГРАРНИКИ:
ТРАДИЦІЙНІ Й НОВІ АСПЕКТИ ДОСЛІДЖЕНЬ"
1 том
28.02.-02.03.2018 року**

м. Дніпро

УДК 338.43

ББК 65.9(4Укр) 32

Молоді науковці-аграрники: традиційні й нові аспекти досліджень : тези доповідей науково-практичної конференції молодих вчених і студентів 28.02.-02.03.2018 р. : В 2 т. – Том 1. – Дніпро : Друкарня «Стандарт» (ПП Бойко В.В.), 2018. – 108 с.

Організатор конференції:

Навчально-науковий інститут економіки Дніпровського державного аграрно-економічного університету

Схвалено до друку Вченою радою Навчально-наукового інституту економіки ДДАЕУ

Збірник містить матеріали за такими тематичними напрямками:

- Інформаційні системи і технології;
- Фінанси та банківська справа;
- Облік, аудит та управління фінансово-економічною безпекою.

*Матеріали подано в авторській редакції.
Висловлені у виданні думки належать виключно авторам.*

ІНФОРМАЦІЙНІ СИСТЕМИ І ТЕХНОЛОГІЇ

ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ПРИ ОБРОБЦІ БІОМЕТРИЧНИХ ДАНИХ ЛЮДЕЙ ТА ТВАРИН

Д. Тітова, студентка гр. БТ 1-17

Науковий керівник: О. Келюх, старший викладач

Ми спілкуємось з великою кількістю людей, відтворюємо в своїй уяві деякі особистості взяті з художніх творів: літератури, кіно, театру, образи відтворені в цирку, на вулиці в повсякденному житті, в транспорті, магазині, музеї тощо. Зазвичай ми ідентифікуємо людей по імені, прізвищу, зовнішності, типу поведінки (прояву характеру або можливостей), схильності до яких-небудь дій. У державних інституціях прийнятним є ідентифікування особистостей більше по біометричним даним, які вважаються незмінними на протязі життя. Серед них райдужна оболонка ока, малюнок на пальцях рук та ніг, дезоксирибонуклеїнові кислоти, особистості почерку, тембр голосу, фотографії не тільки під прямим кутом та ін. Міжнародна організація цивільної авіації в положенні «Про включення засобів біометричної ідентифікації в машино розраховані проїзні документи» визначила поняття біометрії, як засіб до розпізнавання людини за допомогою поведінкових атестацій та фізіологічних параметрів. Сюди відноситься застосування ID-карток, вживлення чипів, біометричні візи, паспорти та водійські посвідчення. Загалом це відноситься для зовнішньополітичних відносин між країнами. Поштовхом до введення біометрії був інцидент у 2001 році, коли 11 вересня були здійснені атаки терористами за допомогою захвалених літаків. Вважається, що цього лиха можна було уникнути, коли б еміграція була більш прозорою. Біометрична реєстрація дозволяє уникнути підробки та фальсифікації документів. Біометрична документація дозволяє поширювати свою дію на вироблення «біометричних віз» при виїзді громадян у ряд країн. З приходом до президентства USA команди Трампа посилюється захист кордону за допомогою розвинення системи комп'ютерної персоналізації громадян, що пересуваються. Зараз такі запобіжні заходи, стосовно еміграції прийняли деякі країни Європи. Слід остерігатися використання біометричних технологій саме терористичними організаціями. Є поодинокі випадки, коли цілі комп'ютерні системи захисту ламались групами «хакерів». Новітні комп'ютерні технології при обробці, накопиченні та збереженні біометричних даних були викликані розвиненням світової злочинності, міжнародного тероризму. Головною перевагою застосування сучасних баз даних це можливість робити миттєву вибірку з великих масивів різномірних даних. Це забезпечує сучасна технологія «клієнт-сервер», що покликана, у разі потреби, під'єднувати великі обчислювальні можливості.

Треба враховувати ті процеси, що відбуваються в суспільстві, ті небезпечні події, що надають шахраї людству і з розумінням підходити до незручностей біометрії, необхідності чіпування, представляти для діяння свої

дані, коли це не суперечить правам та свободам вашої особистості. Чіпи, що вмонтовуються у людське тіло дозволятимуть використовувати деякі сучасні сервіси. Наприклад використовувати прихований в чипові ключ для відчинення сейфу, при роботі з системою «Розумний дім», тримати частину коду кредитної картки, розраховуватися електронними грошми, використовувати його як візитку тощо. Розроблені чіпи, що не потребують джерел живлення зовні і можуть перебувати під шкірою живої істоти на протязі всього його життя. Таким чином ми бачимо, що біометричні технології потребують постійного розвинення при застосуванні обчислювальних засобів.

Біометрія аграрного господарювання вивчає питання розведення та генетики тварин, розглядає технологію виробництва і переробки продукції тваринництва, займається визначенням генеральних сукупностей тієї чи іншої породи за допомогою комп'ютерних систем.

ЕЛЕКТРОННА КОМЕРЦІЯ ЯК ЗАСІБ ПІДВИЩЕННЯ ПРИБУТКОВОСТІ АГРОБІЗНЕСУ

*А. Шаля студентка гр. МР-1-14
Науковий керівник: М. Кравець, викладач*

Останнім часом на ринку з'явилася нова форма торгівлі, яка називається електронна комерція - це акт продажу товарів або послуг online, що на відміну від продажу в традиційних фізичних магазинах, значно змінила сучасний ринок агропромислової продукції. Електронна комерція надає постачальникам маркетингові послуги в режимі реального часу і дозволяє їм здійснювати операції без відкриття представництв або найму зарубіжних агентів. Швидка і гарантована доставка надає можливість оптовій та роздрібній торгівлі зменшити обсяг і номенклатуру необхідних запасів. А це, в свою чергу, допомагає компаніям знижувати свою собівартість.

Користуватися електронними майданчиками можуть як великі і середні, так і малі агропідприємства. При цьому кожен користувач може виступати в двох іпостасях: організатора торгів і постачальника. Тобто агрокомпанія може на єдиній платформі як закуповувати, так і продавати продукцію. Це зручно і дозволяє скоротити час пошуку постачальника або покупця. Також електронний майданчик дозволяє агрокомпаніям економити 15-25% коштів на закупівлі завдяки зниженню організаційних витрат і близько 30% – завдяки конкуренції безлічі постачальників. Сайти електронної торгівлі дозволяють людям, які не знаходяться у великих містах, отримати доступ до віддалених магазинів. В результаті електронна комерція відкриває нові ринки для аграрного бізнесу, що дозволяє вам розробити нову бізнес-модель, спрямовану на розширення споживчої бази, особливо, яка спирається на добре налагоджену електронну комерцію.

З перенесенням бізнесу до глобальної мережі у аграрних компаній з'являються неабиякі переваги в обслуговуванні клієнтів. Розміщення необхідної інформації, організація зворотного зв'язку, забезпечення технічної допомоги та надання багатопрофільних послуг значно підвищують лояльність

користувачів до електронної комерції. Оскільки торговець електронної комерції фіксує контактну інформацію у формі електронної пошти, то надсилання електронних листів з автоматизованою та настроєною електронною поштою є досить простим. Крім того, електронна комерція дозволяє використовувати чудову персоналізацію магазину, використовуючи файли cookie та інші методи контролю за поведінкою споживача. Оскільки ви усуваєте необхідність у фізичному магазині, аграрний бізнес може заощадити кошти на оренді та обслуговуванні, за рахунок використання таких Інтернет технологій, як утиліти та технічне обслуговування. Їхнє впровадження дозволяє значно знизити обсяг первісних вкладень в бізнес. Використання електронної комерції дозволяє зменшити чисельність персоналу та фонду оплати праці, тому що вам більше не потрібні десятки співробітників на тиждень, щоб продавати. Крім того, магазин може залишатися відкритим цілодобово, щоб споживачі могли переглядати товари у будь-який зручний їм час і навіть в святкові і вихідні дні, що в свою чергу значно збільшує продажі і прибуток. Зокрема, вартість створення електронного магазину є набагато нижчою за вартість створення звичайного магазину у фізичному світі.

Із зазначеного вище випливає, що електронна комерція має ряд переваг для ведення аграрного бізнесу в мережі. Згідно зі статистикою світових аналітичних компаній, покупки в Інтернет - магазинах постійно ростуть і будуть рости, завдяки високому проникненню Інтернет - технологій навіть в самі глибинки країни, які роблять електронну комерцію вигідною з кожним днем. Тому це хороша перспектива для аграрних підприємств почати свій електронний бізнес вже сьогодні.

ЗАСТОСУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В РОБОТІ ФІНАНСОВИХ УСТАНОВ

Н. Бараненко, студентка групи ФК-2-14

Науковий керівник: О. Карамушка, к.е.н., доцент

Основною ланкою інформаційних технологій в фінансовій сфері є автоматизована банківська система (АБС), від роботи якої залежить головним чином подальша конкурентоспроможність банку. Така система передбачає комплексну автоматизацію облікової, операційної та управлінської банківської діяльності. Крім того вона повинна бути інтегрованою з іншими банківськими технологіями, володіти службою підтримки, легко оновлюватись, забезпечувати стабільну роботу. Тобто АБС – це інформаційне середовище банку.

В банківській сфері ІТ поділяють на back office та front office програми. До front office відносять технології, що забезпечують організацію процесів, які відповідають за безпосередню роботу з клієнтами, замовниками, а до back office – операцій, пов'язаних із оформленням, супроводом та виконанням угод, укладених у front office, тобто back office технології реєструють всі операції клієнта в базі даних банку. Окрім цього виділяють middle office, як частину організаційної структури банку для ведення фінансового та управлінського

обліку, забезпечення інформаційної взаємодії між усіма підрозділами банку та забезпечення інформаційної безпеки.

Дистанційне банківське обслуговування дозволяє використовувати такі технології, які можуть здійснювати банківські операції без самої присутності клієнта в банку. Такі сучасні технології набули свою популярність з розвитком глобальної мережі Internet. Тобто вони передбачають встановлення програми, за допомогою якої і встановлюється зв'язок клієнтів з банком, що в першу чергу є зручним у використанні для самих клієнтів, через можливість мати доступ до банківських послуг в будь-якому місці, де є Internet, та економить час. Крім цього, не мало важливе значення набувають банківські call-центри, де обслуговування відбувається по телефону, що дає змогу швидко отримати відповідь на питання як користувача, так і самого банку.

Не менш важливою фронт-офісною технологією для найбільш ефективного розвитку будь-якого банку являє собою CRM-система. Дана програмна технологія дозволяє провести сегментацію клієнтів, підвищити можливість залучення нових, створити ефективну систему продажу та маркетингу в цілому, підвищити продуктивність праці при мінімізації витрат, що дає змогу підвищити прибутки банку.

У процесі здійснення основних завдань і функцій банку можуть виникати ризики загального характеру та ризики несанкціонованого доступу до власної інформації, тому дуже важливо, щоб інформаційна безпека була на всіх рівнях банківської системи, саме тому її відносять до технологій middle office. Сучасна діяльність банків неможлива без банківської техніки. До даного списку таких технологій входять: банкомати, касові апарати, сейфи, купюролічильні машини, сканери штрих-кодів, знищувачі документів та інша офісна оргтехніка. Серед банків України на сьогоднішній день часто використовують у своїй діяльності застарілу техніку, яка певним чином формує небажання збільшити додаткові витрати на придбання нової, крім того це справляє негативне враження як для існуючих користувачів, так і потенційних.

Ефективний розвиток українських банків передбачає використання передових ІТ. Проте банкам потрібно пам'ятати про "парадокс продуктивності" – в разі збільшення інвестицій у новітні ІТ, продуктивність праці теж зростає, але у менше разів, ніж відбувся ріст рівня інвестування. Власне кожен банк, повинен вивчати доцільність застосування кожної ІТ, оскільки, незважаючи на їх необхідність та популярність, ринок банківських технологій є не дешевим.

ІНФОРМАЦІЙНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ АГРОПІДПРИЄМСТВ

М. Гіда, студент гр. МТ-1-15

Науковий керівник: Н. Самарець, к.т.н., доцент

Суттєвою умовою стійкого зростання агропромислового виробництва є ефективне використання інформаційного менеджменту – комплексного управління всіма етапами життєвого циклу підприємства. Інформаційний менеджмент включає виконання таких завдань: дослідження підприємства як об'єкта управління; формування інформаційних ресурсів підприємства як бази управління; створення інформаційної продукції як засобу управління.

Інформаційний менеджмент відіграє важливу роль у діяльності аграрних підприємств, оскільки є його ефективною інформаційною підтримкою та забезпечує агропідприємству конкурентні переваги в умовах ринку. Він включає персонал як один із пріоритетних ресурсів, який реалізує інформаційну стратегію організації. Сфера діяльності інформаційного менеджера охоплює управління інформаційною діяльністю, документно-інформаційні ресурси та комунікації [1].

Одна із задач інформаційного менеджменту – формування інноваційної політики та здійснення інноваційних програм. Упровадження інновацій сприяє підвищенню продуктивності праці, економії різних видів ресурсів, скороченню витрат та зниженню собівартості аграрно-продовольчої продукції. У агровиробництві варто застосовувати сучасні інформаційні технології за такими напрямками: вибір технології та вирішення технічних проблем, експертиза інвестиційних проектів, розробка бізнес-планів господарств, контроль якості сільськогосподарської продукції та природного середовища, економічний аналіз і прогнозування розвитку аграрної сфери, сприяння розвитку кооперації та інтеграції товаровиробників, маркетингові послуги тощо.

Основою розвитку підприємства є внутрішній потенціал, тобто сукупність ресурсів у його розпорядженні. Ресурсний потенціал аграрних підприємств – це складна інтегрована економічна категорія, що характеризується сукупністю збалансованих наявних ресурсів (земельних, трудових, матеріально-технічних), у процесі взаємодії яких реалізується їх здатність виробляти продукцію. Успішна діяльність підприємств АПК вимагає прийняття обґрунтованих управлінських рішень стосовно визначення обсягів виробництва, обрання ринків реалізації своєї продукції, що ставить питання підвищення ефективності використання наявних ресурсів та оптимізації їх структури. Якісне використання ресурсів підприємства досягається на основі чіткої та регламентованої взаємодії всіх його підрозділів, організації ефективної системи управління використанням ресурсного потенціалу [2].

Підвищення рівня рентабельності агропідприємства у значній мірі залежить від вдалого керівництва, яке базується на обґрунтуванні перспективних концепцій розвитку господарства. Виникає потреба в інформаційних системах, які б дозволили проводити глибоку аналітичну обробку, вирішували такі завдання, як пошук закономірностей в масивах даних, обчислення функціональних залежностей, притаманних даних предметній області, стратегічне та оперативне планування, прийняття управлінських рішень і прогнозування їх наслідків. Розуміння переваг, які може дати інтелектуальний аналіз, призвело до появи інформаційних систем підтримки прийняття рішень (СППР), які орієнтовані на аналітичну обробку даних з метою отримання знань, необхідних для розробки рішень в області управління, – експертних систем, систем, заснованих на нейронних мережах, а також інтелектуальних СППР.

Література:

1. http://www.dut.edu.ua/uploads/1_1546_97383715.pdf

2. <http://dspace.knau.kharkov.ua/jspui/handle/123456789/636>

КОМПЛЕКСНЕ ЗАСТОСУВАННЯ ЕКОНОМІКО-МАТЕМАТИЧНИХ МЕТОДІВ ДЛЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕФЕКТИВНОГО АГРОВИРОБНИЦТВА

А. Готвянська, С. Лубенець, студентки гр. МТ-2-15

Науковий керівник: Н. Васильєва, д.е.н., професор

Економіко-математичні методи набули широкого застосування абсолютно в усіх галузях виробництва. За їх допомогою можливо максимально повно охопити фактори впливу на економічну діяльність, підвищити ефективність роботи підприємства в цілому та окремих його підрозділів.

Найчастіше економіко-математичні методи класифікують за ознаками одержання точного розв'язку та його оптимальності. До безпосереднього застосування методів спочатку здійснюється математичне моделювання. Процес моделювання умовно поділяється на три основних етапи:

- 1) аналіз емпіричних даних про структуру досліджуваного явища, на підставі чого власне і формується модель;
- 2) визначення методів, за допомогою яких буде вирішуватися задача;
- 3) аналіз отриманих результатів.

При економіко-математичному моделюванні на рівні аграрного підприємства дуже часто виникає ситуація, коли економічна система має занадто складну структуру. Це пояснюється тим, що економіка виробництва завжди знаходиться в динаміці, швидко змінюється. Тому буває важко підібрати необхідні саме для даної системи математичні методи, які б повною мірою охоплювали всі компоненти виробництва. Найчастіше дану проблему вирішують за допомогою спрощення досліджуваної системи, виключення деяких її другорядних факторів, задля того щоб одержати структуру, котра піддається відомому математичному аналізу та опису.

Важливою складовою забезпечення ефективного агровиробництва є управління запасами. Воно має на меті пошук такої стратегії поновлення та використання запасів, щоб функція витрат у кінцевому результаті приймала мінімальне значення. При управлінні запасами розглядають статичні та динамічні моделі. Статичні застосовуються для прийняття разового рішення щодо поповнення запасів, а динамічні – при корегуванні рішень, які були прийняті раніше, або при прийнятті низки послідовних рішень про рівень запасів.

Для ефективного управління в зерновиробництві більш доцільно застосовувати динамічні моделі, адже вони дозволяють розпланувати витрати виробництва щодо поповнення власних ресурсів на триваліший проміжок часу. І що не менш важливо, у разі появи дефіциту можна скорегувати прийняті рішення в потрібному напрямку. Зауважимо, що для забезпечення управління запасами слід систематично отримувати оновлені дані щодо рівня залишку кожного виду ресурсів на виробництві. Зокрема, для підвищення ефективності виробництва м'яса доцільно застосовувати комп'ютерний он-лайн моніторинг

надходжень, витрат і залишку ресурсів на складі.

Для будь-якого виробництва, в тому числі й молочного, важливо мінімізувати простой, правильно розподілити зобов'язання між працівниками. Для цього використовують розробки теорії систем масового обслуговування, за допомогою чого забезпечується раціональна організація робіт. Потрібно визначити три головних характеристики системи масового обслуговування – кількість каналів обслуговування, інтенсивність вхідного потоку та швидкість роботи одного каналу. Важливо закріплювати за одним працівником стільки об'єктів, скільки він здатний ефективно обслуговувати, уникаючи надмірного простою та виникнення черги.

Після забезпечення ефективності в середині самого виробництва, важливо забезпечити максимально вигідні зв'язки зі споживачами. Цю проблему можна вирішити за допомогою транспортних задач на мережах, де складається система оптимальних комунікаційних зав'язків із замовниками, визначаються найкоротші шляхи постачання від виробника до споживача. За потреби, витрати на перевезення задаються незалежно від обсягу продукції, яка транспортується. Подібні моделі варті впровадження при виробництві аграрної продукції, що в подальшому використовується в харчовій промисловості (м'яса, молока, яєць, сирів тощо).

Для передбачення результатів взаємодії з конкурентами доречно застосовувати теорію матричних ігор. Рішення про впровадження ігрових моделей приймаються в умовах невизначеності. Тобто учасник гри приймає рішення, яке, на його погляд, принесе найбільшу вигоду або найменші витрати, але при цьому береться до уваги, що кінцевий результат також залежить від дій суперника. Зазначений підхід є вкрай необхідним на сільськогосподарських підприємствах при виборі оптимального рішення стосовно підвищення якості продукції (зерна, м'яса, меду, молока): чи зробити більше продукції низької якості, витративши на неї менше праці та сировинних ресурсів, чи, навпаки, підвищити якість, але при цьому витративши більше праці та сировинних ресурсів.

Загалом, економіко-математичні методи сприяють вивченню певних закономірностей впливу окремих чинників на роботу всього підприємства, підвищенню ефективності виробництва і збуту продукції. Їхня роль полягає у визначенні та обчисленні величини невикористаних резервів у господарстві. Без математичного підґрунтя не можливо вирахувати та мінімізувати економічні ризики, що супроводжують підприємство під час його діяльності.

Отже, активне впровадження методів економічного-математичного аналізу забезпечить поліпшення управління аграрними підприємствами та сприятиме сталому зростанню рентабельності їх діяльності.

ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В АГРОІНЖЕНЕРІЇ

Р. Малєгін, студент гр. МС-5-17

Науковий керівник: І. Шрамко, старший викладач

Сучасні компанії в агроінженерії все більше починають використовувати інформаційні технології. Окрім того що всі сучасні автомобілі і спеціалізовані машини керуються комп'ютерними системами, великого поширення набувають такі системи, як супутникове спостереження та діагностика техніки.

Супутникове спостереження в агроінженерії може використовуватися для стеження за ходом роботи техніки як в реальному часі так і в запису. Це дозволяє регулювати багато параметрів, які відповідають за належне виконання норм обробітку гранту, збирання врожаю, тощо.

Діагностика техніки наразі можлива в реальному часі, навіть, без участі людей в цьому процесі. Це стало доступним завдяки інформаційним технологіям. Майже в кожному сучасному автомобілі чи спеціалізованій машині встановлені слідкуючі пристрої, які призначені для того, щоб визначати несправності чи не правильну роботу пристроїв чи їх вузлів. Але завдяки супутниковому спостереженню, стало доступним попередження сервісного персоналу про збої чи несправності в режимі реального часу. Для цього в машини встановлюють спеціальні модулі GPS моніторингу, до яких можна підключити різні датчики для контролю різноманітних механізмів відкриття чи закриття дверей, відкриття чи закриття вантажних відділень, контроль рівню палива, а також датчиків, які будуть стежити за коректністю роботи автомобільних систем. Вся зібрана, цими пристроями, інформація надходить до GPS серверу, на якому вже спеціально навчені диспетчери чи системи мають змогу аналізувати отриману інформацію и обробляти її. Тобто при необхідності викликати сервісну службу одразу ж після виявлення несправностей, чи у разі несерйозного дефекту надати рекомендації безпосередньо диспетчеру пошкодженого пристрою щодо вирішення поставлених задач. Такі компанії як: John Deere, Claas, Caterpillar зробили дуже вагомий внесок у провадження інформаційних технологій у аграрне виробництво і не тільки. Техніка перших двох компаній більш розповсюджена на території України, але і Caterpillar має змогу демонструвати високий рівень автоматизації та автономності виробничої техніки. Система дистанційного контролю дозволяє ефективно стежити за рівнем палива навіть на дорожньому та комунальному транспорті. Впровадивши системи GPS моніторингу, ви зможете не тільки домогтися економії на паливі, але й здійснити контроль над якістю обробітку ґрунту та збирання продукції.

У сфері перевезень людей або продукції, застосування системи спостереження допомагає визначити густину пасажиропотоку або кількості завантаженої продукції, відповідно. Особливо це ефективно позначається на роботі збирального та далекобійного транспорту, так як GPS моніторинг дозволяє ретельно стежити за часом і прибуттям продукції і людей на транспортних засобах.

Контроль палива та GPS моніторинг буде корисним у сільському

господарстві, так як застосування системи GPS допоможе стежити за загальною обробленою площею землі, якістю виконання робіт, і навіть запобігти постійне розкрадання оброблюваної продукції.

Істотним плюсом на встановлення супутникових систем спостереження та контролю на сільськогосподарську техніку є їх протиугінна безпека. Постійний контроль обладнання в режимі реального часу дозволяє швидко визначити місцезнаходження викраденого транспорту у разі необхідності. Також, GPS моніторинг дозволяє отримувати повідомлення на мобільний телефон у разі виходу автомобіля із зони заданої параметрами, що дозволить уникнути відхилення обладнання від встановленого маршруту, порушення графіка або попадання в аварійну ситуацію.

Системами GPSM з GPS GSM моніторингом стеження успішно оснащуються як автомобільний транспорт, так і спеціальна техніка. До всього іншого дану систему стеження можуть встановлювати на річкових суднах, залізничному транспорті, і навіть для моніторингу людей. Але найбільше поширення ця система GPS моніторингу та контролю витрат палива отримала все ж таки у сільському господарстві.

Оскільки такі системи вже на сьогоднішній день дають великі переваги перед використанням класичних технологій. По заявам передових фірм виробників сільськогосподарської техніки системи дистанційного контролю будуть все більше і більше розвиватись із часом.

Розвиток майже усіх винайдених суспільством технологій має право на існування тільки за умовою сталого попиту на продукцію, Тому і потрібно вводити сучасні технології в усі доступні сфери діяльності людини в парі із механізмом.

З іншого боку розвиток технологій сприяє полегшення людської праці. Адже до винайдення перших технологій дистанційного керування набагато більше показників повинен був спостерігати сама комбайнер чи оператор іншого спеціального засобу при виконанні операцій заданих йому умовами і нормами праці.

Оскільки із часом норми зростають, тобто ті показники що раніше вважались високими зараз уже є середніми чи навіть менше, тому і техніка повинна не відставати у розвитку, щоб виробники без зупинки мали змогу задовольняти норми задані державою чи виробником.

МОДЕЛЮВАННЯ ПОПИТУ І СПОЖИВАННЯ В МАРКЕТИНГУ

Е. Желанін, студент гр. МР-1-15

Науковий керівник: С. Нужна, к.е.н., доцент

На сьогоднішній день головною метою маркетингових досліджень є прагнення дати адекватну характеристику ринкових процесів і явищ, визначити позицію і можливості фірми на ринку шляхом вивчення таких категорій як попит і споживання, які є невід'ємними категоріями системи економіки, що виражають об'єктивні економічні відносини товарного виробництва.

Цільовою функцією моделювання попиту і споживання, у відповідності до функцій і задач маркетингу розуміється, як ринкова система управління

збутовою і виробничою діяльністю, у якій основою прийняття економічних рішень є ринкова інформація, а доцільність цих рішень перевіряється ринком в ході реалізації товарів та послуг. Під час використання такого методу стартовим пунктом підприємництва стає дослідження споживчого попиту.

Рівень споживання або рівень задоволення потреб суспільства можна виразити через цільову функцію споживання $F=X(Y)$, де значення змінних Y включає в себе різні види товарів і послуг. Властивості даної функції зручніше аналізувати, використовуючи систему рівнянь та $(Y)=Z$, де Z – це параметр що характеризує рівень цільової функції споживання і може бути представлений у вигляді доходу чи рівня добробуту.

Характерними ознаками функції платоспроможного попиту є те що ці функції показують залежність величини попиту на окремі послуги чи товари, від групи чинників, які впливають на нього. Вони використовуються в аналітичних моделях і створюються на основі даних відповідних чинників, а саме: склад сім'ї, рівень доходу, ціни на послуги чи товари тощо.

Також при дослідженні платоспроможного попиту використовуються однофакторні функції попиту від прибутку $U_j = f_j(X)$, де f_j — тип функції; X — дохід; U_j — попит на j -й товар. Відповідно цим функціям отримуємо криві, які називають кривими Енгеля.

Той же самий принцип відокремлення групи товарів по типу функцій попиту від прибутку запропонував шведський економіст Л.Торнквіст, який інтерпретував криві Енгеля та виділив 4 функцій попиту для чотирьох груп товарів: продовольчі товари, промислові товари стандартної якості, промислові товари підвищеної якості, предмети розкоші.

Згідно до цього принципу спочатку відбувається насичення споживача продовольчими товарами, потім товарами стандартної якості, далі підвищеної якості і в кінці товарами розкоші.

Окрім вище зазначених функцій, в моделях платоспроможного попиту використовують й інші функції –квадратичні, степеневі, обернені та інші.

Економічний зміст під час проведенні аналізу попиту показує коефіцієнти еластичності, що свідчить на скільки змінився попит, коли дохід змінився на 1%. Для розрахунку числового значення коефіцієнту еластичності застосовується формула $E_j = \frac{dy_j}{y_j} \div \frac{dx}{x}$, де E_j – це коефіцієнт еластичності для j -

ої групи товарів відносно доходу X ; y_j — попит на j -ту групу товарів.

В залежності від попиту на товар виділяють еластичний (при зниженні ціни на 1% відбувається збільшення попиту більше ніж на 1% і навпаки) та нееластичний (коли підвищення ціни на 1% зумовлює зменшення попиту менш ніж на 1%)

Отже, можна зробити висновок, що знання і застосування різних функцій та принципів при моделюванні попиту в маркетингу, мають велике значення і полегшують роботу підприємцям під час прийняття рішень.

ІНТЕРНЕТ СЬОГОДНІ

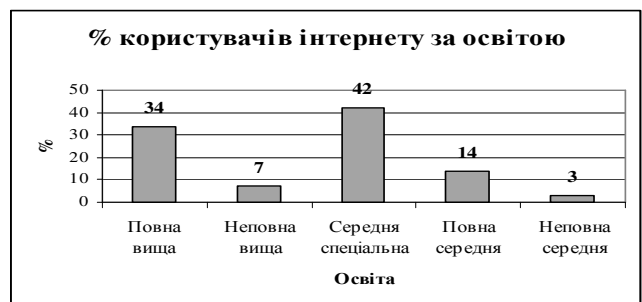
Л. Салова, студентка гр. МгА-2-17

Науковий керівник: Є. Харченко, к.т.н., доцент

Сьогодні у світі налічується понад 4 млрд користувачів інтернету. Тільки за 2017 рік майже чверть мільярда людей вперше з'явилися в мережі. Відповідно до нового звіту 2018 Global Digital, кількість користувачів Інтернету в 2018 році становить 4,021 млрд (за рік збільшилася на 7%), соціальні мережі налічують 3,196 млрд чоловік (на 13%), мобільним телефоном користуються 5,175 млрд (на 4%). Доступ до інтернету розподілений по планеті нерівномірно. Як і раніше не так просто бути весь час онлайн в Центральній Африці і Південній Азії. Але в 2018 ситуація почне докорінно змінюватися. Інтернет стає доступнішим навіть в цих регіонах, і в Африці кількість користувачів щороку зростає на 20%. За останній рік мільйон людей щодня вперше в житті реєструвалося в соцмережах. Це означає, кожну секунду додавалося 11 нових користувачів.

За даними Комітету Інтернет Асоціації України (ІнАУ) вперше відбулося помітне зниження абсолютного числа регулярних користувачів в Україні - з 21,6 млн. в середині 2017 року до 21,0 млн. за підсумками 2017 року. Таке зниження ІнАУ пояснює зменшенням загальної кількості постійних жителів України - головним чином за рахунок міграції за кордон населення України у віці 18-45 років.) Якщо говорити про соціальні мережі, то в Україні налічують рівно 13 млн користувачів, із них 22% "сидять" у Twitter та інших мережах через смартфони. 13 млн українців хоч раз на місяць з'являються у Facebook. З усіх користувачів більшість становлять жінки (57%). Також популярністю в українців користується Instagram. Соціальна мережа для публікації фото та відео налічує 7,2 млн українців. Це 16% від загальної кількості населення України. Україна з'явилась у списку країн з найповільнішим мобільним зв'язком (114 місце).

Наведемо короткий соціально-демографічний аналіз користувачів інтернету в Україні за 2017 рік згідно дослідженням компанії InMind Factum Group Ukraine.

З 2004 по 2017 рік кількість користувачів інтернету збільшилась на 52% і склала в 2017 році 64%.

Найбільші відсотки за освітою складають користувачі із середньою

спеціальною освітою - 42% і повною вищою освітою - 34%; найменші відсотки-користувачі з неповною середньою освітою.

студенти 18%. Найнижчий відсоток, а саме 1% належить військовим.

У демографічних дослідженнях соціальних категорій населення України найбільші відсотки з користування інтернетом складають спеціалісти з вищою освітою – 23%, а також учні і

ФІНАНСИ ТА БАНКІВСЬКА СПРАВА

АНАЛІЗ ДОХОДІВ І ВИДАТКІВ МІСЦЕВИХ БЮДЖЕТІВ (НА ПРИКЛАДІ ДНІПРОПЕТРОВСЬКОЇ ОБЛАСТІ)

Н. Бараненко і В. Мішенський, студенти гр. ФК-2-14

Науковий керівник: Н. Дуброва, к.е.н. доцент

Місцевий бюджет як фінансовий план – це організаційна форма мобілізації фінансових ресурсів і здійснення витрат органами місцевого самоврядування, тобто це результат діяльності людей, оскільки формування та використання фінансових ресурсів місцевих бюджетів здійснюється на підставі рішень місцевих органів влади. [3]

Ключову роль у створенні самостійності місцевих бюджетів відіграють їхні доходи та видатки, а також форми, принципи та методи, за допомогою яких формуються доходи та здійснюються видатки. [4]

Аналізуючи сутність категорії «доходи бюджету», варто зазначити, що їх склад та способи, на основі яких вони формуються, характеризують фінансові можливості місцевих бюджетів.

Згідно із ст. 9 Бюджетного кодексу України, доходи бюджету класифікуються за такими розділами: податкові надходження, неподаткові надходження, доходи від операцій із капіталом та трансферти. Відповідно до Бюджетного кодексу України, доходи місцевих бюджетів розподіляються між загальним та спеціальними фондами. При цьому кошти загального фонду не мають цільової спрямованості та використовуються на фінансування поточних видатків, тоді як доходи спеціального фонду мають конкретне призначення, у тому числі пов'язане із формуванням бюджету розвитку. [1]

Згідно Закону України «Про місцеве самоврядування» місцеві органи влади виконують як власні повноваження, так і делеговані центральною владою. У відповідності до такого поділу видатки місцевих бюджетів теж розмежовуються на видатки, які забезпечують виконання власних повноважень, та видатки спрямовані на реалізацію делегованих повноважень.[2]

З метою визначення основних джерел наповнення місцевих бюджетів та видатків необхідно проаналізувати їх динаміку та структуру бюджету за 2014–2016 рр. на основі даних Дніпропетровської області.

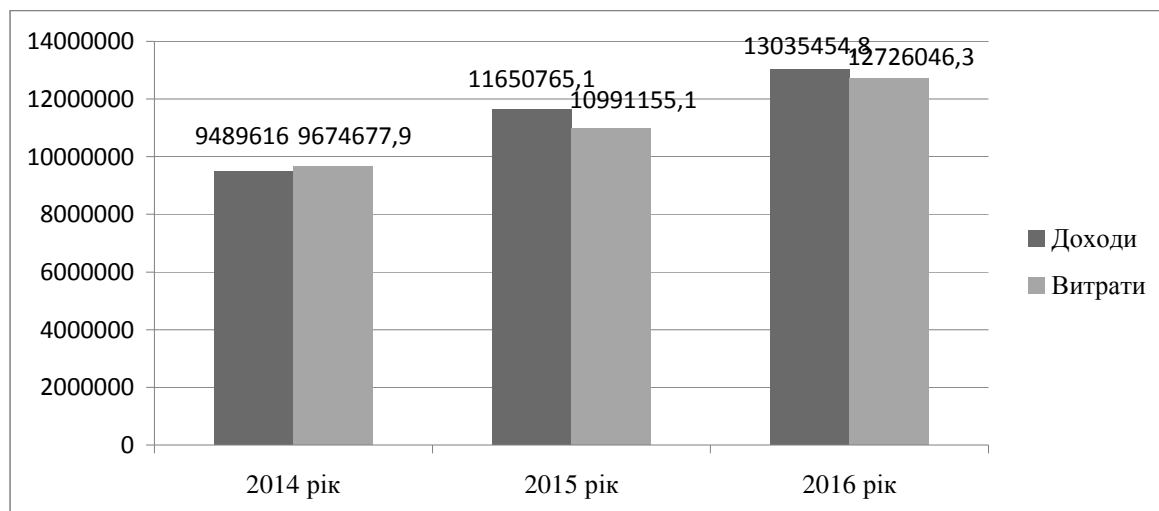

Рис. 1. Аналіз доходів і видатків бюджету Дніпропетровської області за 2014-2016 рр.

Аналіз доходів місцевих бюджетів за 2015–2016 рр. виявив достатність фінансових ресурсів для розв’язання завдань соціально-економічного розвитку Дніпропетровського регіону. Так, протягом 2014–2016 рр. доходи місцевих бюджетів зросли на 3545838,8 грн., або на 37,4%, і становили в 2016р. 13035454,8 грн. (з урахуванням міжбюджетних трансфертів).

У доходах та видатках місцевих бюджетів виявляється державна й регіональна політика органів державної і місцевої влади й управління, від пріоритетів якої залежить стимулювання виробництва, фінансове забезпечення соціального захисту населення, розвиток освіти й охорони здоров’я, фізичної культури й спорту, розбудова економічної інфраструктури. Тому перелік доходів та видатків місцевих бюджетів, їх склад і структура постійно змінюються залежно від конкретної соціально-економічної ситуації.

Література

1. Бюджетний кодекс України. Ст. 9 БКУ від 08.07.2010 № 2456-VI [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/>
2. Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні». Ст. 64 ЗУ Про місцеве самоврядування від 21.05.1997 № 280/97-ВР [Електронний ресурс].- Режим доступу: <http://kodeksy.com.ua/>
3. Завора Т. М. Аналіз доходів місцевих бюджетів (на прикладі Полтавської області) [Електронний ресурс] / Т. М. Завора, Ю. М. Чумак // Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія : Економіка і менеджмент. - 2016. - Вип. 17. - С. 139-142. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvmgu_eim_2016_17_30
4. Зубріліна В. В. Сутнісно-теоретичні аспекти доходів та видатків місцевих бюджетів [Електронний ресурс] / В. В. Зубріліна // Економічний простір. - 2014. - № 91. - С. 94-109. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/есpros_2014_91_11

НАУКОВО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ПІДХОДИ ДО ФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ АКТИВАМИ БАНКУ У СУЧАСНИХ УМОВАХ

*І. Магала, студентка гр. МгФБС-1(б)-17
Науковий керівник: Ю. Масюк, к.е.н., професор*

Управління діяльністю банків на сучасному етапі підвищеної невизначеності та фінансово-економічної нестабільності потребує пошуку нових підходів, оскільки існуючі методи управління не завжди спроможні забезпечити стабільний і стійкий розвиток банків в умовах високої волатильності ринків та динамічності зовнішнього середовища.

У сучасних умовах постійної мінливості макро-економічного середовища система управління активами банків повинна мати такі особливості: орієнтація банку на перспективу; використання новітніх управлінських технологій та інструментів для формування і забезпечення гнучкості конкурентних переваг. Управління доцільно здійснювати при наявності реально діючої системи, що вирішує завдання управління й виступає органічною складовою організації, діями якої здійснюється управління організацією й не вирішується завдання, які різняться з управлінськими, її слід розглядати як спеціалізовану систему або як систему управління.

Для створення ефективної управління активами комерційного банку необхідно: визначення основних цілей процесу управління активами банку відповідно до стратегічної мети банку; проведення оцінки фактичного потенціалу банку; виявлення й обґрунтування найбільш суттєвих чинників впливу мікро- та макросередовища; раціональне використання стратегій управління та обґрунтування найбільш оптимальних; визначення теоретико-методологічних підходів та розробка методики реалізації основних стратегічних цілей процесу управління; оцінка ефективності використання підходів стратегічного управління, виділення основних помилок і нових перспективних напрямів зростання [2].

В умовах політичної та соціально-економічної нестабільності банків України одним із найважливіших методик управління банком виступає розробка системи забезпечення раціональної діяльності, що дасть можливість банку стабільно і перспективно зростати, реалізуючи всі наявні можливості, які є одним з основних факторів успіху існування банку. Система реалізується суб'єктами управління, які складають її організаційну структуру. Найважливішою передумовою управління активами банків є створення раціональної організаційної структури, яка забезпечує інтегрування всіх рівнів і бізнес-процесів структурних елементів фінансового менеджменту в процесі прийняття управлінських рішень.

В основу організації та реалізації основних стратегічних цілей банку покладено систему управління активами, яка визначає філософію управління банком і спрямована на ефективне функціонування та розвиток банківських установ у сучасних умовах інтегрування й поширення глобальних дисбалансів світової економіки.

Для стабільного існування системи управління необхідне відповідне забезпечення для прийняття ефективних управлінських рішень з урахуванням макроекономічних зрушень на фінансових ринках. Організаційне забезпечення системи управління активами передбачає існування відповідних структурних підрозділів і центрів відповідальності, які мають суттєвий вплив при управлінні [1].

Результативне існування системи управління активами банків неможливе без нормативного забезпечення: нормативно-правових актів, постанов та наказів, які регламентують діяльність банку у сфері управління активами; технологічного та технічного забезпечення, за допомогою якого забезпечується автоматизація фінансової діяльності із використанням ІТ-технологій і впровадження новітніх технологій, що допомагають оптимізувати роботу банку; кадрового забезпечення, яке характеризується кваліфікованими банківськими менеджерами у сфері управління активами.

Основною метою запропонованої системи управління активами є обґрунтування науково-методичних підходів і розробка практичних засад щодо управління активами банку з метою зростання вартості капіталу банку та його фінансових показників, дотримання прийняттого рівня ризику в умовах динамічного впливу зовнішнього середовища [Ошибка! Источник ссылки не найден.].

Особливостями сучасного динамічного розвитку банків є циклічність і багатовимірний прояв глобальних фінансово-економічних дисбалансів, підвищення ризикованості й суттєвого впливу процесів фінансової інтеграції й глобалізації, політична і соціально-економічна нестабільність, що обумовлюють необхідність удосконалення інструментів та засобів фінансового менеджменту банку.

Література:

1. Ключко Л.А. Забезпечення фінансової стабільності банків в умовах фінансової кризи / Л.А.Ключко // Актуальні проблеми України. – 2016. – № 10. – С. 97-106
2. Литвинюк О.В. Система управління активами банківських установ / О.В. Литвинюк // Економічні дис-баланси в глобалізованому світі : матеріали XIII міжнар. наук.-практ. конф. (Київ, 14 липня 2012 р.). - К. : Нова економіка, 2012. - С. 78-81

ДОСЛІДЖЕННЯ СУТНОСТІ ДІАГНОСТИКИ СУБ'ЄКТА ГОСПОДАРЮВАННЯ

*К. Саманіна, С. Буженінов, студенти гр. МгФБС-1-17
Науковий керівник: Н. Демчук, д.е.н., професор*

Діагностика не є чимось новим у розвитку економіки. Від визначення і оцінки стану функціонування суб'єктів економічного процесу залежить розроблення комплексу профілактичних заходів, рекомендацій і процедур, спрямованих на поліпшення цього стану або попередження несприятливих для його функціонування ситуацій і подій у невизначеному ринковому середовищі. Тобто економічна діагностика повинна виступати як обґрунтована та

достовірною процедурою, від якої залежить подальший напрям дій суб'єкта господарювання.

Коласс Б. визначає діагностику як дію, автор вважає за доцільне вивчати фінансовий стан в динаміці, та визначати симптоми, що можуть спричинити небезпеку в діяльності, таким чином спостерігається наближення визначення «діагностика» до прогнозування.

Трактування поняття «діагностика»

Автор	Поняття
Коласс Б. 1997р.	Займатися діагностикою – це значить розглядати фінансовий стан суб'єкта господарювання так, щоб виявити в динаміці симптоми явищ, що можуть затримати досягнення поставлених цілей і вирішення завдань, піддаючи небезпеці заплановану діяльність [5, с.43]
А. І. Муравйов 1998р.	Трактує діагностику як спосіб встановлення характеру збоїв нормального перебігу господарського процесу на підставі типових ознак, властивих тільки цьому об'єкту [7, с.17]
А. П. Градов В. І.Кузін Н. Г.Данілочкіна 1999р.	Діагностику розглядають як напрямок економічного аналізу, що дає змогу виявити характер порушення нормального перебігу економічних процесів на підприємстві [6, с. 24]
Г. О. Швиданенко О. І. Олексик 2002р.	Система діагностики базується на використанні алгоритмів, технологій, методів і показників економічного аналізу, тобто "економічна діагностика" та "економічний аналіз" є тотожними поняттями[9, с. 25]
О. О. Гетьман В. М. Шаповал 2007р.	Діагностика як спосіб розпізнавання соціально – економічної системи за допомогою реалізації комплексу дослідницьких процедур і виявлення в них слабких ланок і "вузьких місць" відноситься до методів непрямих досліджень [3, с. 9]
Е. М. Коротков А. А. Беляєв Д. В. Валовий 2003р.	Розуміють під діагностикою визначення стану об'єкта, предмету явища або процесу управління через реалізацію комплексу дослідницьких процедур, пошук у них слабких ланок та "вузьких місць" [1, с. 146]
І. Д. Фаріон 2005р	Діагностика – це метод аналізу стану внутрішнього середовища організації, встановлення проблем та вузьких місць, які спричиняють відхилення та деформації об'єкта від норми чи цілі, виявлення потенційно сильних та слабких сторін, що впливають на формування та реалізацію ефективної стратегії організації [8, с. 8-9]
В. А. Верба Т. І. Решетняк 2000р.	Процес детального та поглибленого аналізу проблем, виявлення факторів, що впливають на них, підготовки всієї необхідної інформації для прийняття рішення, а також виявлення головних аспектів взаємозв'язку між проблемами, загальними цілями та результатами діяльності підприємства [2, с. 27]
М. М. Глазов 2007р.	Вчення про методи і принципи розпізнавання дисфункцій і постановку діагнозу об'єкта, що аналізується з метою підвищення ефективності його функціонування, підвищення його життєздатності в умовах вільної конкуренції, вільного, нерегульованого ринку [3, с. 8]
Ю. А. Горбачук Н. Б. Кушнір 2008р.	Діагностика – це процес визначення й вивчення ознак, що характеризують стан економічної системи, для прогнозування можливих відхилень і запобігання порушень нормального режиму роботи [4. с. 11]

А. І. Муравйов наголошує на аналізі і контролі відхилень від нормального протікання господарської діяльності, з іншої сторони таке поняття можна розуміти як виявлення деякої патології. Подібність визначення Муравйова

простежується у визначенні А. П. Градова, В. І. Кузіна, Н. Г. Данілочкіної стосовно виявлення так названої патології. Але і є деяка відмінність. Градов та ін. вказують в понятті що діагностика як напрямок економічного аналізу.

Г. О. Швиданенко та О. І. Олексик прирівнюють поняття "економічна діагностика" та "економічний аналіз", застосовуючи алгоритми, технології, методи і показники економічного аналізу.

«Пошук вузьких місць» простежується у трьох груп авторів - Е. М. Короткова, А. А. Беляєва, Д. В. Валового, та О. О. Гетьмана, В. М. Шаповала, а також у І. Д. Фаріона. Можемо простежити, що у визначенні О. О. Гетьмана та В. М. Шаповала приводять «діагностику» до способу та відносять до методів непрямих досліджень. Але найбільш повним з цих трьох варіантів ми вважаємо визначення І. Д. Фаріона. І. Д. Фаріон ніби поєднав визначення Муравйова, Градова та ін., Швиданенко та Олексика, а також Короткова та ін.. Це поняття є більш повним та змістовним, розширює діагностику до поняття «аналізу та прогнозування».

В. А. Верба та Т. І. Решетняк наголошують на процесі детального та поглибленого аналізу та вивченні факторів, а також надає поняттю управлінського характеру.

М. М. Глазов відносить до галузі вчень про методи та розширює поняття «діагностики» до рівня ринкових відносин.

Ю. А. Горбачук та Н. Б. Кушнір спрямовують термін «діагностика» до класифікації процесів які були наведенні вже В. А. Вербою та Т. І. Решетняком. Але також автори роблять акцент на вивченні стану економічної системи і спрямовують до попередження можливих порушень, а отже і їх запобіганню. І отже в даному випадку ми приходимо до прогнозування.

На наш погляд, згідно з попередніми викладками, можемо навести наступне визначення терміну «діагностика». Діагностика – це процес аналізу стану суб'єкта господарювання, виявлення та розпізнавання дисфункцій, з метою прогнозування та подальшого запобігання порушень нормального стану, для подальшого формування та реалізації ефективної стратегії організації дій суб'єкта, за для прийняття управлінських рішень та утримування на ринку.

Література:

1. Антикризисное управление: учебник / Э.М. Коротков, А.А. Беляев, Д.В. Валовой и др. / под ред. Э.М. Коротков. – М.: Изд-во ИНФРА-М, 2003. – 431 с.

2. Верба В.А. Організація консалтингової діяльності : навч. посібн. / В.А. Верба, Т.І. Решетняк. – К. : Вид-во КНЕУ, 2000. – 242 с.

3. Гетьман О.О. Економічна діагностика : навч. посібн. / О.О. Гетьман, В.М. Шаповал. – К. : Центр навч. літ-ри, 2007. – 307 с.

4. Горбачук Ю.А., Кушнір Н.Б. Економічна діагностика. – Рівне: НУВГП, 2008. – 176 с.

5. Коласс Б. Управление финансовой деятельностью предприятия. Проблемы, концепции и методы : учебн. пособ. : пер. с франц. / подред. проф. Я.В. Соколова. – М.: Изд-во "Финансы", изд. об. "ЮНИТИ", 1997. – 576 с.

6. Контроллинг как инструмент управления предприятием / под ред.

Н.Г. Данилочкиной. – М.:Изд. об. "ЮНИТИ", 1999. – 278 с.

7. Муравьев А.И. Теория экономического анализа: проблемы и решения / А.И. Муравьев. – М.:Изд-во "Финансы и статистика", 1998. – 144 с.

8. Фаріон І.Д. Діагностика і економічний аналіз у сфері послуг : курс лекцій / І.Д. Фаріон, Л.І. Савчук, С.М. Жукевич / за ред. д-р екон. наук, проф. І.Д. Фаріона. – Тернопіль : Вид-во "Екон. думка", 2005. – 260 с.

9. Швиданенко Г.О. Сучасна технологія діагностики фінансово-економічної діяльності підприємства : монографія / Г.О. Швиданенко, О.І. Олексик. – К. : Вид-во КНЕУ, 2002. – 192 с.

АНАЛІЗ ПРИБУТКОВОСТІ ТА РЕНТАБЕЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

*О. Крижановський, студент гр. ФК-1-14
Науковий керівник: Ю. Масюк, к.е.н., професор*

Прибуток є важливою і головною рушійною силою економіки, основним спонукальним мотивом діяльності підприємців, певним гарантом прогресу соціально-економічної системи. Вважається, що прибуток є узагальнюючим показником діяльності підприємства. В умовах ринкової економіки головною метою діяльності будь-якого підприємства є отримання прибутку. Власники і персонал мають зробити усе необхідне для забезпечення формування прибутку у розмірі, потрібному для подальшого функціонування і розвитку підприємства і забезпечення усіх груп інтересів.

Фінансовим результатом господарської діяльності будь-якого підприємства виступає його прибутковість, яка характеризується абсолютними (сума прибутку) та відносними (рівень рентабельності) показниками.

Прибутковість являє собою стійке економічне явище, що проявляється як підтверджена здатність підприємства генерувати позитивний фінансовий результат від здійснення як основної, так і всієї господарської діяльності, що полягає в перевищенні доходу над здійсненими витратами в розмірі достатньому для ефективного подальшого функціонування. [1]

Прибутковість підприємства характеризують два показники: прибуток та рентабельність. Ці показники тісно пов'язані між собою. Зростання рентабельності об'єктивно свідчить про збільшення одержуваного прибутку.

Прибуток являє собою додаткову вартість, яка створюється під час процесу виробництва понад вартість виробничих ресурсів та робочої сили що були використані. Прибуток є якісним показником, оскільки він синтезує всі сторони діяльності підприємства, характеризує ефективність його господарської діяльності в цілому. Головною метою управління прибутком є визначення шляхів найбільш ефективного його формування та оптимального розподілу, що спрямовані на забезпечення розвитку діяльності підприємства та зростання його ринкової вартості. [2]

Розподіл і використання прибутку є найважливішим господарським процесом, що забезпечує покриття потреб підприємців і формування доходів держави. Механізм розподілу прибутку повинен бути побудований таким

чином, щоб всіляко сприяти підвищенню ефективності виробництва, стимулювати розвиток нових форм господарювання. Прибуток підприємства отриманий в результаті його господарської діяльності, розподіляється між державою та підприємством. [3]

Ще одним показником прибутковості підприємства, є рентабельність, яка показує співвідношення прибутку з понесеними витратами. Це відносний показник, який має властивість порівняння. Саме рентабельність характеризує ступінь дохідності, вигідності, прибутковості.

Будучи узагальнюючим показником економічної ефективності сільськогосподарського виробництва, рентабельність відображає ефективність спожитих виробництвом ресурсів галузі – трудових, земельних, матеріальних, рівень керування й організації виробництва та праці, кількість, якість і результати реалізації продукції, можливості здійснення розширеного відтворення й економічного стимулювання працівників [5]. Рентабельність як показник дає уявлення про достатність чи недостатність прибутку порівняно з іншими окремими величинами, які впливають на виробництво та реалізацію та взагалі на фінансово-господарську діяльність підприємства [6]. Рентабельність – це індикатор, який характеризує ефективність фінансово-економічного механізму та прибутковість діяльності підприємства в умовах жорсткої ринкової конкуренції, а також світової економічної кризи. Вона відображає адекватність системи управління та доцільність управлінських заходів у процесі функціонування виробничо-торговельного підприємства.

Отже, для збільшення прибутковості доцільно було б використовувати три альтернативи, які є дуже актуальними:

1. Збільшення цін при збереженому значенні витрат. Заробіток може бути збільшений кількома шляхами: підняттям цін на ваш продукт; підняттям рівня продажів; збільшенням різниці між ціною і собівартістю товару.

2. Зниження витрат або собівартості при збереженому значенні заробітку. Другою альтернативою є зниження суми загальних витрат. Це може бути досягнуто зменшенням собівартості товару. Введення в експлуатацію продукції високих технологій, тобто конвеєрів, які ефективно вирішують цю проблему. Іншим важливим інструментом у зниженні загальних витрат є впровадження нових методів управління, таких як спільна діяльність.

3. Одночасне збільшення цін та зменшення собівартості. Це може бути досягнуто шляхом масового виробництва. Принцип економіки, зумовлений зростанням масштабу виробництва, може призвести до бажаної мети.

Література:

1. Мелень О. В. Актуальні питання прибутковості підприємства та шляхи її збільшення / О. В. Мелень, Ю. Ю. Холондач // Вісник Нац. техн. ун-ту «ХПІ»: зб. наук. пр. Темат. вип.: Технічний прогрес і ефективність виробництва. – Харків: НТУ «ХПІ». – 2015. – № 25 (1134). – С. 123-126.

2. Огійчук М. Ф. Суть прибутку та підходи до методики його визначення / М. Ф. Огійчук // Економіка АПК. – 2015. – № 3. – С. 7–21.

3. Блонська В.І. Прибуток – особливості його формування та використання в ефективному управлінні підприємством / В.І. Блонська, І.В.

Паньків // Науковий вісник НЛТУ України : зб. наук.-техн. праць. – Львів : РВВ НЛТУ України. – 2014. – Вип. 6 – С. 129-134.

4. Шляга О. В. Прибуток та рентабельність, як показники ефективності виробництва / О. В. Шляга, Л. І. Шипуля // Економічний вісник Запорізької державної інженерної академії. – 2014. – № 8. – С. 75-81.

5. Финансовый менеджмент. Теория и практика / И. Т. Балабанов, Е. В. Быкова, и др.; под ред. Е. С. Стояновой. – М., 1997. – 574 с.

6. Москаленко В. П. Комплексна оцінка фінансового стану підприємства як основа для діагностики його банкрутства / В. П. Москаленко, О. Л. Пластун // Актуальні проблеми економіки. – 2013. – № 6. – С. 181–191.

СТРАХУВАННЯ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ

В. Шрамко, студент гр. ФК-1-15

О. Павленко, к.е.н., доцент

Основні засоби є одним з найважливіших елементів виробничого процесу, тому з приводу цього на економічних теренах постійно триває дискусія стосовно тлумачення поняття «основні засоби». Основні засоби – це активи підприємства, які мають вартісну оцінку, не втрачають матеріально-речову форму в процесі експлуатації, використовуються в процесі виробництва більше одного року або операційного циклу, переносять свою вартість у вигляді амортизаційних відрахувань на новостворений продукт, використання яких, як очікується, принесе підприємству певну економічну вигоду.

Проблема страхового захисту основних засобів підприємств АПК, набуває важливого та актуального статусу. На сучасному етапі в сільськогосподарському виробництві процес по оновленню основних засобів доволі повільний, його характеризує швидке збільшення масштабів виробництва, поглиблення галузевої диференціації і світового поділу праці, розвиток в сфері кооперування та спеціалізаційних процесів, загострення світової конкуренції. Україні притаманний значний економічний потенціал, продуктивність її підприємств опирається на те як відтворюються і використовуються основні засоби. Найбільшою перешкодою, яка заважає оновленню основних засобів підприємств АПК виступає нестача грошових активів, які можливо було б спрямувати на страховий захист.

В економічній літературі напрями дослідження відтворення та страхування основних засобів підприємств АПК займають далеко не останню сходинку. Детальному вивченню цієї тематики присвятили свої наукові праці як українські, так і зарубіжні вчені-економісти: Буряк Л. Д., Гудзь О. Є., Гаманкова О. О., Березін О. В., Мних Є. В., Вініченко І. І., Виговська Н. Г., Довгаль О. В., Багрій П. І., Катан Л. І., Макаренко П. М., Пархоменко В. М., Плаксієнко В. Я., Сук Л. К., Ткаченко Н. М., Ярема Б. П. та ін. Особливу увагу треба звернути на праці з питання сутності амортизації та її вплив на оновлення основних засобів, оскільки це є ключовим внутрішнім джерелом відтворення, що розглядаються в роботах таких вітчизняних вчених, як Александрова М. М.,

Городянська Л. В., Довбиш Г. В. та інші.

Говорючи про якість результатів досліджень вчених та сучасних наукових впроваджень щодо теорії та практики по страхуванню основних засобів сільськогосподарських підприємств, потрібно сказати, що деякі грані описаної проблеми залишаються недостатньо описаними та вимагають новітніх теоретичних та практичних заходів по їх вирішенню. Більш глибокому дослідженню підлягає науковий підхід щодо тлумачення видів відтворення основних засобів підприємств сільського господарства.

На нашу думку, для того щоб покращити страховий захист основних засобів сільськогосподарських підприємств, необхідна підтримка держави аграріям у вигляді часткової компенсації частини вартості техніки придбаної на умовах фінансового лізингу, а також надання дотацій, що при страхуванні основних засобів є дієвим способом захисту сільгоспвиробників. Потрібно збільшити розмір дотацій, який позитивно вплине на оновлення основних засобів, та змінити стереотип агровиробників про те, що це страхування потрібне саме для них у вигляді не тільки страховки при настанні непередбачуваних ситуацій, а й можливості якісного сервісного і технічного обслуговування технічних засобів.

ФІНАНСОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВІДТВОРЕННЯ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ

А. Локотькова, студентка гр. ФК-2-14

Науковий керівник: Л. Катан, д.е.н., професор

Основні засоби є важливою складовою економічного потенціалу країни, а їх стан та зміни визначають як рівень розвитку економіки, так і рівень конкурентоздатності вітчизняного виробництва.

Основні засоби – матеріальні активи, у тому числі запаси корисних копалин наданих у користування ділянок надр, що призначаються платником податку для використання у господарській діяльності платника податку, вартість яких перевищує 6000 гривень і поступово зменшується у зв'язку з фізичним або моральним зносом та очікуваний строк корисного використання (експлуатації) яких з дати введення в експлуатацію становить понад один рік (або операційний цикл, якщо він довший за рік) [3].

Під впливом об'єктивних умов процесу вдосконалення технології виробництва та його організації, практика економічної роботи підприємств зазнає зміни. Особливого значення при цьому набуває економічний аналіз технічного стану основних засобів, аналіз експлуатаційних витрат на поточні ремонти [4].

Для забезпечення відтворення основних виробничих засобів важливе значення має вивчення їхнього стану та використання, що є важливим фактором підвищення ефективної діяльності підприємства.

Показники стану й ефективності використання основних засобів можна об'єднати в три групи, які характеризують [1]:

- 1) забезпечення підприємства основними засобами;

2) стан основних засобів;

3) ефективність використання основних засобів.

До показників, які характеризують ефективність використання основних засобів, належать: фондівдача, рентабельність основних засобів, сума прибутку на одну гривню основних засобів. Найбільш загальним показником, який характеризує ефективність використання основних засобів, є фондівдача.

Абсолютним показником ефективності використання основних засобів є сума прибутку на одну гривню основних засобів. До показників ефективності використання основних засобів можна також віднести показник питомої ваги активної частини основних засобів у їх загальній сумі [2].

Отже, основні засоби є основною ланкою будь-якого матеріального виробництва. На основі підвищення ефективності їх використання збільшується економічний потенціал і виробничі можливості галузі, підвищується технічний рівень виробництва.

При оцінці ефективності використання основних засобів необхідно враховувати особливості господарської діяльності, форму власності та стратегічну мету підприємства.

Література:

1. Бондар Н.М. Економіка підприємства: Навчальний посібник. –К.: Видавництво А.С.К., 2004. – 400с.

2. Економічний аналіз підприємства: Навч. посібник для студ. ВНЗ / Кругляк Б. С., Бондар Т. П., Зайцева О. Б., Ковальов А. І., Скиба Г. В. – Хмельницький: Хмельницький державний університет, 2004. – 420 с.

3. Податковий кодекс України /Редакція від 02.01.2017 – п.п. 14.1.138.5.

4. Янчев А. В. Облік та аналіз відтворення основних засобів : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. екон. наук : спец. 08.06.04 «Бухгалтерський облік, аналіз та аудит» / Янчев Андрій Володимирович. – Луганськ, 2004.

ОЦІНКА ЛІКВІДНОСТІ КОМЕРЦІЙНОГО БАНКУ

О. Самарська, студентка групи Мг-ФБСз-1-176

О. Павленко, к.е.н., доцент

В умовах світової економічної кризи, постійного посилення конкуренції між банками, зростання дефіциту банківських ресурсів, зниження рентабельності традиційних банківських операцій фінансова безпека комерційних банків перебуває під впливом фінансових криз. Такі сучасні умови існування банківської системи потребують постійної діяльності в напрямку оптимізації фінансової стійкості, управлінні та аналізу ліквідністю.

Ліквідність є важливою системною характеристикою банку, яка являється показником фінансової стабільності комерційного банку. Відповідно, основною метою аналізу банківської ліквідності є необхідність знаходити оптимальне співвідношення між активами і зобов'язаннями, як з погляду забезпечення потреб ліквідності, так і щодо їх дохідності та вартості. Таке управління ліквідністю забезпечує не лише спроможність банку розраховуватись за своїми

зобов'язаннями, але і задовольняти існуючий попит на ресурси для здійснення активних операцій. Тим самим, ризик ліквідності є ключовим фактором фінансової безпеки банку, зростання якого свідчить про неспроможність банку забезпечувати своєчасне, повне і безперервне виконання усіх грошових зобов'язань та достатність коштів відповідно до потреб розвитку економіки, призводить до кризи ліквідності банку, що може суттєво погіршити репутацію банку у майбутньому та призвести до банкрутства банку.

Специфікою комерційного банку є те, що він використовує залучені кошти, які належать іншим суб'єктам ринку, тому для запобігання надмірного підвищення ризику ліквідності комерційний банк у своїй діяльності має керуватися такими принципами: виконання усіх вимоги НБУ щодо встановлених економічних нормативів; дотримання збалансованості активів та пасивів за строками; проведення заходів направлених на залучення і збереження вкладів за рахунок покращення якості послуг.

Управління ліквідністю банку здійснюється не лише децентралізовано — на рівні комерційного банку, а й централізовано — шляхом дотримання економічних нормативів ліквідності.

До централізованого управління відноситься дотримання комерційним банком затверджених НБУ Інструкцією про порядок регулювання діяльності банків України наступних нормативів ліквідності: норматив миттєвої ліквідності; норматив поточної ліквідності; норматив короткострокової ліквідності.

Миттєва ліквідність показує спроможність банку покрити коштами в касі та на коррахунках частину залучених коштів в національній валюті.

Поточна ліквідність є співвідношенням зобов'язань банку незалежно від строку їх виконання до активів незалежно від строку їх надходження. Короткострокова ліквідність розраховується як співвідношення високоліквідних активів до робочих активів банку.

Методи оцінки ліквідності комерційного банку можуть мати як якісне так і кількісне наповнення. Так, якісна оцінка ліквідності заснована на коефіцієнтному аналізі, який базується на розрахунку коефіцієнтів ліквідності. Вони характеризують співвідношення залишків ліквідних активів і зобов'язань, стабільність зобов'язань банку і потреба банку в додаткових коштах. Кількісна оцінка відображає ризик ліквідності як величину можливих витрат, отриманих при підтримці платоспроможності банку, а також недоотриманий прибуток в разі надлишку ліквідних активів. Отже, визначення ступеня ліквідності дає змогу банку оцінити наявні ліквідні кошти та виявити резерви ліквідних активів.

Таким чином, ефективна оцінка ліквідності є одним з найважливіших завдань кожного комерційного банку. Воно направлене на дотримання нормативного рівня ліквідності та отримання максимально можливого доходу від активних операцій банку.

АНАЛІЗ КРЕДИТНОГО ПОРТФЕЛЯ КОМЕРЦІЙНОГО БАНКУ

Ю. Сорока, студентка гр. МгФБС-17

О. Олійник, к.е.н., доцент

Кредитування є найважливішим видом діяльності комерційних банків, оскільки саме від результатів кредитування залежить прибутковість та стійкий фінансовий стан банку. Банківські кредити відіграють значну роль в процесах фінансування розвитку ринкової економіки, задовольняючи тимчасову потребу одних суб'єктів у додаткових коштах за рахунок їх тимчасового надлишку в інших. Стимулювання кредитування реального сектору економіки сприяє збільшенню обсягів ВВП і, зрештою, підвищенню добробуту нації. Тому в сучасних ринкових умовах найважливішим для комерційного банку є питання аналізу та управління кредитним портфелем.

Кредитний портфель – сукупність усіх банківських позик, що структуровані за певними параметрами відповідно до завдань визначеної банком кредитної політики.

В сучасних умовах оцінка якості кредитного портфеля комерційного банку залежить саме від правильної оцінки ризику, який бере на себе банк, здійснюючи різні операції. Для банківської діяльності важливим є не уникнення ризику взагалі, а його передбачення та зниження до мінімального рівня, тобто застосування різних методів управління ризиками.

Якісне оцінювання кредитного портфеля має на меті насамперед максимально знизити ризик неповернення позики, що веде до значних втрат для банків і може привести його до банкрутства.

Для оцінювання якості кредитного портфеля з погляду кредитного ризику застосовуються такі показники:

- коефіцієнт покриття класифікованих позик;
- питома вага зважених класифікованих позик;
- коефіцієнт питомої ваги проблемних позик;
- коефіцієнт питомої ваги збиткових позик.

Перелічені показники слід аналізувати в динаміці, виявити тенденцію до їх зміни та причини їх зміни. Розрахунок цих коефіцієнтів допомагає визначити тенденції зміни фінансового стану та шляхи збільшення економічної ефективності кредитних операцій.

Основними завданнями формування кредитного портфеля є:

- високий темп очікуваного доходу в довгостроковій перспективі;
- мінімізація рівня ризиків кредитного портфеля;
- дотримання необхідної ліквідності кредитного портфеля;
- високий рівень доходу в поточному періоді.

Отже, кредитний портфель взаємозв'язує три ключові аспекти банківської діяльності – дохідність, ліквідність і ризик.

Для забезпечення ефективності управління кредитним портфелем комерційному банку потрібно провести наступні заходи:

- розвивати кредитування фізичних осіб – як споживче, так і іпотечне та кредитування фізичних осіб-підприємців;

- зберегти існуючий склад кредитного портфеля юридичних осіб, мінімізувавши при цьому його ризиковість та підвищивши його якість;
- активно використовувати маркетингові дослідження для оцінки стану ринку банківських послуг та попередження або скорочення можливих збитків від кредитної діяльності;
- виводити з балансу кредити, які класифіковані як безнадійні, та погашати їх за рахунок власного капіталу;
- підвищувати кваліфікацію працівників, що відповідальні за залучення та аналіз кредитоспроможності клієнтів банку задля зменшення кредитного ризику та попередження про клієнтів, щодо яких існують сумніви у кредитоспроможності чи можливостей шахрайства.

РОЗВИТОК ФІНАНСОВОЇ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ

*Є. Бровко, студентка гр.МТ-1-15,
Науковий керівник: Ю. Масюк, к.е.н., професор*

Глобалізація як цивілізаційний феномен нинішнього століття і принципова ознака постіндустріального суспільства є революційним чинником провідних тенденцій у сучасній економіці. Одним із визначальних глобалізаційних сегментів, безумовно, є фінансова сфера, яка все більше впливає на світовий економічний простір.

Сьогодні фінансова глобалізація не є феноменом, але її вплив досяг безпрецедентного характеру. Фінансова глобалізація являє собою інтеграцію фінансової системи країни в міжнародні фінансові ринки та інститути. Така інтеграція зазвичай вимагає від уряду лібералізації внутрішнього фінансового сектору і вільний рух капіталу.

Успішна інтеграція в міжнародний економічний простір вимагає досить сильною економічної бази країни, а також відповідного регулювання і контролю уряду. Проте фінансова глобалізація здатна принести велику користь.

По-перше, приплив капіталу і інвестицій з розвинених країн в країни, що розвиваються.

По-друге, фінансова глобалізація допомагає поліпшити фінансову інфраструктуру, що зменшує моральний ризик.

Також потенційна користь фінансової глобалізації проявляється в ще більшій фінансовій взаємодії країн на світовому ринку, тобто більш тісній інтеграції країн, що розвиваються і розвинених країн. Сьогодні, не дивлячись на посилення фінансової глобалізації, фінансова система далека від ідеальної.

Але глобалізація створює певні політичні труднощі, наприклад, в умовах інтегрованості в фінансовий ринок на світовому рівні в уряді залишається менше політичної незалежності від інших країн. Через велику кількість фінансових криз останнім часом існує припущення, що глобалізація є причиною фінансової нестабільності.

Фінансова глобалізація - це палиця з двома кінцями. Вона здатна принести користь країні розвиваючи національну фінансову систему, але існує ризик початку кризи. Деякі вчені головним фактором висувають наявність криз

протягом тривалого часу під час низької фінансової інтеграції.

Тому на сьогоднішній день економіка країни не може розвиватися ізольовано від зовнішнього ринку, але при інтеграції у світовий простір існує ризик бути залученими у кризу на наднаціональному рівні.

Ми живемо в епоху високого ступеня ризику та невизначеності. Банки, фінансові установи та інвестори все більше стурбовані цим. Нова структура міжнародних економічних відносин має сприяти більшій прозорості, підтримки держав з надійної макроекономічною політикою і міцною фінансовою системою.

Глобалізація несе країнам значні потенційні вигоди, якщо вони проводять адекватну політику і мають у своєму розпорядженні необхідними інститутами на макро- і мікрорівнях, здійснюють додаткові внутрішні заходи, спрямовані на підвищення гнучкості ринку праці, ефективне регулювання фінансового сектора, корпоративний контроль, дотримання екологічних умов і цілеспрямоване створення систем соціальної безпеки.

Але не варто забувати, що розвиток фінансової глобалізації повинен стати таким процесом при якому держави намагалися б взаємодіяти один з одним таким чином, щоб уникати глобальних криз.

Усвідомлюючи корисність і неминучість фінансової глобалізації зараз урядам держав необхідно залишатися досить розумними в своїх фінансових «апетитах», щоб не наражати економіки інших країн на небезпеки.

НАПРЯМИ ВДОСКОНАЛЕННЯ МІСЦЕВОГО ОПОДАТКУВАННЯ В УКРАЇНІ

І. Землякова, студентка

Науковий керівник: С. Халатур, к.е.н., доцент

Економічна сутність системи місцевого оподаткування проявляється в тому, що вона забезпечує органи місцевої влади фінансовими ресурсами для здійснення їх функцій. Надходження від місцевих податків і зборів забезпечують проведення соціальної політики вирівнювання рівнів соціально-економічного розвитку територій.

Існування місцевих податків і зборів відповідає в першу чергу інтересам територіальних громад, від імені яких діють органи місцевого самоврядування, оскільки такі платежі є виключно їх фінансовою базою. Виходячи з цього, метою введення місцевих податків і зборів є забезпечення місцевих органів влади коштами, необхідними для здійснення їх завдань і функцій.

Відповідно до Податкового кодексу України, місцеві податки і збори – це обов'язкові платежі, що встановлюються сільськими, селищними, міськими радами згідно законодавства, справляються в межах відповідних адміністративно-територіальних одиниць і зараховуються до їх бюджетів [2].

Місцеві податки та збори є головним атрибутом місцевого самоврядування в розвинених країнах. Зокрема, місцеві податки утворюють близько 60% прибуткової бази місцевих органів влади в Німеччині, 48% – у Швейцарії, 38% – в Італії, 45% – в Австралії, 44% – в Норвегії.

В Україні місцеві податки і збори займають найбільшу питому вагу у доходах місцевих бюджетів та є одним з головних економічних інструментів державного регулювання. Система місцевого оподаткування була реорганізована шляхом прийняття Податкового кодексу України у 2010 році. При цьому було внесено зміни до переліку місцевих податків і зборів. Це призвело до суттєвих змін цієї складової доходів місцевих бюджетів, оскільки було ліквідовано ті місцеві податки та збори, що складали 90% доходів від місцевих податків і зборів (комунальний податок, ринковий збір, збір за надання дозволу на розміщення об'єктів торгівлі), й запроваджено нові – податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, єдиний податок, збір за провадження деяких видів підприємницької діяльності, збір за місця для паркування транспортних засобів та туристичний збір [1].

Становлення системи місцевого оподаткування в Україні відбувається повільними темпами. Система місцевих податків і зборів має багато недоліків, серед яких найсуттєвішими є такі:

- великі затрати місцевих бюджетів зі справляння місцевих податків і зборів, що ледве покриваються надходженнями цих платежів до бюджету;
- відсутність правових механізмів у органів місцевого самоврядування щодо запровадження на своїй території власних податків і зборів;
- незначна фіскальна роль місцевих податків і зборів;
- законодавчо закріплені місцеві податки і збори та їх ставки не враховують реальних можливостей платників податків, а отже, не виконують стимулюючої функції;
- низька зацікавленість місцевих органів влади додатково залучати кошти від справляння місцевих податків і зборів.

Як наслідок, такі недоліки негативно позначаються на дотриманні принципів єдності, повноти, достовірності, гласності, наочності бюджетного устрою країни в цілому та недостатньої наповнюваності місцевих бюджетів.

Напрямами розвитку та удосконалення системи місцевого оподаткування, можуть стати [2]:

- спрямованої на створення міцної фінансово-економічної бази місцевого самоврядування;
- вдосконалення законодавчої бази справляння місцевих податків і зборів;
- створення середовища оподаткування, сприятливого для активізації підприємницької діяльності;
- оптимізація податкового навантаження на місцеву галузь економіки з урахуванням збалансованості бюджетної системи;
- підвищення фіскальної ефективності обов'язкових платежів за рахунок удосконалення системи адміністрування, оптимізації податкових пільг та розширення місцевої податкової бази за рахунок зменшення масштабів ухилення від оподаткування.

Таким чином, можна зробити висновок, що діюча в Україні система місцевих податків і зборів, як і податкова система країни в цілому, потребує постійного удосконалення. Проблеми функціонування системи місцевого оподаткування в Україні спричинені недосконалою системою адміністрування

цих податків. Пошук шляхів збільшення обсягу місцевих податків і зборів повинен йти не лише в напрямку простого збільшення платників податків та розширення бази оподаткування, а й у створенні сприятливих умов для оподаткування. Реалізація та дотримання цих вимог є запорукою створення міцної, стабільної системи місцевого оподаткування в Україні.

Література:

1. Податковий кодекс України від 02.12.2010 р. № 2755-VI // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws2755-17>.
2. Семенова К.О., Сидоренко О.О. Проблеми та перспективи формування місцевих бюджетів в Україні // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.rusnauka.com/8_NMIW_2012/Economics/3_104510.doc.htm

ПОРЯДОК СПРАВЛЯННЯ ПОДАТКУ НА ПРИБУТОК АГРОПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВ

А. Сергієнко, студентка гр.ФК-1-14

Науковий курівник: С. Халатур, к.е.н., доцент

Податок на прибуток підприємств - прямий податок, що стягується з прибутку організації (підприємства, банку, страхової компанії). Прибуток організації, як правило, визначається як дохід від діяльності компанії мінус сума встановлених відрахувань та знижок. Загальнодержавний податок в Україні.

Актуальність теми полягає у розгляді законів та податків, що регулюють і регламентують всю діяльність сільськогосподарських підприємств в Україні та забезпечують відповідний контроль над ними, і які покликані внести спрощення у справлянні податків із сільськогосподарських товаровиробників, сприяти їх економічній зацікавленості і зростанню, що на даний момент відповідає основним напрямкам і тенденціям в розвитку пріоритетних галузей економіки.

З прийняттям Податкового кодексу України істотно змінилась система оподаткування, що стосується в першу чергу сільськогосподарських підприємств.

Серед п'ятірки найбільших за обсягами – податок на доходи фізичних осіб, єдиний податок, плата за землю, акцизний податок з реалізації у роздрібній мережі підакцизних товарів та податок на прибуток для підприємств, які перебувають на загальній системі оподаткування [2].

Щодо останнього податку сільськогосподарські підприємства, які перебували на спец.режимі до 2017 р., ці зміни їх не стосувалися. З 2017 р. сільськогосподарські підприємства переведені на загальну систему оподаткування ПДВ, а отже будуть сплачувати один із п'яти за обсягами податків [1].

Сільськогосподарські підприємства, які застосовували спеціальний режим оподаткування до 1 січня 2017 р. відповідно до ст. 209 ПКУ, включаючи платників, які були зареєстровані як суб'єкти спецрежиму (подавали податкові декларації) з 01 січня 2017 р. будуть автоматично переведені на загальну

систему оподаткування.

Відповідно до Податкового кодексу України об'єктом оподаткування для аграрних підприємств – платників єдиного податку IV групи є площа сільськогосподарських угідь та/або земель водного фонду, що перебувають у власності сільськогосподарського товаровиробника або надані йому в користування, у т. ч. на умовах оренди. (Для перебування на єдиному податку IV групи потрібно: мати в наявності земельні ділянки відповідного призначення; частка сільськогосподарського товаровиробництва за попередній податковий (звітний) рік не повинна бути меншою 75 %) [3].

Отже, податок нараховується платником самостійно та відображається в податковій декларації з податку на прибуток підприємств. Відповідальність за повноту утримання та своєчасність перерахування до бюджету податку покладається на платників податку, які здійснюють відповідні виплати. У складі річної податкової декларації платником податку подається розрахунок щомісячних авансових внесків, які мають сплачуватися у наступний дванадцяти місячний період.

Література:

1. Олександр Золотухін. Проблеми складання "сільгоспдекларації" з податку на прибуток // Бухгалтерія. - 2016. - №33(916). - С. 65-69
2. Олена Хобич. Єдиний податок // Компас підприємця. - 2015. - №2. - С. 13-17
3. Олександр Золотухін. "Сільськогосподарський" ПДВ: проблеми спец режиму // Бухгалтерія. - 2016. №12(895). - С. 60-63.

АНАЛІЗ ДІЛОВОЇ АКТИВНОСТІ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ

*Ю. Кравченко, студентка гр.. ФК-2-14
Науковий керівник: Ю. Масюк, к.е.н., професор*

Ділова активність в сучасних умовах господарювання постає вирішальним фактором комерційного успіху. В той же час, ділова активність виступає визначальною характеристикою положення підприємства на ринку [4].

В умовах сьогодення першочергове завдання, що стоїть перед власниками так керівниками сучасних підприємств, є використання комплексу заходів, що забезпечать зростання рівня активності суб'єкта господарювання на ринках капіталу, товарів та робочої сили і дадуть змогу підвищити рівень їх конкурентоспроможності [1]. Нерідко ділову активність зводять до сукупності показників, що характеризують оборотність використовуваних ресурсів та фактично виражають собою ефективність використання матеріальних ресурсів. Проте таке тлумачення є досить звуженим [2; 3].

Ділову активність в найбільш загальному виразі можна розраховувати і оцінювати за допомогою "золотого правила економіки", яке базується на характеристиці ділової активності як категорії, що визначає рівень ефективності використання вкладених ресурсів в динаміці і описується

формулою [1; 3]:

$$100\% < TЗ(А) < TЗ(ВК) < TЗ(ЧД) < TЗ(ЧП),$$

де TЗ(А) - ланцюговий темп зростання активів підприємства;

TЗ(ВК) - ланцюговий темп зростання власного капіталу підприємства;

TЗ(ЧД) - ланцюговий темп зростання чистого доходу (виручки) від реалізації товарів, робіт, послуг підприємства;

TЗ(ЧП) - ланцюговий темп зростання чистого прибутку підприємства.

Ділова активність підприємства є багатограним поняттям і втілює у собі всі аспекти його господарської діяльності. В умовах ринкової економіки саме рівень ділової активності є мірилом ефективності роботи підприємства. Застосування "золотого правила економіки" для аналізу ділової активності в галузі сільського господарства показало наявність диспропорцій, зокрема переважаючі темпи зростання активів та чистого доходу в окремі роки. Підвищення ділової активності та збалансування показників "золотого правила економіки" можна досягти шляхом управління витратами, забезпечення більш ефективного використання ресурсів та управління рухом грошових потоків.

Проаналізуємо показники ділової активності на прикладі ТОВ «Україна» за 2014 – 2016рр. Покровського району Дніпропетровської області. Прибуток є основним джерелом фінансування витрат на виробничий і соціальний розвиток підприємства, найважливішим джерелом фінансових ресурсів господарства. У прибутку акумулюються результати виробництва, реалізації продукції (робіт, послуг), ефективності використання виробничих і фінансових ресурсів. Валовий прибуток від реалізації зменшився на 11677 тис.грн.

Однак, внаслідок коригування на витрати за даними 2016р. ТОВ «Україна» Покровського району Дніпропетровської області отримало прибуток в розмірі 2958 тис. грн., хоча у 2014 р. прибуток склав менше на 1536 тис.грн.

Рентабельність активів за прибутком від звичайної діяльності збільшилася на 100%. Це показник величини чистого прибутку на одну гривню активів, що характеризує ефективність їх використання. Коефіцієнт рефінансування також збільшився на 47.2 % .

Необоротні активи зменшилися у своїй вартості на 959 тис. грн., запаси – зросли на 4945 тис. грн., а це є наслідком розгортання підприємством своїй господарської діяльності . За даними 2014 р. оборотні кошти становили 33692 тис. грн., за даним показником відбулося збільшення на 5354 тис. грн.

Отже, ТОВ «Україна» Покровського району Дніпропетровської області є стабільним та характеризується такими факторами і показниками:

- стійка платоспроможність;
- ефективне використання капіталу;
- своєчасна організація розрахунків.

Література:

1. Дорошенко А.П. Напрями оцінки ділової активності сільськогосподарських підприємств / А.П. Дорошенко // Наукові праці ПДАА. Серія: Економічні науки. - Вип. 5. - Т. 3. - С 112-116.

2. Лебедева А.М. Методичні аспекти аналізу ділової активності підприємства / А.М. Лебедева // Вісник Одеського національного університету /

ОНУ імені І.І. Мечникова. - Одеса: Астропринт, 2010. -Т. 15, Вип.20: Сер. "Економіка". - С. 138 - 145.

3. Руденко Є.М. Застосування "золотого правила економіки" для оцінки ділової активності сільськогосподарських підприємств / Є.М. Руденко // Агросвіт. -2014. - № 16. - С. 42 - 49.

4. Тереховський В.В. Ділова активність - парадигма сучасного бізнесу / В.В. Тереховський, В. П. Губачов // Механізм регулювання економіки. - 2012. - № 4. - С. 42 - 47.

ВДОСКОНАЛЕННЯ ФІНАНСОВОГО КОНТРОЛЮ В ДІЯЛЬНОСТІ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ

К. Овчарова, студентка гр. ФК-1-15

О. Добровольська, к.е.н., доцент

Встановлено, що інтеграція України в світове економічне товариство передбачає уніфікацію національних стандартів фінансово-господарського контролю. Законодавче оформлення функціонування єдиних стандартів є обов'язковим і важливим з точки зору виключення дублювання й паралелізму в роботі контрольних органів. Правове забезпечення методологічного аспекту надає легітимності використанню системного підходу до стандартизації контрольної діяльності.

Визначено, що основними напрямками підвищення ефективності роботи органів відомчого контролю в аграрному секторі АПК є: формування повноправних контрольно-ревізійних служб; удосконалення організаційного та методичного забезпечення проведення ревізій; раціональне використання робочого часу ревізорів. Доведено, що контрольно-ревізійні відділи обласних і районних управлінь агропромислового розвитку можуть перейти на нові форми контрольно-ревізійної роботи, однією з яких, що можна запровадити в практику діяльності відомчих ревізорів, може бути адміністративний аудит господарської діяльності державних підприємств АПК за належного законодавчого і нормативно-правового забезпечення. За таких умов організація відомчого контролю підприємств агропромислового комплексу має реалізовуватися за двома напрямками:

— перший – контроль ефективності використання коштів державного бюджету. При цьому ревізори повинні перевіряти дотримання законності, цільового призначення та ефективності використання коштів бюджету, що виділяються підприємствам АПК державою;

— другий – адміністративний аудит, за якого спеціалісти відомчого контролю можуть “ супроводжувати ” підприємство протягом року з метою попередження неефективного використання матеріальних та фінансових ресурсів підприємства, зловживань та поліпшення фінансового стану підприємства [1].

Поєднання цих напрямів дає можливість службам відомчого контролю більш ефективно впливати на господарську діяльність сільськогосподарських

підприємств.

Одним із найважливіших об'єктів контролю в сільськогосподарських підприємствах у сучасних умовах є перевірка стану оренди земельних і майнових паїв.

Встановлено, що органи внутрішнього контролю не мають законодавчо закріплених повноважень, щодо контролю за використанням орендарями взятих в оренду земельних та майнових паїв. Соціальний захист орендодавців у цих умовах фактично відсутній і, як показують дослідження, більше третини зловживань, виявлених органами відомчого контролю Головного управління агропромислового розвитку [2].

Як показали дослідження, поліпшення стану контролю за використанням майнових і земельних паїв органами відомчого контролю системи Міністерства аграрної політики України можна досягти тільки шляхом удосконалення нормативно-правового забезпечення.

Доведено, що для забезпечення ефективної роботи органів внутрішньогосподарського контролю в сільськогосподарських підприємствах потрібно вирішити такі завдання: законодавчо закріпити використання внутрішнього контролю; організаційно забезпечити формування служб внутрішньогосподарського контролю; вдосконалити методикку проведення внутрішньогосподарського контролю, враховуючи організаційно-правові форми підприємства; організувати належне управління органами внутрішньогосподарського контролю; забезпечити постійну професійну підготовку спеціалістів внутрішньогосподарського контролю.

Для успішного функціонування всіх видів діяльності сільськогосподарського підприємства, підвищення його ефективності, вдосконалення господарського механізму і механізму управління всіма ланками діяльності необхідний повсякденний внутрішньогосподарський контроль, важливою складовою якого є внутрішній аудит. Слід зазначити, що внутрішній аудит як форма контролю функціонує тільки в банках, страхових компаніях і великих фірмах. Це свідчить про те, що він є необхідним і ефективним. У підприємствах АПК внутрішній аудит, як правило, не використовують, що негативно впливає на прийняття ефективних управлінських рішень. Власники не мають внутрішніх нормативних документів, які регламентували б роботу внутрішніх контролерів. Розроблене Положення про внутрішній аудит для аграрних приватних підприємств враховує особливості функціонування цих підприємств і забезпечує діяльність органів внутрішнього аудиту [3].

Література:

1. Беляєва Л. А. Організація внутрішнього контролю на підприємствах АПК / Л. А. Беляєва // Облік і контроль на підприємствах АПК: стан та перспективи розвитку: матеріали III Міжнародної науково-практичної конференції (10-11 жовтня 2008 р.): у 2 ч. Ч. 1 / Ред.: М. М. Коцупатрий; ДВНЗ "Київ. нац. екон. ун-т ім. В. Гетьмана". – К., 2008. – С. 18–20.

2. Настенко М. М. Вдосконалення внутрішнього контролю надзвичайної діяльності в сільськогосподарських підприємствах / М. М. Настенко – 2010. – Київ: КНЕУ - С. 37–42.

3. Сагайдак Р.А. Проблеми внутрішнього аудиту на підприємствах агропромислового комплексу і шляхи їх розв'язання / Р.А. Сагайдак // Економічний і соціальний розвиток України в ХХІ столітті: національна ідентичність та тенденції глобалізації, Третя міжнародна науково-практична конференція молодих вчених 23–24 лютого 2006 р. – Тернопіль: ТДЕУ, Ч. 2. – С. 604–607.

ФІНАНСОВЕ УПРАВЛІННЯ ЛІКВІДНІСТЮ ТА ПЛАТОСПРОМОЖНІСТЮ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ПІДПРИЄМСТВА

С. Роговий, МгФБС-1-17

Науковий керівник: О. Олійник, к.е.н., доцент

Актуальність управління платоспроможністю підприємства на сучасному етапі розвитку економіки обумовлено необхідністю акумуляції значних обсягів грошових ресурсів для забезпечення нормального функціонування виробництва в умовах посилених інфляційних процесів, кризи платежів, нестабільності банківської системи, банкрутства ряду підприємств, масового безробіття, обмежень об'ємів виробничо-господарської діяльності всіх секторів економіки України. Фінансова стійкість передбачає те, що ресурси, вкладені у підприємницьку діяльність, повинні окупитись за рахунок грошових надходжень від господарювання, а одержаний прибуток забезпечувати самофінансування і незалежність підприємства від зовнішніх залучених джерел формування майна (активів). Аналіз фінансової стійкості сільськогосподарського підприємства доцільно здійснюється за показниками, що характеризують його автономію, фінансову залежність та незалежність, маневреність власного і робочого капіталу, поточні та довгострокові зобов'язання, забезпеченість власними коштами [1].

Сільське господарство в Україні є однією з пріоритетних галузей економіки. Процес його виходу із затяжної системної кризи проходить повільно і з багатьма ускладненнями. Сільськогосподарські підприємства втратили свою стійкість, здатність підтримувати оптимальну пропорційність щодо розвитку свого виробництва, адаптуватися до мінливих умов зовнішнього середовища. Саме від аналізу та діагностики економічного стану підприємства залежить успіх його діяльності, тому питанням аналізу й оцінки фінансового стану сільськогосподарських підприємств приділяється стільки уваги. На основі аналізу й оцінки ефективності роботи може бути розроблена стратегія розвитку, яка дозволить не лише контролювати майбутнє підприємства, але і зробити його більш передбаченим і успішним. Оцінкою діяльності сільськогосподарських підприємств і безпосередньо аналізом їх фінансового стану займалися такі вчені, як: Ф. Бутинець, О. Демченко, О. Жидяк, В. Клочан та ін. [2]. Актуальність даної теми обумовлена необхідністю систематичної оцінки фінансового стану підприємства за допомогою системи показників з метою визначення рівня розвитку підприємства, його фінансової стійкості, незалежності, ліквідності, платоспроможності, ділової активності, його місце на

національному ринку і системі АПК держави. Метою даної статті є розкриття особливостей аналізу фінансового стану та визначення показників що його характеризують на сільськогосподарських підприємствах. Фінансовий стан – це стан економічного суб'єкта, що характеризується наявністю в нього фінансових ресурсів, забезпеченістю коштами, необхідними для господарської діяльності, підтримання нормального режиму праці та життя, здійснення грошових розрахунків з іншими економічними суб'єктами.

Література:

1. Економічний аналіз : навч. посібн. для студ. вищих навч. закладів спеціальності 7.050.106 "Облік і аудит" / за ред. проф. Ф. Ф. Бутинця. – Житомир : ПП "Рута", 2003. – 680 с. 2. Мішина С. В. Аналіз у галузях виробництва та послуг : навч. посібн. / С. В. Мішина, О. Ю. Мішин. – Х. : Вид. ХНЕУ, 2008. – 240 с.

2. Абрютина М.С., Грачев А.В. Анализ финансово-экономической деятельности предприятия: Учебно-практическое пособие. – 3-е изд., перераб. и доп. – М.: Издательство «Дело и Сервис», 2004. – 272с.

АНАЛІЗ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ПІДПРИЄМСТВА

А. Сергієнко, студентка гр.ФК-1-14

Науковий керівник: Л. Катан, д.е.н., професор

Фінансова звітність - це сукупність форм звітності, складених на основі даних бухгалтерського обліку з метою надання зовнішнім та внутрішнім користувачам узагальненої інформації про фінансовий стан у вигляді, який зручний і зрозумілий для прийняття цими користувачами певних ділових рішень [1]

Важливим засобом для урегулювання господарських конфліктів, які нерідко виникають в усіх сферах суспільно-економічного життя, є інформація. Інформаційне забезпечення процесів управління як на мікро-, так і на макрорівнях великою мірою формується завдяки фінансовій звітності, яка є загальнодоступним джерелом даних про діяльність господарюючих суб'єктів.

Теоретичним і методичним питанням аналізу та аудиту фінансової звітності присвячена значна кількість досліджень вітчизняних і зарубіжних науковців. Облікові аспекти формування показників фінансової звітності висвітлено, зокрема, у працях М. Бондаря, Л. Кіндрацької, М. Кужельного, Т. Кучеренко, Л. Ловінської, Н. Малюги.

Компоненти фінансової звітності відображують різні аспекти основної діяльності підприємства за звітний та попередній періоди, розкривають сутність облікової політики, що робить можливим проведення якісного аналізу діяльності підприємства. [2]

Такі складові фінансової звітності, як Баланс, Звіт про фінансові результати, Звіт про власний капітал та Звіт про рух грошових коштів, складаються зі статей, які об'єднуються у відповідні розділи.

Підприємство заносить інформацію до тієї чи іншої статті відповідного

фінансового звіту тільки тоді, коли: існує ймовірність збільшення або зменшення майбутніх економічних вигод, пов'язаних із цією статтею; оцінка статті може бути достовірно визначена.

Складність і різноманітність виробничо-фінансової діяльності, посилення конкуренції вимагають високоефективного функціонування суб'єктів господарювання та управління економікою на рівні окремого підприємства та країни в цілому. В сучасних умовах суттєво зростає роль економічної інформації. Показники, що характеризують господарські процеси та їх зміни на підприємстві, формуються у звітності (фінансовій, внутрішньогосподарській, податковій, статистичній). [3]

Отже, управління підприємством в умовах ринкових відносин використовує різноманітну інформацію, необхідну для прийняття відповідних управлінських рішень. Тому для забезпечення конкурентних переваг підприємств інформація відіграє пріоритетну роль, набуває значення стратегічного ресурсу. Досвід і вміння правильно діяти є єдиними перевагами, що має підприємство в конкурентній економіці. В сучасних умовах господарювання раціональне управління, тобто система знань, принципів і прийомів, що забезпечують ефективне використання всіх наявних ресурсів на підприємстві, є запорукою його прибуткової і стабільної діяльності.

Література:

1. Економічний аналіз : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. спец. 7.050106 “Облік і аудит” / за ред. Ф.Ф. Бутинця. – Житомир : ПП “Рута”, 2013. – 680 с.
2. Економічний аналіз : навч. посіб. / М.А. Болюх, В.З. Бурчевський, М.І. Горбаток та ін. ; за ред. акад. НАНУ, проф. М.Г. Чумаченка. – вид. 2-ге, перероб. і доп. – К. : КНЕУ, 2013. – С. 208–274.
3. Подольська В.О. Фінансовий аналіз : навч. посіб. / В.О. Подольська, О.В. Яріш. – К. : Центр навчальної літератури, 2017. – 488 с.

АНАЛІЗ ОБОРОТНИХ АКТИВІВ ПІДПРИЄМСТВА

А. Фоміних, студентка гр. ФК-1-14

Науковий керівник: Л. Катан, д.е.н., професор

Особливе місце в структурі активів підприємства посідають оборотні активи. Їх ефективне використання зумовлює стійке фінансове становище, кредитоспроможність, інвестиційну привабливість підприємства.

Оборотні активи - грошові кошти та їх еквіваленти, що не обмежені у використанні, а також інші активи, призначені для реалізації чи споживання протягом операційного циклу чи протягом дванадцяти місяців з дати балансу.

До різновидностей оборотних активів належать:

1. Запаси (виробничі запаси, тварини на вирощуванні та відгодівлі, незавершене виробництво, готова продукція, товари);

2. Кошти, розрахунки та інші активи (векселі одержані, дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги, дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом, дебіторська заборгованість за виданими авансами, дебіторська заборгованість з нарахованих доходів).

Аналіз оборотних активів спрямований на вчасне виявлення й усунення недоліків керування оборотним капіталом і віднайдення резервів підвищення інтенсивності та ефективності його використання.

Аналіз оборотних активів поділяється на 6 етапів:

1. Оцінка загального розміру оборотних активів.

2. Аналіз структури оборотних активів за видами, прибутковістю, оборотністю, платоспроможністю.

3. Кількісна оцінка впливу основних факторів, що обумовлюють зміни у обсязі оборотних активів..

4. Дослідження змін у складі джерел фінансування оборотних активів.

5. Розрахунок та аналіз показників ефективності використання оборотних активів.

6. Формування висновків за результатами попередніх етапів

Основними показниками оцінки оборотних активів є ліквідність та ділова активність.

Ліквідність – здатність підприємства перетворити свої активи в грошові кошти з метою сплати своїх зобов'язань. При оцінці ліквідності розраховують три основні коефіцієнти: коефіцієнт покриття; коефіцієнт швидкої ліквідності; коефіцієнт абсолютної ліквідності.

Ділова активність (оборотність) – здатність підприємства

ефективно використовувати свої ресурси. При оцінці ділової активності розраховують такі коефіцієнти: коефіцієнт оборотності оборотних активів, коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості, коефіцієнт оборотності запасів.

Ефективність використання оборотних коштів характеризується коефіцієнтом оборотності. Він розраховується як співвідношення чистої виручки від реалізації продукції до середньої вартості оборотних активів. Зростання коефіцієнта оборотності свідчить про більш ефективне використання

оборотного капіталу.

Отже, господарсько-підприємницька діяльність неможлива без оборотних активів. Оборотні активи набувають особливо важливого значення як частина продуктивного капіталу, що переносить свою вартість на знов створений продукт повністю і повертається до підприємця в грошовій формі наприкінці кожного кругообігу капіталу.

Управління й аналіз оборотних активів – важливий напрям підвищення фінансового стану підприємств. Встановлення оптимального співвідношення оборотних коштів у сфері виробництва та обігу має важливе значення для забезпечення грошовими коштами, а також є одним з основних чинників підвищення ефективності використання оборотних коштів.

УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВИМИ РЕСУРСАМИ ПІДПРИЄМСТВА

Н. Щасна-Скірневська, ст. гр. МГФБС-1-17з

Н. Демчук, д.е.н., професор

Вихід України з тривалої економічної кризи безпосередньо пов'язаний з поліпшенням фінансового стану суб'єктів господарювання в усіх сферах діяльності. За таких умов важливим стає застосування сучасних механізмів, принципів, ефективних методів, інструментів в управлінні підприємствами для фінансування необхідного обсягу витрат та забезпечення бажаного рівня доходів. Необхідність дослідження процесів формування, розміщення та використання фінансових ресурсів підприємств обумовлена, насамперед, основними принципами, пов'язаними з проблемами забезпечення ефективної діяльності та досягнення динамічної рівноваги із зовнішнім середовищем, пошуком шляхів виживання підприємств за умов розвитку ринку та інтеграційних процесів, нових факторів їх успіху в конкурентному середовищі.

Управління грошовими потоками, капіталом, фінансовими ресурсами є системоутворюючим чинником функціонування та розвитку підприємства. Вагомим резервом в напрямку покращення діяльності підприємств є підвищення ефективності використання їх фінансових ресурсів, які займають значну питому вагу в структурі активів підприємств.

Фінансові ресурси є одним з фундаментальних понять фінансів підприємств. Їхня специфіка виявляється в тому, що вони завжди виступають у грошовій формі, мають розподільний характер і відбивають формування і використання різноманітних видів прибутків і нагромаджень суб'єктів господарської діяльності сфери матеріального виробництва, держави й учасників невиробничої сфери. В економічній літературі існує розмаїття точок зору щодо визначення сутності фінансових ресурсів. М.Я. Коробов стверджує, що фінансові ресурси підприємства – це його власні і позичкові грошові фонди цільового призначення, які формуються у процесі розподілу і перерозподілу національного багатства, внутрішнього валового продукту і національного доходу та використовуються у статутних цілях підприємства. На думку В.М. Родіонової, фінансові ресурси підприємства – це грошові доходи і надходження, які перебувають у розпорядженні суб'єкта господарювання і

призначенні для виконання фінансових зобов'язань, здійснення затрат із розширеного відтворення і економічного стимулювання працівників. О.Д. Василик стверджує, що фінансові ресурси – це грошові накопичення і доходи, що створюються в процесі розподілу і перерозподілу валового внутрішнього продукту й зосереджуються у відповідних фондах для забезпечення безперервності розширеного відтворення та задоволення інших суспільних потреб. У свою чергу, І.В. Зятковський фактично наводить узагальнений підсумок усіх визначень фінансових ресурсів: “Як свідчить ретроспективний аналіз визначень фінансових ресурсів, дослідники кваліфікують їх як сукупність фондів грошових коштів, доходів, відрахувань або надходжень, що перебувають у розпорядженні підприємств”. Отже, під фінансовими ресурсами на сьогодні слід розуміти сукупність усіх грошових ресурсів, які надійшли на підприємство за певний період або на певну дату у процесі реалізації продукції, товарів, робіт, послуг (операційна діяльність), основних і оборотних засобів (інвестиційна діяльність) і видачі зобов'язань (майнових і боргових – фінансова діяльність).

Специфічний зміст фінансових ресурсів досить повно визначається наявністю певних ознак: це фонди коштів акумуляційного характеру, що утворюються в результаті виробництва, розподілу і перерозподілу сукупного суспільного продукту і національного доходу; це - кінцеві прибутки, тобто кошти, призначені для обміну на товари; це - прибутки після реалізації товарів. Отже, джерелами формування фінансових ресурсів є амортизація, прибуток, відрахування до фондів соціального страхування, акцизи, податки з населення, надходження від зовнішньоекономічних операцій та продажу населенню цінних паперів.

ОСОБЛИВОСТІ ДЕРЖАВНОЇ ФІНАНСОВОЇ ПІДТРИМКИ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ

А. Шахова, студентка гр. ФК-1-15

О. Добровольська, к.е.н., доцент

Підприємства агропромислового комплексу функціонують в умовах економічної нестабільності та цінової невизначеності. Державою проводяться заходи із фінансування діяльності суб'єктів господарювання аграрного сектору з метою забезпечення життєздатності сільського господарства, його конкурентоспроможності, гарантування продовольчої безпеки країни. Незважаючи на щорічне збільшення обсягів фінансування, сільське господарство є малорентабельним, що зумовлено, насамперед, відсутністю паритетних економічних відносин між аграрною та іншими галузями економіки, недостатнім рівнем розвитку інфраструктури аграрного ринку, неврахування нерівності умов відтворення сільськогосподарського виробництва порівняно з іншими сферами діяльності.

Фінансування діяльності підприємств АПК здійснюється з урахуванням специфіки функціонування галузі, що визначається сезонністю виробництва; тривалим періодом відтворення основних засобів; наявністю значного часового

інтервалу між періодами здійснення витрат та отримання кінцевих результатів; безперервністю виробничих процесів; використанням у якості засобів та предметів праці живих організмів, які підпорядковані біологічним законам відтворення; залежністю результатів діяльності підприємств та відповідно джерел фінансування від впливу природно-кліматичних умов; необхідністю кредитного забезпечення операційної діяльності та подальшого успішного розвитку суб'єктів господарювання як наслідку впливу попередньо зазначених факторів. Необхідність державного фінансування зумовлена зниженням купівельної спроможності населення, що обмежує можливості підняття цін на сільськогосподарську продукцію; відставання України від розвинутих країн за рівнем науково-технічного прогресу, передових технологій тощо; потребою в інвестиціях для підтримки родючості ґрунту; розривом сталих економічних і технологічних зв'язків між різними сферами агропромислового комплексу (табл. 1).

Таблиця 1

Фінансування підприємств АПК України, млн. грн.

Видатки	2016 р.		2017 р.	
	затверджено	фактично профінансовано	затверджено	фактично профінансовано
Фактично виділено, всього	4387,3	4254,5	3623,3	3623,3
у т.ч. на підтримку розвитку підприємств АПК	934,3	843,6	285,7	285,7
Фактично перераховано, всього	4387,3	4254,5	3623,3	3574,8
у т.ч. на підтримку розвитку підприємств АПК	934,3	843,6	285,7	242,0

У 2017 році на фінансування підприємств АПК виділено на 17,4 % менше, порівняно із 2016 роком. За обидва роки фактично профінансовано із перерахованих сум менше, ніж було затверджено: у 2016 році – на 90,7, а у 2017 році – на 43,7 млн. грн.

Державною цільовою програмою розвитку українського села на період до 2018 року визначено наступні шляхи розвитку державної підтримки аграрного сектору:

- запровадження механізму надання сільськогосподарським виробникам державної підтримки, спрямованої на забезпечення здійснення посівів сільськогосподарських культур насінням сортів і гібридів високих репродукцій, дотримання вимог сучасних технологій;
 - стимулювання ведення органічного сільського господарства;
 - унормування розвитку органічного землеробства, створення системи його сертифікації;

- розширення застосування ґрунтозахисних технологій обробітку ґрунту;
- здійснення державного контролю за проведенням заходів з охорони та відтворення родючості ґрунтів;
- зупинення зменшення поголів'я великої рогатої худоби шляхом удосконалення механізму надання бюджетних дотацій;
- удосконалення системи лізингу сільськогосподарської техніки та обладнання, розширення обсягів підтримки державних лізингових компаній, активізація лізингової діяльності інших фінансових установ і машинобудівних підприємств;
- розвиток фірмового технічного сервісу у гарантійний та післягарантійний період експлуатації сільськогосподарської техніки за участю заводів-виробників та постачальників;
- запровадження експертної оцінки майбутнього врожаю із застосуванням сучасних технологій досліджень і розрахунків тощо.

РОЛЬ МІСЦЕВИХ ФІНАНСІВ В ЕКОНОМІЧНІЙ СИСТЕМІ ДЕРЖАВИ

Ю. Юрченко, студентка гр. ФК-1-15

Науковий керівник: Л. Бровко, к.е.н., доцент

Місцеві державні фінанси представляють досить значну і різнобічну значимість у фінансовій концепції будь-якої країни, де функціонує фінансово спроможне регіональна самостійність. Місцеві державні фінанси, так само як своєрідна область фінансових взаємин, що впливають в суспільно-фінансовий стан держави і її економічну захищеність, сприяють формуванню демократії в світі, встановлюють вимоги життєдіяльності людей і ступінь їх благополуччя.

У минулі роки аж до 12% ціни валового внутрішнього продукту України перерозподіляється за допомогою системи місцевих фінансів; обґрунтовано, то що головна частка цих грошей нагромаджується в районних бюджетах. Ресурси, які зараховуються до місцевих бюджетів, застосовуються на утримання органів суспільно-цивілізованої області, компаній житлово-громадського господарства, спрямовуються на виплати допомоги згідно з соціальним захистом і громадському забезпеченню. Місцеві капітали становлять значну роль у забезпеченні в країні економічної захищеності, що вважається однією з основних елементів фінансової захищеності держави. Економічна захищеність має головне значення в функціонуванні фінансової системи в цілому, впливає в усі без винятку області соціального життя.

Фінансова захищеність - новітня і велика згідно своїм змістом група, що в минулі роки стрімко вивчається в нашій фінансовій літературі. До головних вказівок економічної захищеності належать, в першу чергу рівень виконання зведеного та державного бюджету, дефіцит державного бюджету і його фінансування, розвитку і застосування позабюджетних фондів, ступінь перерозподілу валового внутрішнього продукту через зведений держбюджет.

Місцевим фінансів належить відповідна роль в уособленні державних

цілей, визначених програмними документами формування українського суспільства, в першу чергу це: удосконалення життя народу, збільшення конкурентоспроможності України в глобальній системі підтримки баз демократії.

Центральна установа концепції місцевих фінансів - місцеві бюджети, які вважаються інструментом фінансування державних витрат, основними способами, які безпосередньо пов'язані з вирішенням труднощів фінансового та громадського формування земель. Через результат грошей районних бюджетів здійснюється значна частка державних витрат у житлово-комунальне виробництво, охорона здоров'я, навчання цивілізацію, майстерність і ресурси масової інформації, громадську охорону і суспільне забезпечення жителів, автотранспорт.

Майже 3/4 всіх грошей місцевих бюджетів надсилається в громадські цілі, а безпосередньо: соціальна охорона і соціальне забезпечення громадян, утримання закладів і об'єктів, що мають відношення до суспільно-культурної сфери. На місцеві бюджети лягає досить значний тягар суспільних витрат, націлених на вирішення у важких обставинах перехідного етапу громадських конфліктів і труднощів, що з'являються внаслідок раптового розшарування суспільства, збільшення кількості безробітних, потреби охорони більш чутливих кіл жителів - дітей, самотніх матерів, людей пенсійного віку, незабезпечених людей.

Місцеві фінансові витрати в нинішніх обставинах зумовлюють ступінь соціального благополуччя, вважається один з головних ключів задоволення актуальних потреб людей. Через результат їх коштів здійснюється оплата праці працівникам бюджетної області, ведуться допоміжні виплати населенню на покриття витрат згідно з оплати житлово-комунальних послуг, допомог і пільг ветеранам війни і праці, сім'ям з дітьми, незабезпеченим жителям, самотнім перестарілим жителям, мають необхідність в догляді і ін.

Приблизно 1/4 грошей в цілому за місцевими бюджетами України застосовується в формування економіки адміністративно-територіальних одиниць і сприяє забезпеченню стандартного функціонування промисловості, сільського господарства, автотранспорту, дорожнього, житлового і комунального господарства. Постійно збільшуються витрати місцевих бюджетів на утримання сільськогосподарських ресурсів, водне, лісове і риболовецьке виробництво.

Через місцеві фінансові витрати реалізуються загальнодержавні проекти, пов'язані з формуванням сфер загальнонародного господарства, в першу чергу аграрного господарства, здійснюється допомога вітчизняних виробників, фінансуються проекти згідно збільшення життєвого рівня населення, формування нових робочих місць, допомоги та влаштування на роботу інвалідів, сплачуються допомоги реабілітованим, протизаконно депортованим особам, біженцям.

Отже, місцеві бюджети як цілісна і непроста концепція фінансових взаємин зобов'язані виконати значну роль в реформуванні нашої економіки, формуванні баз ринкового господарювання, створенні демократичного

суспільно-орієнтованої країни. Сучасні зміни у сфері місцевих фінансів націлені в їх подальше формування та удосконалення з метою звершення наступних цілей: стабілізація економічної системи; адаптування суб'єктів господарювання, зокрема невеликих і середніх підприємств, до ринкових перетворень; розвитку інвестиційно-інноваційної моделі суспільного розвитку; надання економічної самостійності організацій місцевого самоврядування.

КОМПЛЕКСНА ОЦІНКА ФІНАНСОВОГО СТАНУ НА ПІДПРИЄМСТВІ

Г. Бичеховська, ст. гр. МГФБС-1-17з

Н. Демчук, д.е.н., професор

Для комплексного аналізу фінансового стану підприємства необхідно оцінити тенденції найбільш загальних показників, які з різних сторін характеризують фінансовий стан підприємства. Показниками та факторами доброго фінансового стану підприємства можуть бути: стійка платоспроможність, ефективне використання капіталу, своєчасна організація розрахунків, наявність стабільних фінансових ресурсів. Показники та фактори незадовільного фінансового стану: неефективне розміщення коштів, брак власних оборотних коштів, наявність стійкої заборгованості за платежами, негативні тенденції у виробництві. До найзагальніших показників комплексної оцінки фінансового стану належать показники дохідності й рентабельності.

Велике значення має аналіз структури доходів підприємства та оцінка взаємозв'язку прибутку з показниками рентабельності. Важливо проаналізувати зв'язок прибутку підприємства з формуючими прибуток факторами, що полегшує практичну орієнтацію в цих питаннях.

Відмінні особливості багатьох сучасних підприємств - нестача оборотного капіталу, низька платіжна дисципліна, зростання обсягів бартерних операцій, висока вартість кредитних ресурсів. У результаті дії цих та інших факторів підприємствам не вистачає коштів для виконання платіжних зобов'язань перед бюджетом, з виплати заробітної плати, оплаті товарів, робіт і послуг. Через зростання боргів значне число підприємств знаходиться на межі банкрутства або є такими.

Стійкий фінансовий стан формується в процесі всієї економічної діяльності підприємства, визначення його на ту чи іншу дату допомагає відповісти на питання, наскільки правильно підприємство управляло фінансовими ресурсами, як вона використала майно, яка його структура, наскільки раціонально воно поєднувало власні і позикові джерела, ефективно їх використовувало; яка віддача виробничого потенціалу; нормальні чи взаємини з дебіторами, кредиторами і т.д.

Основна відмінність між внутрішнім і зовнішнім фінансовим аналізом полягає в різноманітності цілей і завдань, що вирішуються різними суб'єктами аналізу. Процес проведення фінансового аналізу залежить від поставленої мети. Він може використовуватися для попередньої перевірки при виборі напрямку інвестування, при розгляді варіантів злиття підприємств, при оцінці діяльності керівництва підприємства, при прогнозуванні фінансових

результатів, при обґрунтуванні та видачі кредитів, при виявленні проблем управління виробничою діяльністю і т.п.

Різноманітність цілей фінансового аналізу визначає специфіку завдань, що вирішуються найважливішими користувачами інформації.

Фінансовий аналіз проводиться, перш за все, адміністрацією підприємства, яка займається поточною діяльністю, відповідає за довгострокові перспективи розвитку, за ефективність виробництва, прибутковість діяльності підприємства на коротко-і довгостроковий періоди, ефективність використання капіталу, трудових та інших видів ресурсів. Інтерес адміністрації до фінансового стану зачіпає всі сфери діяльності підприємства.

Фінансовий аналіз охоплює зміни в тенденціях основних розрахункових показників та основних залежностей. Він заснований на безперервному спостереженні за істотними взаємозв'язками і своєчасному виявленні недоліків, що з'являються в результаті змін, що відбуваються. При проведенні фінансового аналізу адміністрація ставить наступні цілі: розробка стратегії і тактики підприємства; раціональна організація фінансової діяльності підприємства; підвищення ефективності управління ресурсами.

ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ БАНКІВСЬКОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ

І. Батура, ст. гр. МГФБС-1-17

Н. Демчук, д.е.н., професор

Проблема зростання недовіри до банків є однією з найбільш актуальних на сьогоднішній день. Її сутність полягає в тому, що збільшення недовіри населення до банків внаслідок негативного емоційного фону та скорочення обсягу вільних ресурсів у населення і підприємств призводить до відтоку депозитів, що в свою чергу дестабілізує діяльність банків, ускладнюючи процес видачі кредитів та розрахунків за своїми зобов'язаннями.

Проте необхідно відзначити, що нерозривний зв'язок між банківською системою та економікою має двоїстий взаємозалежний характер. Яскравим прикладом може слугувати ситуація, коли загальна економічна рецесія призводить до дестабілізації банківського сектору, внаслідок чого погіршуються умови надання банківських послуг, що в свою чергу, призводить до подальшого занепаду економіки[2].

Тому проблеми банківської системи необхідно розглядати комплексно, у контексті розвитку вітчизняної економіки, та в динамічному розрізі – для більш об'єктивної оцінки сучасного стану та можливості прогнозування процесів, які будуть відбуватись у банківській системі. Дослідивши сучасний стан банківської системи України, необхідно відзначити, що політична та військова нестабільність, значна інфляція та загальна економічна дестабілізація негативно вплинули на банківський сектор та показники діяльності банків, що працюють на території України.

Найбільш важливим заходом регулятора стало запровадження режиму інфляційного таргетування, сутність якого полягає у публічному оголошенні кількісних цілей з інфляції та зобов'язанні центрального банку досягати цих цілей протягом середньострокового періоду. В рамках даного режиму рішення

щодо грошово-кредитної політики приймаються з урахуванням прогнозу інфляції.

Основним монетарним інструментом і операційним орієнтиром за такого монетарного режиму виступає процентна ставка. Якщо прогнозована інфляція знаходиться вище цільового рівня, то для її стримування проводиться політика "дорогих грошей", тобто процента ставка підвищується. І навпаки – при нижчому прогнозованому показнику інфляції порівняно з цільовим рівнем проводиться політика "дешевих грошей", коли процентна ставка знижується[2].

Для вирішення актуальних проблем банківського сектору та нормалізації його функціонування необхідно застосувати систему заходів, спрямованих на загальноекономічну стабілізацію, повернення довіри до банківського сектору та підвищення ефективності діяльності НБУ у сфері контролю та регулювання банківської системи.

В реальності практично кожний комерційний банк має у своєму портфелі проблемні кредити, і тому досить важливим є регулярний моніторинг і лімітування допустимого для банку відсотка цих кредитів щодо загальної вартості виданих позик, а також прийняттого рівня кредитного ризику.

Реалізація запропонованих заходів дозволить мінімізувати вплив негативних факторів у короткостроковій перспективі та створить умови для прискореного розвитку банківської системи України у майбутньому.

Література:

1. Сайт інформаційного агентства «Ваш банкір» «Банківський сектор України: реалії та перспективи» [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://vashbankir.com/financial-literacy/articles/bankovskiy-sektor-ukrainy-realii=uk>

2. Сайт інформаційного агентства «Finance.ua» «Проблеми відтоку депозитів» [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://news.finance.ua/ua/news/-/382366/vidtik-depozytiv-yaki-banky-2016>

ОЦІНКА ФІНАНСОВОГО СТАНУ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ПІДПРИЄМСТВА

*Т. Гриценко, студентка гр. МгФБС-1-17
Науковий керівник: Л. Бровко к.е.н., доцент*

На сьогодні фінансово-господарська діяльність підприємства по-новому ставить питання регулювання його розвитку. Байдужість державних органів до господарської діяльності підприємств спонукає самотійно шукати напрями адаптації до ринкових умов, та знаходити методи, що можуть удосконалити діяльність підприємства для підвищення своєї конкурентоздатності та підвищення економічного потенціалу.

Великою проблемою являється відсутність правильних фінансових рішень у таких сферах, як : виробництво, збут, фінанси, інвестиції. Працівники, що займають керуючі посади на підприємстві повинні володіти не лише теоретичними знаннями, але і практичні навички розрахунків [2].

За умов переходу економіки України до ринкових відносин, суттєвого розширення прав підприємств у галузі фінансово-економічної діяльності, значно зростає роль своєчасного та якісного аналізу фінансового стану

підприємств, оцінки їх ліквідності, платоспроможності і фінансової стійкості та пошуку шляхів підвищення і зміцнення фінансової стабільності.

Фінансовий стан сільськогосподарського підприємства – це сукупне поняття, що є наслідком поєднання всіх елементів фінансових відносин, визначається сукупністю виробничо-господарських факторів і характеризується системою показників, що відображають наявність, розміщення і використання фінансових ресурсів.

Дуже важливе значення має вчасна та об'єктивна оцінка фінансового стану на підприємстві та вдосконалення форм власності, адже власник не повинен цуратися потенційними можливостями збільшення прибутку підприємства, що позитивно впливає на фінансову стійкість підприємства.

Одним із напрямів підвищення прибутковості сільськогосподарського підприємства є підвищення обсягів виробництва та якості продукції [2]. Станом на 2017 рік в порівнянні до 2016 року в Україні відбулося збільшення обсягів сільськогосподарської продукції. Тернопільська область збільшила обсяги на 7,6%, Чернівецька – 5,6%, Львівська – 4,8%, Сумська – 4,2%, Чернігівська – 4,0%, Івано-Франківська та Волинська – 3,6%, Рівненська – 3,4%, Житомирська – 3%, Херсонська – 1,4%, Дніпропетровська – 0,4% [1].

Але для того, щоб сільськогосподарське підприємство було ефективним та приносило прибуток, що буде збільшувати фінансову стійкість, мало лише знайти покупців, інвестувати фінансові результати та загалом бути конкурентноздатним. Треба встановити на підприємстві гідний рівень менеджменту, оборотність вкладеного капіталу та постійний рух грошових коштів. Щоб цього досягти потрібно вести не тільки бухгалтерську та фінансову звітність, а ще й проводити фаховий аналіз фінансового стану підприємства.

Література:

1. <http://minagro.gov.ua/uk/>
2. Антипенко Є. Підвищення фінансової стійкості підприємства / Є. Антипенко // Економічний аналіз. – 2011. – Вип. 9. – С. 27-31.

АНАЛІЗ ЛІКВІДНОСТІ ТА ПЛАТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

В. Драний, студент групи ФК-2-14

Науковій керівник: О. Добровольська, к.е.н. доцент

В умовах ринкових відносин об'єктивна і точна оцінка фінансової спроможності набуває першорядного значення. Головним критерієм такої оцінки є показники платоспроможності і ступінь ліквідності підприємства. Аналіз ліквідності та платоспроможності дозволяє визначити, наскільки ефективно здійснюється фінансовий менеджмент на підприємстві.

Під ліквідністю будь-якого активу розуміють його здатність трансформуватися в грошові кошти, а ступінь ліквідності визначається тривалістю періоду часу, протягом якого ця трансформація може бути здійснена. Чим коротший період, тим вища ліквідність даного виду активу. Тобто ліквідність підприємства характеризує механізм перетворення

фінансових або матеріальних активів у грошові кошти, з метою своєчасного виконання зобов'язань. Платоспроможність означає наявність у підприємства грошових коштів та їхніх еквівалентів, достатніх для розрахунків по кредиторській заборгованості, що потребує негайного погашення. Тобто основними ознаками платоспроможності є: а) наявність в достатньому обсязі коштів на поточних рахунках; б) відсутність простроченої кредиторської заборгованості [1; с. 37].

Ліквідність і платоспроможність як економічні категорії не тотожні, але на практиці вони тісно взаємопов'язані між собою. Розрізняють ліквідність балансу і ліквідність активів. Ступінь ліквідності підприємства характеризує ліквідність його балансу за певний період. Ліквідність активів характеризується величиною, зворотною часу, необхідному для перетворення їх в грошові кошти.

При аналізі ліквідності балансу проводиться порівняння активів, згрупованих за ступенем їх ліквідності, із зобов'язаннями але пасиву, згрупованими за термінами їх погашення. Розрахунок і аналіз коефіцієнтів ліквідності дозволяє виявити ступінь забезпеченості поточних зобов'язань ліквідними засобами. Головна мета аналізу - оцінити здатність підприємства генерувати грошові кошти в розмірі і в строки, необхідні для здійснення планованих витрат і платежів.

Для аналізу ліквідності також доцільно розраховувати в динаміці коефіцієнти абсолютної ліквідності, покриття, поточної ліквідності, критичної оцінки, поточної заборгованості, період інкасації дебіторської заборгованості, тривалість кредиторської заборгованості, обертання матеріальних запасів, обертання постійних та усіх активів.

Будь-якого користувача фінансової звітності насамперед цікавить питання про ліквідність та платоспроможність підприємства. Для цього за даними балансу підприємства визначають комплекс оціночних показників. В першу чергу з цією метою використовуються три наступні коефіцієнти:

1. Коефіцієнт покриття (загальної ліквідності)- Характеризує здатність підприємства забезпечити свої короткострокові зобов'язання з найбільше легко реалізованої частини активів – оборотних коштів. Цей коефіцієнт дає найбільш загальну оцінку ліквідності активів. Оскільки поточні зобов'язання підприємства погашаються в основному за рахунок поточних активів, для забезпечення нормального рівня ліквідності необхідно, щоб вартість поточних активів перевищувала суму поточних зобов'язань.

2. Коефіцієнт швидкої (критичної) ліквідності - показує, яку частину поточних зобов'язань підприємство спроможне погасити за рахунок найбільш ліквідних оборотних коштів – грошових коштів та їх еквівалентів, фінансових інвестицій та дебіторської заборгованості. Цей показник показує платіжні можливості підприємства щодо погашення поточних зобов'язань за умови своєчасного здійснення розрахунків з дебіторами.

3. Коефіцієнт абсолютної (грошової) ліквідності – дозволяє визначити частку короткострокових зобов'язань, що підприємство може погасити найближчим часом, не чекаючи оплати дебіторської заборгованості й реалізації інших активів.

Прийнято вважати підприємство ліквідним, якщо його поточні активи перевищують поточні зобов'язання, але саме по собі це перевищення не дає повної характеристики ліквідності. Тому для оцінки ліквідності використовується система показників, які відіграють суттєву роль, адже вони є зручним засобом узагальнення величезного обсягу фінансових даних та є інструментом порівняльного аналізу діяльності підприємств [2; с. 37].

Основними з них є коефіцієнти поточної ліквідності, швидкої ліквідності та абсолютної ліквідності. Коефіцієнт абсолютної ліквідності характеризує долю поточних зобов'язань, яка може бути відшкодована на момент складання балансу; коефіцієнт швидкої ліквідності визначає частку поточних боргів, що буде сплачена протягом деякого часу, тривалість якого обумовлена термінами погашення короткострокової дебіторської заборгованості; коефіцієнт поточної ліквідності - це співвідношення оборотних активів і поточних зобов'язань підприємства.

Одним із найважливіших аспектів аналізу ліквідності та платоспроможності є визначення впливу окремих факторів на приріст результативного показника. Для цього використовуються такі методи: ланцюгових підстановок, індексний, абсолютних і відносних різниць, інтегральний та ін. [3; с. 256].

Узагальнюючи результати аналізу, слід дати інтегральну оцінку фінансової стабільності та платоспроможності підприємства, а також розробити шляхи поліпшення діяльності підприємства, та передбачити підвищення ефективності діяльності підприємства,.

Отже показники ліквідності та платоспроможності мають важливе значення в системі показників діяльності підприємства, так як вони забезпечують фінансову рівновагу підприємства.

Ліквідність слід розглядати як стан активів у їхньому обороті, який закінчується отриманням грошових коштів, що є необхідною умовою платоспроможності. Враховуючи, що основу платоспроможності складають активи, яким притаманна різна ступінь ліквідності, можна вважати ліквідність якісною характеристикою платоспроможності.

Література:

1. Давиденко Н.М. Ліквідність та платоспроможність як показники ефективності фінансового менеджменту підприємства // Актуальні проблеми економіки. - 2005. - №2. - С. 36-40.

2. Макарчук І. Основні показники оцінки платоспроможності та ліквідності підприємств та методика їх визначення // Формування ринкових відносин в Україні. - 2008. - №7. - С. 36-41.

3. Бутинець Ф.Ф. Економічний аналіз: Навчальний посібник. - Житомир: Рута. - 2003. - С. 680 .

УПРАВЛІННЯ ПЛАТОСПРОМОЖНІСТЮ ТА КРЕДИТОСПРОМОЖНІСТЮ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ПІДПРИЄМСТВА

А. Деменкова, студентка гр.МгФБС-1-17

Науковий керівник: Ю. Масюк, к.е.н., професор

Кредитоспроможність – це наявність у позичальника/контрагента банку передумов для отримання кредиту та його здатність повернути кредит і сплатити відсотки за ним у повному обсязі та в обумовлені договором строки.

Основною метою проведення аналізу кредитоспроможності є одержання якісної і максимально повної оцінки господарсько-фінансової діяльності позичальника, його платоспроможності й здатності повернути кредит. Оцінка кредитоспроможності сприяє мінімізації кредитних ризиків, забезпеченню ліквідності банку, покращанню ефективності кредитних вкладень.

Оцінка кредитоспроможності здійснюється у таких основних випадках:

1) при наданні кредитів та визначенні їх якості (процентної ставки, умов надання і повернення, методів і механізмів контролю за використанням кредитних ресурсів тощо);

2) при розрахунку резерву на покриття можливих витрат за кредитними операціями. Формування такого резерву є обов'язковим згідно положень Національного банку України. Відсоток відрахувань встановлюється залежно від кредитного класу позичальника й категорії кредитної операції;

3) при надання гарантій і порук одними банками іншим щодо третіх осіб. Зазвичай такі механізми застосовуються у випадках, коли банк не може повністю або частково задовольнити кредитні потреби власного постійного клієнта. У такому разі клієнт може отримати кредит у іншому банку під гарантію або поруку обслуговуючого банку[1].

Кредитоспроможність позичальника значною мірою залежить від специфіки діяльності підприємства і його галузевої приналежності. Поряд з тим, визначення рівня кредитоспроможності часто залежить від суб'єктивних оцінок кредитора, його ставлення до ризику, власних вимог і сподівань. Тому методики оцінювання кредитоспроможності мають вирізнятися для різних типів підприємств. З цих причин єдиних методичних підходів до оцінювання кредитоспроможності не існує. Зазвичай кожен банк розробляє власну методику оцінювання, яка враховує особливості його позичальників та ґрунтується на основних положеннях кредитної політики банку.

Кредитоспроможність тісно пов'язана з фінансовою стійкістю підприємства. Вона характеризується тим, наскільки акуратно (тобто у встановлений термін і в повному обсязі) розраховується підприємство за раніше отриманими кредитами, чи має воно здатність при необхідності мобілізувати грошові кошти з різних джерел і т.д [2]. Але головне, чим визначається кредитоспроможність - це поточне фінансове становище підприємства, а також можливі перспективи його зміни. Якщо у підприємства падає рентабельність, воно стає менш кредитоспроможним. Зміна фінансового становища підприємства в гірший бік у зв'язку з падінням рентабельності може

спричинити за собою і більш важкі наслідки через нестачу грошових коштів - зниження платоспроможності та ліквідності.

Як відзначає Сальников К., кредитоспроможність виражається через здатність підприємства виконати повністю і вчасно свої зобов'язання за кредитним договором-тобто погасити кредит та сплатити відсотки за користування ним. Іншими словами, мова йде про такий фінансово-господарський стан підприємства, яке дає впевненість в ефективному використанні позикових засобів, здатності і готовності позичальника повернути кредит відповідно до умов договору.

Платоспроможність, на думку того ж Сальникова К., виражається через коефіцієнт платоспроможності, що є відношенням наявних грошових сум до суми термінових платежів на певну дату або за минулий період. Якщо коефіцієнт дорівнює одиниці, це означає, що господарюючий суб'єкт платоспроможний[3].

Слід також зазначити, що деякі науковці, з одного боку ототожнюють поняття платоспроможності з ліквідністю, а з другого – навпаки, наголошують на нетотожності.

У широкому розумінні платоспроможність і ліквідність дуже близькі, але у вузькому розумінні друге є ємнішим, тобто від рівня ліквідності залежить платоспроможність.

Ю. С. Цал-Цалко, ототожнюючи поняття ліквідності і платоспроможності, стверджує, що ліквідність - це показник фінансового стану, який відображає, як швидко підприємство може безперешкодно продавати свої активи, одержати гроші й повернути борги у міру настання строку їх повернення[4].

Дещо по-іншому висловлює свою точку зору Л.А. Лахтіонова, ствержуючи, що ліквідність – це здатність і швидкість підприємства перетворювати свої активи в гроші для покриття своїх необхідних платежів у міру настання їх строку[4].

Але, зазначимо, що підприємство може ліквідувати активи не тільки з метою покриття своїх зобов'язань, а й з метою подальшого вкладення отриманих грошових коштів у довгострокові інвестиції. Тому згадані визначення обмежують поняття ліквідності.

Щоб визначити платоспроможність підприємства, необхідно оцінити джерела фінансування діяльності підприємства, суму позикового капіталу і якими активами підприємство здатне погасити свої зобов'язання.

Отже, в сучасних умовах платоспроможність аграрних підприємств вважається найважливішою умовою їхньої господарської діяльності. Так, платоспроможність – це наявність у підприємства грошових коштів і еквівалентів, достатніх для розрахунку по кредиторській заборгованості, яка вимагає негайного погашення. Для визначення стану платоспроможності підприємства використовують аналіз ліквідності суб'єкта господарювання. Дані поняття дуже близькі між собою, оскільки від ступеня ліквідності залежить платоспроможність підприємства.

Література:

1. Журавльова Ю.Ю. Сутність платоспроможності підприємства//Фінанси України. – 2006. - № 1. – С. 116-120.
2. Кривоконь О.С. Удосконалення аналізу ліквідності та платоспроможності у сфері сільськогосподарського виробництва // Агроінком. – 2007. - №5-6. – С.100-101.
3. Цал-Цалко Ю.С. Основні показники оцінки платоспроможності та ліквідності підприємств і методика їх визначення//Формування ринкових відносин в Україні. – 2008. - №7. – С. 36-41.
4. Лахтіонова Л.А. Методичні аспекти аналізу платоспроможності підприємства // Формування ринкових відносин в Україні. – 2006. - №2. – С.53-57.

УПРАВЛІННЯ ФОРМУВАННЯМ ВИТРАТ ПІДПРИЄМСТВА

Л. Коба, ст. гр. МГФБС-1-17з

Н. Демчук, д.е.н., професор

З переходом до кризових умов в економіці України набирає силу конкуренція, як основний механізм регулювання господарських процесів. В сучасних економічних умовах діяльність кожного підприємства є предметом уваги широкого кола учасників ринкових відносин, зацікавлених в результатах його функціонування. Всіх учасників ринкових відносин характеризує прагматизм: кожний із ділових партнерів переслідує близькі йому інтереси, а тому кожний з них розглядає цінності, які відносяться до цієї сфери з точки зору їх корисності для досягнення своїх інтересів. У ділових колах розглядається перш за все можливість одержання економічних вигод з найменшими втратами. Цього підприємство може досягти вміло упроваджуючи системи управління витратами.

В умовах конкурентного середовища основним фактором підвищення прибутковості виробничо-господарської діяльності вітчизняних підприємств, забезпечення їхньої стабільності у ринковому середовищі є створення ділової системи управління витратами.

З позиції економічної теорії будь-яке виробництво правомірно розглядати як перетворення витрат в результати. При такому підході виявляється, що управління витратами охоплює всі сторони управління виробництвом. Але ці явища не тотожні: друге більш широке, перед ним (виробничим менеджментом) стоїть і безліч цілей, що не входять в перше. Проте, на практиці доцільне відособлення менеджменту витрат через його найважливішу роль у виробничому процесі, як відособленого виду управління. Роль менеджменту витрат в тому, щоб знайти і забезпечити найбільш економічний спосіб виробництва продукції (як зараз, так і в перспективі, що піддається прогнозуванню). Оцінка ролі витрат поступово міняється у бік визнання ключової ролі управління витратами в забезпеченні ефективного розвитку підприємств. Не буде перебільшенням твердження, що управління витратами стає одним найважливіших сегментів виробничого менеджменту. При цьому послідовно розширюється коло задач, що стоять перед фахівцями даного напрямку.

На сучасному етапі розвитку ринкових відносин можлива реалізація цілісної концепції управління витратами, яка б відображала ступінь реагування управлінського персоналу на мінливі умови функціонування підприємства. Ефективна система управління витратами при цьому є гарантом у підтримці керівництва в його діяльності під час реалізації намічених планів.

План за витратами продукції є одним з найважливіших розділів плану економічного й соціального розвитку підприємства. Планування витрат продукції на підприємстві має дуже важливе значення, тому що дозволяє знати, які витрати будуть потрібні підприємству на випуск продукції, які фінансові результати можна чекати в плановому періоді.

Кошторис витрат на виробництво складається без внутрішньозаводського обороту на основі розрахунку по кожному елементі і є основним документом для розробки фінансового плану. Вона складається на рік з розподілом всієї суми витрат по кварталах.

Витрати на сировину, основні й допоміжні матеріали, паливо й енергію в кошторисі витрат визначаються насамперед на виробничу програму виходячи із планового обсягу, норм і цін. Загальний розмір амортизаційних відрахувань розраховується на основі діючих норм по групах основних фондів. Собівартість реалізованої продукції представляє собою повну собівартість товарної продукції мінус приріст плюс зменшення собівартості залишків нереалізованої продукції в планованому періоді.

Розрахунок собівартості одиниці продукції називається калькуляцією. Калькуляції бувають планові, нормативні, звітні.

УПРАВЛІННЯ КРЕДИТНИМ ПОРТФЕЛЕМ КОМЕРЦІЙНОГО БАНКУ

В. Коляда, ст. гр. МГФБС-1-17

Н. Демчук, д.е.н., професор

Для діяльності комерційного банку раціональне управління кредитним портфелем має вагоме значення, адже його ефективність забезпечує в майбутньому дохідність та ліквідність. Завдання банку щодо управління дохідністю кредитного портфеля передбачає своєчасність повернення заборгованості за кредитами та збільшення обсягів кредитування, а відповідно – і стабільний розвиток традиційних послуг банку та довгострокове і комплексне обслуговування клієнтів.

Окрім цього, саме завдяки кредитуванню комерційні банки можуть розподіляти вивільнені в процесі господарської діяльності кошти суб'єктам господарювання, котрі їх потребують, забезпечуючи тим самим перерозподіл капіталу в перспективні галузі економіки та стабільний розвиток інвестиційної діяльності.

В умовах жорсткої конкуренції на ринку банківських послуг важливим є удосконалення напрямів управління дохідністю кредитного портфеля, при цьому необхідним є постійний їх аналіз та знаходження нових шляхів щодо підвищення якості їх здійснення.

Умови глобалізації світових фінансових ринків призводять до

реструктуризації банківських систем шляхом введення інноваційних технологій, збільшення операцій злиття банків, зростання концентрації їх капіталів, наданні банками нових послуг. Проте, про ефективне функціонування країни в цілому свідчить стабільна банківська система, тобто такий її стан, при якому адекватно та ефективно виконуються її функції, а також забезпечується спроможність підтримувати рівновагу та відновлювати стан після зовнішніх потрясінь чи посилення диспропорцій, будь-яких відхилень від безпечних параметрів, спричинених кризовими явищами. Основним джерелом доходів банків є отримання прибутку від здійснення кредитних операцій, а так як у процесі управління кредитною діяльністю банку об'єктами є не лише кожна окрема кредитна операція, а й сукупність усіх наданих банком кредитів з їх взаємовпливом і взаємозалежністю, тобто кредитний портфель банку, то одним з головних завдань, яке сьогодні повинне стояти перед менеджментом банків, є ефективне управління кредитним портфелем комерційної установи.

Неефективне управління кредитним портфелем призводить до підвищення ризиків здійснення кредитних операцій, а це, у свою чергу, веде до настання збитків та втрати вкладених ресурсів.

Таким чином, в економічних умовах, що склалися в Україні, однією з найважливіших задач управління кредитною діяльністю вважаємо формування та аналіз кредитного портфеля комерційного банку. Наукові підходи щодо трактування сутності кредитного портфеля, умовно можна поділити за його місцем у діяльності банківської установи, а також за значенням цих операцій на загальнодержавному рівні. Деякі науковці надають більш вузьке визначення кредитного портфеля, розглядаючи тільки процес здійснення кредитування, а деякі – більш широке, досліджуючи місце кредитного портфеля у загальному обсязі банківських операцій. Кредитний портфель є не просто пасивно сформованим набором позичок, а результатом активних, цілеспрямованих дій банку, який динамічно розвивається, суто управлінським співвідношенням між різноманітними видами кредитів. Банківський кредитний портфель слід розглядати як втілення кредитної політики банку, що, у свою чергу, є невід'ємною складовою його загальної стратегії розвитку.

Формуючи кредитний портфель, керуються правилом: видавати кредити, які приносять максимальні доходи за інших однакових умов. Дохідність кредитної операції визначається рівнем відсоткової ставки за певним кредитом, тривалістю періоду надання кредиту та прийнятою системою нарахування відсоткових платежів.

ФОРМУВАННЯ ПОЗИКОВОГО КАПІТАЛУ АГРАРНОГО ПІДПРИЄМСТВА

А. Криворучко, студентка

С. Халатур, к.е.н., доцент

Однією з ключових категорій фінансів підприємств є капітал. Саме з його формуванням і використанням безпосередньо пов'язана фінансова діяльність суб'єктів господарювання. Капітал – це власність відповідної фізичної або

юридичної особи на активи: майно і об'єкти (ресурси), які є на підприємстві. Пасивна сторона балансу містить інформацію про те, яку частину капіталу надано в розпорядження підприємства його власниками і яку – кредиторами (позичковий капітал). Позичковий капітал характеризує частину активів підприємства, що профінансована його кредиторами всіх видів.

Кредити як частина позичкового капіталу надаються підприємствам за плату, тобто вони сплачують за його використання певний відсоток від їх суми. Платним для аграрних як і для інших підприємств є і таке джерело формування позичкового капіталу, як випуск облігацій. Це — вигідна форма залучення капіталу, оскільки власники облігацій не мають права втручатися в господарську діяльність підприємства на відміну від акцій, які дають право участі в капіталі. Крім кредитів і випуску облігацій, підприємства можуть залучати для виробничих потреб засоби інших юридичних осіб у вигляді позик, сплачуючи за це певний відсоток. Так, сільськогосподарські підприємства можуть користуватися комерційним (товарним) кредитом при здійсненні розрахунків за куплену продукцію, надані їм послуги чи виконані для них роботи. Даний кредит може надаватися постачальниками у формі відстрочки платежу без сплати відсотків. Безоплатним для підприємства є використання і такого джерела позичкового капіталу, як кредиторська заборгованість по заробітній платі, за товари і послуги, за розрахунками з бюджетом, за страхування тощо. Ці елементи позичкового капіталу мають бути повернуті підприємством, але поки воно ними володіє до терміну їх погашення (а нерідко і за межами цього терміну), то вказаними коштами таке підприємство розпоряджається на свій розсуд.

Використання позичкового капіталу надає підприємствам, крім прямих, раніше розглянутих переваг, і опосередковані переваги, як наприклад, зменшення бази оподаткування, а відтак, і скорочення платежів до бюджету (проценти за кредит відносять до валових витрат і завдяки цьому зменшується прибуток до оподаткування). Підприємство може отримати додаткову вигоду від використання позичкового капіталу в період підвищення темпів інфляції. Це зумовлено тим, що повернення боргу здійснюється грошима меншої купівельної спроможності.

Водночас залучення підприємствами позичкового капіталу несе в собі і певні загрози. Головна з них — це зростання ризику зниження їх фінансової стійкості та платоспроможності. Крім того, виплачені проценти за кредит є елементом витрат, а отже, вони зменшують масу прибутку підприємства і рентабельність авансованого капіталу. Підприємства, які розраховують на взяття кредиту, можуть понести серйозні втрати в умовах нестабільного зовнішнього середовища і виникли в зв'язку з цим недоступність кредиту (високі процентні ставки за кредит, завищені вимоги до застави як гарантії кредиту тощо).

Розвиток ринкових відносин в Україні суттєво змінив мету оцінки в обліку та фінансовій звітності. В основу вибору способу оцінки необхідно покласти прагнення задовольнити інформаційні потреби широкого кола переважно зовнішніх користувачів, серед яких пріоритет віддається інвесторам.

Оскільки їх цікавить насамперед прибутковість своїх вкладень, вартість відображення позикового капіталу у балансі має сприяти виміру майбутніх надходжень економічних вигод на підприємство та витрачання грошових коштів. Щодо класифікації позикового капіталу, вважаємо, що вона повинна бути зазначена в Додатку до наказу про облікову політику.

У сучасних умовах, що характеризуються наявністю в економіці значної кількості кризових явищ різної глибини і складності, саме агропромисловий комплекс дає можливість вирішувати питання продовольчої безпеки, створювати надійне та стабільне джерело бюджетних надходжень та розвивати наявний виробничо-економічний потенціал. Так, статистичні дані свідчать про те, що найбільшу частку у структурі українського експорту товарів у 2016 р. становила саме продукція АПК та харчової промисловості (42%), при цьому порівняно з 2015 р. обсяг її експорту зріс на 721,2 млн. доларів або на 5% [1]. Це підкреслює стратегічну важливість ефективного та стійкого розвитку підприємств АПК, який є неможливим без забезпечення достатнього обсягу та формування оптимальної структури джерел їх фінансування. Основними джерелами фінансових ресурсів суб'єктів господарювання є власні, залучені та позикові кошти, однак їх використання підприємствами АПК має свої особливості, зумовлені як специфікою галузі, так і сутнісними характеристиками цих джерел.

Позичковий капітал може бути мобілізований із зовнішніх та внутрішніх джерел. До зовнішніх джерел формування позичкового капіталу належать:

- кредити банків (довго- і короткострокові);
- кредиторська заборгованість за матеріальні цінності, виконані роботи, послуги;
- заборгованість за розрахунками (з одержаних авансів, з бюджетом, з оплати праці тощо). До внутрішніх джерел формування позичкового капіталу можна віднести:
- нараховані у звітному періоді майбутні витрати та платежі (у т. ч. так звані стійкі пасиви); – доходи майбутніх періодів

У балансі позичковий капітал підприємства відображається у складі зобов'язань за умови, що оцінка цих зобов'язань може бути достовірно визначена та існує ймовірність зменшення економічних вигід у майбутньому внаслідок їх погашення. Залежно від строків виконання зобов'язань вітчизняними стандартами бухгалтерського обліку позичковий капітал поділяється на довгостроковий і поточний. Згідно з П(С)БО 2 під довгостроковими зобов'язаннями слід розуміти зобов'язання, що будуть погашені протягом строку, який перевищує 12 календарних місяців, або протягом строку, що перевищує операційний цикл, якщо він більший 12 календарних місяців. [2].

Цілеспрямована діяльність по створенню системи обліково-економічної інформації та безперервному її впорядкуванню та удосконаленню в цілях повного забезпечення процесу виробництва та управління необхідними обліково-економічними даними носить назву організації обліку. Отже, для

ефективної організації бухгалтерського обліку позикового капіталу аграрного підприємства необхідно дотримуватися наступних стадій: забезпеченні облікового процесу, формування облікової політики, комп'ютеризація операцій з позиковим капіталом.

Література:

1. Стецюк П.А. Стратегія і тактика управління фінансовими ресурсами сільськогосподарських підприємств: монографія / П.А. Стецюк. – К. : ННЦ ІАЕ, 2009. – 370 с.
2. Смолянська О.Ю. Теоретичні аспекти управління джерелами фінансування інвестиційної діяльності підприємств АПК / О.Ю. Смолянська, Ю.В. Смолянський // Наукові праці ПДАА. – 2012. – № 1(4). – С. 214–219.

СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНІ НАСЛІДКИ БЮДЖЕТНОГО ДЕФІЦИТУ

І. Лисуха, студентка гр. ФК-1-15

Науковий керівник: Л. Бровко, к.е.н., доцент

Бюджетний дефіцит виникає в результаті нестабільності економіки та політичної ситуації в державі і спричиняє негативні явища в тому випадку, коли дефіцит перевищує встановлені світовим досвідом показники.

Теорію про позитивний вплив бюджетного дефіциту на економіку висунув Дж. Кейнс. Новокейнсіанці стверджували, що потрібно замінити дефіцит бюджету під час криз і війн на активний бюджет під час економічних піднесень.

Проте більшість теоретиків світу визначають бюджетний дефіцит як явище, що негативно впливає на соціально-економічні процеси в країні. Дефіцит свідчить про те, що урядом нераціонально здійснюється розподіл доходів і визначення видатків. Збільшення рівня дефіциту бюджету призводить до посилення інфляції, кризи державних фінансів, грошової системи, зростання диференціації в доходах. Наслідками бюджетного дефіциту також є зниження ефективності податкової системи, послаблення стимулів до праці, невпевненість громадян країни у майбутньому.

В умовах глобалізації економічного розвитку бюджетні дефіцити зумовлюють підвищення ризику економічної діяльності, несуть потенційний ризик монетизації і дефолту. Уряд країни вже не здатний належним чином визначати ефективність своїх економічних заходів, оскільки у зв'язку з відкритістю національних економік суспільне відтворення відбувається одночасно як всередині країни, так і за її межами.

Найбільш негативним явищем являється монетизація дефіциту. Фінансування дефіциту за допомогою центрального банку безпосередньо впливає на грошову базу та обсяг грошової маси. При монетизації дефіциту держава отримує сеньйораж - дохід від друкування грошей. Він виникає при перевищенні приросту грошової маси над приростом реального ВВП і, як наслідок відбувається зростання середнього рівня цін.

Бюджетний дефіцит сприяє скороченню обсягу заощаджень у загальнонаціональному масштабі, що призводить до зростання відсоткової

ставки та знижує доступність кредитних ресурсів для приватного сектору. Дорогий кредит спричиняє зменшення обсягу інвестицій, бо для багатьох вони стають недоступними. Як результат відбувається підвищення валютного курсу національної грошової одиниці, що веде за собою зменшення експорту, а також збільшення імпорту. Такий стан зумовлює дефіцит зовнішньоторгівельного балансу, що веде за собою появу дефіциту платіжного балансу.

Щоб покрити дефіцит держава, запозичує кошти на внутрішньому і зовнішньому ринках. Національний борг одночасно є пасивом для держави й активом для тримачів держоблігацій. Внаслідок значного боргу відбувається перерозподіл доходів різних верств населення, а також витік національного капіталу за кордон.

За наявності значного боргу уряд не має можливості балансувати поточний бюджет або витратити ресурси, що спрямовуються на обслуговування боргу та інші потреби.

Відтік грошових ресурсів для покриття державного боргу гальмує розвиток приватного підприємництва і економіки. За рахунок покриття дефіциту на фінансовому ринку деякі проекти приватного сектору не отримують достатнього фінансування, знижуються інвестиції. Тобто проявляється висока альтернативна вартість запозичень, а також процесу обслуговування боргу загалом. В результаті збільшених витрат держави розширюється державний сектор, а внаслідок ефекту витіснення скорочується приватний сектор.

Зовнішній борг є найбільш тяжким для суспільства в майбутньому, так як його виплата не буде лише перерозподілом прибутків між громадянами держави, а й вплине на розвиток підприємств. Однак завдяки зовнішньому фінансуванню країна має можливість розширити державний сектор, не скорочуючи приватного.

Дослідивши соціально-економічні наслідки дефіциту бюджету, можна сказати, що дефіцитне фінансування економічної та інших сфер господарювання може бути вигідним і раціональним, якщо темпи приросту ВВП будуть випереджати приріст обсягів бюджетів, бюджетних дефіцитів і видатків на обслуговування державного боргу.

ОСОБЛИВОСТІ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ

А. Мартиненко, студент гр. ФК-1-15

О. Добровольська, к.е.н., доцент

Сільськогосподарські підприємства займають визначальне місце у розвитку сільських територій. Для більшості сіл вони є основним джерелом робочих місць та соціального відтворення. Саме тому управління економічною безпекою сільськогосподарських підприємств має не лише суто економічний характер, а й глибокий соціальний аспект.

Економічна безпека сільськогосподарського підприємства – це такий стан його господарських ресурсів, що забезпечує раціональну галузево-організаційну структуру підприємства, враховуючи географічне розташування та природно-кліматичні умови його діяльності, за якого воно здатне ефективно протидіяти можливим загрозам внутрішнього й зовнішнього середовища, а також досягати поставлених цілей і завдань на основі реалізації обраної ним стратегії розвитку.

Економічна безпека аграрного підприємства у вузькому розумінні – це його здатність функціонувати в якості суб'єкта господарювання за існуючого рівня ресурсного забезпечення та обраної спеціалізації виробництва.

Економічна безпека підприємства досягається в тих випадках, коли воно є фінансово стійким, здатне запобігати негативному впливу внутрішніх та зовнішніх ризиків, а його ресурсний потенціал, організаційна та управлінська структури відповідають цілям і завданням статутної діяльності.

Економічна безпека сільськогосподарських підприємств є критерієм надійності їх партнерства у бізнесі та спроможності забезпечувати переробні підприємства сировиною, а населення продуктами харчування.

У сучасних умовах господарювання аграрні товаровиробники повинні враховувати ймовірність виникнення невизначеності умов здійснення підприємницької діяльності, наявність ризику та загроз їх економічній безпеці. Для оцінки рівня ризику та можливих загроз на підприємстві повинні розробити комплекс заходів, спрямованих на мінімізацію можливих ризиків та протидію загрозам і підвищення рівня економічної безпеки підприємства.

Ризик – це ймовірність виникнення непередбачених втрат очікуваного прибутку, доходу, майна, коштів у зв'язку з випадковою зміною умов економічної діяльності, впливом несприятливих обставин [1].

Джерелами ризиків в сільськогосподарському виробництві є соціально-економічне середовище, природно-кліматичні умови та людський фактор.

Загрози економічній безпеці – це дія дестабілізуючих природних чинників і/або суб'єктивних, пов'язаних з недобросовісною конкуренцією та порушенням законів і норм, що може спричинити потенційні або реальні втрати для організації.

Найбільшу небезпеку для сільськогосподарських підприємств становлять загрози, що виникають у результаті недосконалості їх інституційного середовища, серед яких:

- прогалини в нормативно-правовій базі;
- недосконала фіскальна політика;
- слаборозвинена фінансова, ринкова та соціальна інфраструктури;
- високі трансакційні витрати;
- переважання в ухваленні рішень ролі неформальних інститутів над формальними [2].

Економічна безпека сільськогосподарських підприємств на регіональному рівні передбачає прийняття регіональних програм розвитку виробництва та забезпечення споживання сільськогосподарської продукції, які включають фінансову підтримку виробників сільськогосподарської продукції з використанням коштів регіонального бюджету, регулювання викидів шкідливих речовин, моніторинг стану природного середовища, в якому відбувається виробництво сільськогосподарської продукції, створення об'єктів виробничої інфраструктури та компенсація витрат на утримання соціальної інфраструктури.

Основними проблемами сільськогосподарських підприємств є:

- низький рівень ресурсно-технічного забезпечення (нездатність забезпечити виробництво матеріальними ресурсами в необхідному обсязі);
- обмеженість власних фінансових коштів;
- відсутність капіталовкладень (унеможлиблює процес відтворення основних фондів);
- низький рівень продуктивності праці працівників;
- брак кваліфікованих кадрів на підприємствах;
- нераціональне використання земельних ресурсів;
- низький рівень цінової конкурентоспроможності підприємств [3].

Стабільне функціонування будь-якого підприємства в умовах ринкових відносин значною мірою залежить від наявності надійної системи економічної безпеки. Своєчасне виявлення, попередження і нейтралізація різних видів загроз, які дестабілізують діяльність підприємства і загрожують його економічним інтересам, визначення шляхів формування ефективної системи економічної безпеки, механізмів та інструментів її ефективності повинні стати важливими завданнями у діяльності кожного підприємства.

Література:

1. Беляєва Л. А. Організація внутрішнього контролю на підприємствах АПК / Л. А. Беляєва // Облік і контроль на підприємствах АПК: стан та перспективи розвитку: матеріали III Міжнародної науково-практичної конференції (10-11 жовтня 2008 р.): у 2 ч. Ч. 1 / Ред.: М. М. Коцупатрий; ДВНЗ "Київ. нац. екон. ун-т ім. В. Гетьмана". – К., 2008. – С. 18–20.

2. Настенко М. М. Вдосконалення внутрішнього контролю надзвичайної діяльності в сільськогосподарських підприємствах / М. М. Настенко – 2010. – Київ: КНЕУ - С. 37–42.

3. Сагайдак Р.А. Проблеми внутрішнього аудиту на підприємствах агропромислового комплексу і шляхи їх розв'язання / Р.А. Сагайдак // Економічний і соціальний розвиток України в XXI столітті: національна ідентичність та тенденції глобалізації, Третя міжнародна науково-практична

конференція молодих вчених 23–24 лютого 2006 р. – Тернопіль: ТДЕУ, Ч. 2. – С. 604–607.

СУЧАСНИЙ СТАН ІПОТЕЧНОГО КРЕДИТУВАННЯ В УКРАЇНІ

А. Мурлін, студент групи ФК-1-15

Науковий керівник: Л. Бровко, к.е.н., доцент

Питання поліпшення житлових умов є одним із найгостріших для значної кількості громадян, особливо молоді. Основним способом розв'язання житлової проблеми в умовах практичної відсутності безкоштовної приватизації є довгострокове іпотечне кредитування. Важливість ринку іпотечного кредитування для вітчизняної економіки визначається тим, що він досить активно формує інвестиційні процеси, створює умови для цілеспрямованого та комплексного розвитку окремих галузей економіки, істотно впливає на зайнятість населення, зменшуючи рівень безробіття, забезпечує зростання національного доходу, ВВП, підвищує забезпеченість українських громадян житлом, а отже, і їхній добробут, розв'язує низку соціальних проблем та сприяє поглибленню ринкових перетворень.

На сьогоднішній день однією з найпоширеніших форм кредитування і фінансування будівництва житла є позички під заставу нерухомості, або іпотечне кредитування. Розбудова іпотечного ринку є важливим та актуальним завданням держави на шляху подальшого реформування економіки і створення адекватного сучасним вимогам фінансового ринку з відповідною структурою та інституціональними складовими. При цьому розвиток іпотечного ринку розв'язує як економічні проблеми активізації й ефективного використання фінансових ресурсів, так і соціальні завдання щодо залучення різних верств населення до задоволення своїх житлових потреб через механізм фінансового ринку.

Іпотечний кредит – це особлива форма кредиту, пов'язана з наданням позик під заставу нерухомого майна: землі, виробничих чи житлових будівель тощо. Іпотечні позики надаються на довгостроковій основі. Іпотека може стати одним із визначальних факторів підвищення якості життя громадян, що розширить їхнє право та можливості підприємницького самовизначення, дасть змогу розв'язувати житлову проблему в державі і зменшить соціальну напруженість у суспільстві.

Кредитна активність банків України в 2016 році залишалась невисокою, що обумовлено зниженням платоспроможності потенційних позичальників, високим рівнем невизначеності щодо подальшого економічного розвитку та високою вартістю кредитних ресурсів.

Обсяги іпотечного кредитування в ВВП країн-членів ЄС становлять 35 %, України – 6,1 %. При цьому частка цього показника 5–10 % свідчить про фрагментарний іпотечний ринок, понад 20 % – передовий. Це пояснюється тим, що в країнах-членах ЄС іпотечні кредити видаються строком на 15–30 років під 4–10 % річних. Загрозливим є рівень доларизації іпотечних кредитів

вітчизняних банків, який упродовж досліджуваного періоду становив близько 45 %.

Отже, вітчизняний ринок іпотечного кредитування є фрагментарним. Для того, щоб мати розвинутий ринок іпотеки, вітчизняні банки повинні збільшити обсяги кредитування хоча б в 3 рази. Для покращення кредитної активності держава повинна встановлювати загальні правила, забезпечуючи ефективність взаємодії всіх учасників ринку іпотечного кредитування.

Література:

1. Офіційний сайт Фінансового порталу «Мінфін» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://minfin.com.ua/banks/credits/mortgage/?sum=500000¤cy=uah&time=20&initial=30&repayment=any&banks=all&filter=credit>
2. Офіційний сайт Національного банку України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://bank.gov.ua>
3. Офіційний сайт АТ «Ощадбанк» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.oschadbank.ua.

ФІНАНСОВИЙ АНАЛІЗ ЯК МЕТОД ДІАГНОСТИКИ ФІНАНСОВОГО СТАНУ ПІДПРИЄМСТВА

*А. Ніколаєнко, студентка групи ФК-1-15
Науковий керівник А. Кириченко, асистент*

Головним завданням будь-якого підприємства є отримання прибутків. Контроль і врахування аналізу фінансового стану підприємств дає змоги визначити наскільки ефективно чи неефективно працює підприємство. У сучасних умовах господарювання аналіз фінансового стану – необхідна складова процесу управління підприємством. Головним напрямком його практичної реалізації є виявлення можливостей підвищення ефективності функціонування підприємства, визначення перспектив його розвитку. Вагомість фінансової діагностики обумовлює ще й широке коло її користувачів: власники, засновники та акціонери, менеджери, інвестори, кредитори. Основним завданням діагностики фінансового стану є проведення комплексного аналізу, що забезпечить задоволення потреб як внутрішніх, так і зовнішніх користувачів.

Процес здійснення діагностики фінансового стану передбачає використання різних методів, прийомів, концепцій, але основою цього процесу є фінансово-економічний аналіз. Фінансово-економічний аналіз стану підприємства – це комплексне вивчення особливостей його функціонування для об'єктивної оцінки досягнутих фінансових результатів і виявлення напрямків подальшого підвищення прибутку з одночасним забезпеченням достатнього рівня ліквідності. В економічному діагностуванні прогноз дуже часто дає змогу визначити діагноз, скоригувати його, адже передбачення траєкторії розвитку аналізованого об'єкта дає змогу краще зрозуміти наявний стан. У зв'язку з цим можна запропонувати такий порядок проведення діагностики фінансового стану підприємства:

- визначення мети та предмету діагностики;

- вибір якісних та кількісних показників для діагностування, критеріїв їх оцінки;
- формування інформаційної бази діагностичного дослідження;
- проведення аналітичних, техніко-економічних та математичних розрахунків, факторного аналізу;
- виявлення стану досліджуваного процесу (об'єкта) та симптомів кризових явищ, загальних тенденцій фінансово-економічного розвитку об'єкта;
- узагальнення результатів діагностування фінансового стану підприємства, підготовка антикризової програми;
- розроблення прогнозу розвитку об'єкта і послідовності управлінських рішень для його реалізації. Проведення діагностики повинно базуватися на загальноприйнятих принципах, найважливішими з яких вважаються (рис.1):

0251664384251663360251662336

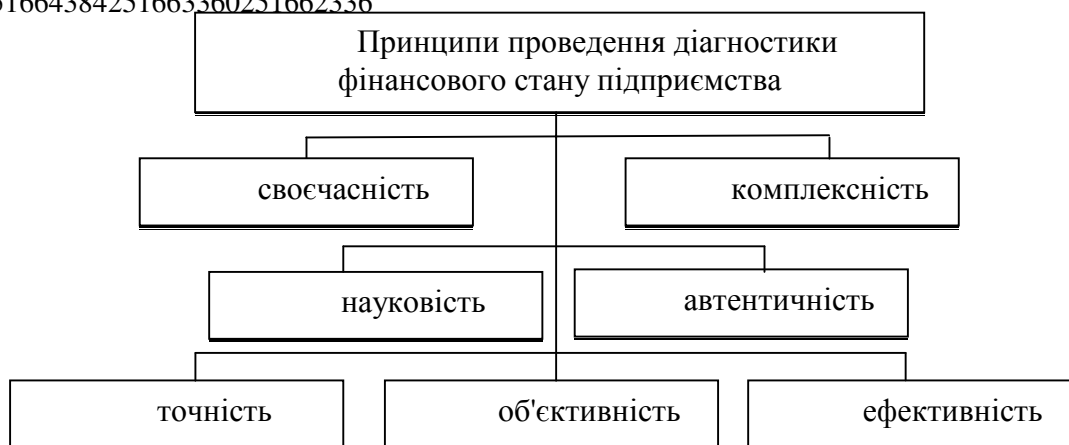

Рис. 1. Загальноприйняті показники щодо проведення діагностики фінансового стану підприємства

Особливістю фінансового діагностування є використання системи фінансових показників та коефіцієнтів. В економічній літературі з фінансів та фінансового менеджменту пропонується використовувати близько 50 показників для аналізу поточного стану підприємства. На практиці використовують, як правило, всього 14 показників. Основними з них можуть бути: абсолютні показники діяльності підприємства за даними фінансової звітності (фінансові результати); показники фінансово-майнового стану; інші фінансові коефіцієнти щодо оборотних активів, кредиторської та дебіторської заборгованості, грошових засобів, фінансових вкладень. При цьому їх завжди потрібно порівнювати з такими, які відповідають вимогам безпечного функціонування, середньогалузевими значеннями, показниками діяльності найкращих підприємств тощо. Іншою особливістю є те, що у процедурі фінансового діагностування складається рейтингова оцінка підприємств, що входять до складу певної галузі.

Отже, узагальнюючи вищесказане, можемо зробити висновок, що для підтримки фінансової стійкості і розвитку підприємства необхідна постійна системна діагностика його фінансового стану на основі фінансово-економічного аналізу його діяльності

Література:

1. Бень Т.Г., Довбня С.Б. Інтегральна оцінка фінансового стану підприємств// Фінанси України. – 2002, – № 6. – С. 53-61.
2. Економічна енциклопедія: У трьох томах, т.1/ Редкол.: С.В. Мочерний та ін. – К.:Академія, 2000.
3. Лігоненко Л.О. Антикризове управління підприємством: теоретично-методологічні засади та практичний інструментарій. – К.: КНТЕУ, 2014.
5. Павловська О.В. Удосконалення методів аналізу фінансового стану підприємства// Фінанси України. – 2010. – № 11. – С. 54-62.

ОЦІНКА ФІНАНСОВОГО СТАНУ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ПІДПРИЄМСТВА

*Ю. Дудка, ст. гр. ФК-1-14
Н. Демчук, д.е.н., професор*

Ефективність функціонування будь-якого суб'єкта підприємницької діяльності визначається, в першу чергу, його фінансовим станом. Фінансовий стан підприємства - це складна економічна категорія, що відображає на певний момент часу наявність майнових і фінансових ресурсів та стан капіталу в процесі їхнього кругообігу, рівень їх збалансованості, ефективності використання а також здатність суб'єкта господарювання до саморозвитку. У процесі діяльності підприємств відбувається безупинний процес кругообігу їх капіталу, змінюється структура майна, коштів і джерел їхнього формування, наявність і потреба у фінансових ресурсах і, як наслідок, - фінансовий стан підприємства. Отже, важливою передумовою забезпечення економічної ефективності господарювання, зміцнення господарської самостійності підприємств та посилення їх економічної безпеки є постійна і своєчасна оцінка фінансового стану. Однією з найважливіших характеристик фінансового стану підприємства є фінансова стійкість. Питанням оцінки фінансового стану підприємств і їх фінансової стійкості зокрема, надавалась і надається значна увага як зі сторони закордонних, так і вітчизняних науковців. Серед них слід виділити праці Грачева А.В., Ковалева В.В., Панкова Д.А., Рішара Ж., Савіцької Г.В., Сайфуліна Р.С., Шеремета А.Д., Хелферта Е. та ін.

Стійкого фінансового стану підприємства досягають при достатності власного капіталу, високій якості активів, достатньому рівні рентабельності з урахуванням операційного і фінансового ризиків, при достатній ліквідності, стабільних доходах і широких можливостях залучення позикових коштів. Однак забезпечити достатній рівень вказаних показників сільськогосподарським підприємствам вдається не завжди, що пояснюється впливом великої кількості зовнішніх і внутрішніх факторів. Внутрішні фактори (структура продукції галузі та її питома вага у платоспроможному попиті споживачів, величина витрат та їх динаміка в порівнянні з грошовими доходами, стан майна та фінансових ресурсів, їх склад і структура), на які підприємства мають можливість впливати, коригувати їх та управляти ними, звичайно залежать від діяльності підприємств. В той час як зовнішні фактори безпосереднього зв'язку з діяльністю підприємств не мають і представляють

собою навколишнє оточення в якому здійснюється діяльність підприємств. До зовнішніх факторів відносяться: вплив економічних, правових та соціальних умов господарювання; платоспроможний попит та рівень доходів споживачів; податкову, кредитну та інвестиційну політику держави; законодавчі акти з контролю за діяльністю підприємств; зовнішньоекономічні зв'язки; систему цінностей в суспільстві тощо.

Більшість зовнішніх факторів, що впливають на фінансову стійкість підприємств залежить від державної політики та регулювання діяльності галузі, на які підприємства впливати не можуть, але при певних умовах та "розумній" політиці держави можуть до них адаптуватися або нівелювати їх вплив.

Література:

1. Бурковська А.В. Важливість і необхідність оцінки та контролю фінансового стану аграрного підприємства / А.В. Бурковська, В.О. Юрков, В.Р.Хабіров // Економічний форум. – 2013. – Вип. 3. – С. 157-160.

2. Дорошенко А.П. Напрями оцінки ділової активності сільськогосподарських підприємств / А.П. Дорошенко // Наукові праці Полтавської державної аграрної академії. – 2012. – Вип.2(5). Т.3. – С. 112-116.

3. Журавська А.Р. Діагностика фінансового стану сільськогосподарських підприємств: проблеми та перспективи удосконалення / А.Р. Журавська // Вісник ЖНАЕУ – 2012. – №2. Т.2. – С. 357-365

ОБЛІК, АУДИТ ТА УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОЮ БЕЗПЕКОЮ

ВПЛИВ ОБЛІКОВОЇ ПОЛІТИКИ НА ПОКАЗНИКИ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

О. Кедік, студентка гр. МгОП 1 - 17

Науковий керівник: Т. Саванчук, старший викладач

Відповідно до Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні», підприємство самостійно встановлює свою облікову політику як сукупність принципів, методів та процедур, що застосовуються для ведення обліку та складання фінансової звітності [1].

Вибір облікової політики впливає на визначення фінансового результату підприємства. Цей факт стимулює проведення досліджень щодо встановлення меж цього впливу і використання такої можливості керівниками підприємств. Вибір елементів облікової політики обумовлює вплив на показники усіх форм фінансової звітності підприємства:

- ф.1 «Баланс (Звіт про фінансовий стан)»;
- ф.2 «Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)»;
- ф.3 «Звіт про рух грошових коштів»;
- ф.4 «Звіт про власний капітал»;
- ф.5 «Примітки до річної фінансової звітності» [2].

Це обумовлено тим, що кожен із обраних підприємством способів обліку чи оцінки прямо або опосередковано впливає на вартість активів, зобов'язань, власного капіталу та/або розмір доходів, витрат і фінансових результатів, які відображаються у різних формах фінансової звітності підприємства.

Кононенко О. зазначає, що елементами облікової політики підприємства, що впливають на його фінансовий результат є вибір методів нарахування амортизації основних засобів, вартісна межа об'єктів, які належать до основних засобів та метод нарахування амортизації малоцінних необоротних матеріальних активів. Впливає на фінансовий результат також метод списання запасів підприємства. Так, метод ФІФО завищує фінансові результати в умовах інфляції, адже при його застосуванні знижується собівартість внаслідок списання запасів за нижчими цінами, ніж вони реально коштують. Проте вартість залишків запасів є об'єктивною, оскільки їх оцінка здійснюється за цінами останніх надходжень, що відповідають ринковим.

Значний вплив на формування фінансових результатів підприємства має вибір методу нарахування резерву сумнівних боргів. Проте кожен із трьох дозволених методів не позбавлений суб'єктивізму, адже норми чи базові показники, необхідні для визначення коефіцієнту сумнівності, не достатньо прописані у стандарті. У цьому випадку посадові особи покладаються виключно на свою інтуїцію та власний професійний досвід, що є неприйнятним для об'єктивної оцінки дебіторської заборгованості та формування фінансових результатів. Водночас, ці недоліки призводять до відмови підприємствами від нарахування резерву сумнівних боргів, і як наслідок, до викривлення фінансових результатів та неадекватної оцінки дебіторської заборгованості [3].

Загалом, вплив елементів облікової політики на показники фінансової звітності підприємства проявляється по-різному:

- через вартість активів і зобов'язань обрані підприємством елементи облікової політики впливають на показники Балансу та Приміток до річної фінансової звітності;

- через розмір доходів, витрат, і як наслідок фінансових результатів (чистий прибуток та нерозподілений прибуток) обрані підприємством елементи облікової політики впливають на показники Балансу, Звіту про фінансові результати, Звіту про власний капітал та Приміток до річної фінансової звітності. Виходячи із суттєвого впливу облікової політики на показники фінансової звітності підприємства, в основу вибору елементів облікової політики має бути покладена обрана підприємством стратегія.

При дотриманні стратегії «більш рентабельного підприємства» мають обиратися такі елементи облікової політики, що забезпечать мінімальні витрати та максимальні доходи і фінансові результати підприємства. Для цього варто передбачити максимально можливий термін експлуатації та обрати прямолінійний метод нарахування амортизації для всіх видів необоротних активів; обрати метод ФІФО для оцінки вибуття запасів; залежно від стану платіжної дисципліни обрати метод нарахування сумнівних боргів, що забезпечить його мінімальну величину; передбачити обов'язковість капіталізації витрат, пов'язаних зі створенням кваліфікаційних активів; залежно

від особливостей діяльності обрати спосіб оцінки завершення робіт, що забезпечити максимальний дохід [4]. Якщо ж підприємство з якихось причин на даний момент планує знизити свій фінансовий результат, зазначені елементи обрати не варто.

Отже, обрана облікова політика чинить суттєвий вплив на фінансовий результат підприємства та показники його фінансової звітності.

Література:

1. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України від 16.07.1997 р. № 996-XIV. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.rada.gov.ua>. – Назва з екрану.

2. Про затвердження НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»: постанова Кабінету міністрів України від 28 лютого 2013 р. за № 336/22868 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/RE22868.html

3. Кононенко О. Анализ финансовой отчетности / Кононенко О. – 3-е изд., перераб. и доп. – Х.: Фактор, 2005. – 156 с.

4. Первый шаг к МСФО: новая учетная политика. - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://copy.yandex.net/?fmode=envelope&url=htt>

ЗАВДАННЯ АУДИТУ НАЯВНОСТІ ТА РУХУ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ НА ПІДПРИЄМСТВІ

*Я. Соколовська, студентка гр. Мг ОП-1-17
Науковий керівник: М. Кравченко, к.е.н., доцент*

В процесі дослідження руху та наявності основних засобів, аудит охоплює всю інформацію, яка відноситься до основних засобів, враховуючи те, що виходить за рамки бухгалтерського обліку та фінансової звітності.

В першу чергу, аудитору слід ознайомитися з обліковою політикою підприємства. У складі інформації про облікову політику у фінансовій звітності підлягає розкриттю, як мінімум, наступну інформацію :

- способи оцінки об'єктів основних засобів, придбаного в обмін на інше майно, відмінне від грошових коштів;
- про зміну вартості основних засобів, у якій вони прийняті до бухгалтерського обліку;
- прийняті особи, строки корисного використання основних засобів;
- по основних засобів, вартість яких не погашається;
- основних засобів, наданих і отриманих за договором оренди;
- способи бухгалтерського обліку нарахування амортизації по окремих об'єктах основних засобів;
- інші питання [1].

Основним завданням і метою аудиту основних засобів є:

- 1) потрібно забезпечити наявність необхідних засобів, що включаються у власність, завод та устаткування, і вони дійсно доступні;
- 2) для забезпечення правильного розподілу основних засобів за відповідними групами;

3) перевірити правильність визначення і відображення в бухгалтерському обліку та фінансовій звітності оцінка основних засобів;

4) створення правильного документування та своєчасного обліку операцій з основними засобами, їх надходження, внутрішнє переміщення і вибуття;

5) перевірка правильності розрахунку, своєчасного відображення зносу основних засобів;

6) перевірка доцільності проведення ремонту основних засобів, контроль за витратами на капітальний ремонт, за правильністю їх відображення;

7) перевірка правильності відображення в обліку фінансових результатів від вибуття (в т.ч. ліквідації) основних засобів;

8) контроль за збереженням основних засобів;

9) перевірка правильності проведення індексації основних засобів;

10) підтвердження законності і правильності відображення на рахунках бухгалтерського обліку операцій з основними засобами;

11) встановлення своєчасності і правильності списання недоамортизованої частини основних засобів на фінансові результати.

В ході аудиту обліку основних фондів підприємства, аудитор повинен використовувати такі науково обґрунтовані джерела інформації:

1. Первинні документи з обліку основних засобів:

– «Акт приймання-передачі основних засобів»;

– «Акт приймання-здачі відремонтованих, реконструйованих і модернізованих об'єктів», які використовуються при виконанні ремонтних робіт як власними силами підприємства і третіх осіб;

– «Акт на списання основних засобів»;

– «Акт на списання автотранспортних засобів».

2. Регістри синтетичного обліку необоротних активів.

3. Запаси, які вказують на фактичний стан і наявність необоротних активів

4. Рахунки Головної книги, призначені для обліку необоротних активів і їх зносу.

5. Бухгалтерський баланс звітного періоду.

6. Звіт про фінансові результати.

7. Звіт про рух грошових коштів.

8. Примітки до фінансової звітності.

9. Фінансова звітність за попередній період.

10. Результати опитування і анкетування керівництва підприємства з питань збереження, використання, обліку основних засобів [2].

11. Документація внутрішнього аудитора з контролю за необоротними активами.

12. Відповіді на запит від постачальників основних засобів або підрядників.

13. Робочі документи і звіт попереднього аудитора.

14. Контракти, угоди про оренду, страхові поліси.

15. Кошториси і плани ремонтів основних засобів.

16. Розрахунки амортизаційних відрахувань по основних засобах.

17. Наказ про облікову політику в частині обліку основних засобів.

Література:

1. Городянська Л.В. Облік і нарахування та використання амортизації: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. екон. наук: спец. 08.00.09 / Л.В. Городянська. – К.: ННЦ ІАЕ УААН, 2005. – 22 с.

2. Губа Є. Амортизація основних засобів: бухгалтерський та податковий облік / Є. Губа // Справочник економіста. – 2008. – №3/4. – С. 52–59.

ОРГАНІЗАЦІЙНІ АСПЕКТИ ОБЛІКУ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ НА СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВАХ

Д. Воробйова, студентка гр. МгОП-1-17

Науковий керівник: О. Чернецька, к.е.н., доцент

Економічні відносини між двома суб'єктами будуються на договорах, які є гарантією здійснення покладених на них обов'язків. Вони є головним важелем регулювання товарно-грошових каналів, які встановлюють правовідносини та зобов'язання їх учасників. Тому організація бухгалтерського обліку зобов'язань відіграє важливу роль при здійсненні облікового процесу.

Організація бухгалтерського обліку - це цілеспрямована діяльність керівників підприємства по створенню, постійному впорядкуванню та удосконаленню системи бухгалтерського обліку з метою забезпечення інформацією внутрішніх та зовнішніх користувачів. Важливу роль відіграє організація обліку саме зобов'язань підприємства, особливо довгострокових кредитів банку [2].

Основними завданнями організації обліку зобов'язань є:

1) забезпечення своєчасної та повної реєстрації даних у документах та облікових регістрах;

2) чітке документування розрахунків;

3) достовірне відображення інформації щодо зобов'язань у формах фінансової звітності;

4) створення дієвої системи внутрішнього контролю зобов'язань.

Кваліфікованому фахівцю необхідні знання з організації обліку довгострокових зобов'язань, щоб організувати їх синтетичний та аналітичний облік. Він повинен знати, які для цього необхідно використовувати первинні документи, який термін нарахування і сплати податків слід дотримуватися, які необхідно виконувати облікові процедури та у якій обов'язковій послідовності. У зв'язку з цим необхідно правильно організувати бухгалтерський облік, який допоможе в прийнятті управлінських рішень

Згідно Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» відповідальність за організацію бухгалтерського обліку та забезпечення фіксування фактів здійснення всіх господарських операцій у первинних документах, збереження оброблених документів, реєстрів і звітності несе керівник підприємства.

Головний бухгалтер при організації обліку повинен керуватися Наказом

про облікову політику підприємства та загальноприйнятою системою законодавчих і нормативних актів, які забезпечують ведення бухгалтерського обліку зобов'язань та складання фінансової звітності. Це Закони України, Податковий та Господарський Кодекс, П(С)БО 11 «Зобов'язання», різноманітні постанови, інструкції та методичні рекомендації щодо ведення обліку. Необхідно зазначити, що для кожної ділянки обліку передбачено сукупність певних спеціально створених актів, в тому числі для обліку зобов'язань.

При організації обліку зобов'язань необхідно приділити увагу правильності складання первинних документів, тобто первинному обліку. При розрахунках із постачальниками використовується велика кількість різноманітної документації. Документи проходять декілька етапів обробки, які передбачено планом документообігу.

До первинних документів належать: господарські та кредитні договори, податкові накладні, накладні внутрішньогосподарського призначення, товарно-транспортні накладні, платіжні відомості, платіжні доручення, довідки бухгалтерії та ін..

Синтетичний та аналітичний облік на сьогодні більшість підприємств веде в автоматизованій формі. Тому перед керівником підприємства стоїть завдання забезпечити працівників належним робочим місцем, а саме: технічними засобами, обчислювальною технікою, спеціальними обліковими програмами, а також доступом до Інтернет мережі.

Керівник підприємства відповідає за правильний розподіл функцій між обліковими працівниками, що закріплюється в Положенні «Про бухгалтерську службу». Крім цього, для кожного окремого облікового працівника розробляється Посадова інструкція. А також в обов'язки керівника входить проведення інвентаризації активів і зобов'язань, під час якої перевіряються і документально підтверджуються їх наявність, стан і оцінка, що зазначається у Наказі про облікову політику.

Отже, підсумовуючи все вищевикладене, можна сказати, що належним чином організований поточний облік дозволяє постійно слідкувати за господарською діяльністю підприємства і своєчасно повідомляти як про позитивні тенденції, так і про негативні явища. Організацією обліку на сільськогосподарських підприємствах займається керівник підприємства. Головний бухгалтер, в свою чергу, повинен здійснювати сам облік, згідно з вимогами законодавства України.

Література:

1. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку №11 «Зобов'язання» затв. Наказом Міністерства Фінансів України від 31.01.2000 р. №20. із наступними змінами та доповненнями [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0085-00>

2. Усатенко О. В. Організація бухгалтерського обліку і аналізу зобов'язань в компаніях з управління активами / О. В. Усатенко // Облік і фінанси. - 2016. - № 3. - С. 43-49.

ОСОБЛИВОСТІ ПРОЦЕСУ УПРАВЛІННЯ РЕАЛІЗАЦІЄЮ ПРОДУКЦІЇ В СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВАХ

А. Даценко, студентка гр. Мг ОП-1-17

Науковий керівник: М. Кравченко, к.е.н., доцент

Актуальні ринкові відносини висувають нові завдання щодо вирішення проблем обліку витрат і доходів, пов'язаних з реалізацією продукції. Остаточне вирішення проблеми збільшення доходів сільськогосподарських підприємств неможливе без зростання ефективності їх господарювання.

Вчені наголошують, що цей складний комплекс протиріч відображається й у бухгалтерському обліку, який за призначенням повинен максимально об'єктивно відображати фактичний стан справ суб'єктів господарювання [1].

Отже, слід приділити особливу увагу побудові обліку реалізації готової продукції на підприємствах, вона повинна містити повноту та своєчасність відображення інформації про реалізацію в системі обліку.

Процес реалізації завжди передбачає, з одного боку, передачу відповідної продукції від виробника покупцеві, а з другого – проведення розрахунків згідно з договірною ціною цієї продукції. Отже, кожен вид продукції, що реалізується, матиме дві оцінки: одну для самого виробника – виробничу собівартість, іншу – для покупця (ціну реалізації).

Проблема у загальному вигляді полягає в тому, що існуючі недоліки інформаційного забезпечення негативно впливають на систему управління процесом реалізації продукції сільськогосподарського підприємства. Мова йде, насамперед, про недостатність або надлишок інформації, необхідної для якісного поточного і стратегічного управління процесом реалізації продукції, що викликано недосконалістю та наявністю проблем у системі збору, накопичення, переробки, аналізу та контролю економічної інформації, а також при передачі та обміні інформаційних потоків на всіх рівнях управління. Ці проблеми набувають особливо значення в сучасних умовах невизначеності, коли спостерігаємо постійне збільшення рівня ризикованості функціонування сільськогосподарських підприємств України [2].

Для того, щоб система управління мала можливість своєчасно та ефективно реагувати на чинники зовнішнього і внутрішнього середовища, необхідним є чітке визначення складу управлінських функцій, їх дії та взаємозв'язку, що, в свою чергу, сприятиме підвищенню ефективності та розвитку самої системи управління. За допомогою своїх функцій вона діє на будь-який об'єкт управління, а їх сукупність складає замкнутий цикл управління економікою АПК. Отже, управління таким складним об'єктом як сільськогосподарське підприємство передбачає сполучення різних видів діяльності (функцій), кожен з яких направлений на вирішення специфічних, різноманітних та складних проблем взаємозв'язку між окремими підрозділами підприємства. Через це уся управлінська діяльність реалізується в функціях, які відображають її конкретний зміст.

Література:

1. Кондукова Е. В. Аналітичні аспекти податкового дослідження стану

розрахунків з контрагентами / Е. В. Кондукова, А.В.Лісовий // Сталий розвиток економіки. – 2010. – № 3. – С. 285–290.

2. Маркус О. В. Особливості організації обліку процесу реалізації готової продукції за національними стандартами / О. В. Маркус, І.О.Романюк // Науковий вісник [Буковинського державного фінансово-економічного університету]. Економічні науки. - 2014. - Вип. 26. - С. 350-357. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvbdfa_2014_26_45.

БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК В АГРАРНОМУ СЕКТОРІ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ

*І. Дмитренко, студентка гр. МТ-1-15
Науковий керівник: С. Юрченко, старший викладач*

Бухгалтерський облік сьогодні – це система безперервного, суцільного і взаємопов'язаного спостереження за створенням суспільного продукту і пов'язаними з ним процесами обліку, розподілу й перерозподілу, за наявністю і рухом майна підприємств та відображенням цих процесів у грошовому виразі для одержання інформації, потрібної для управління діяльністю господарств будь-якого масштабу і рівня. Без бухгалтерського обліку неможливе управління будь-якою ланкою господарства.

Сучасний стан інформаційного забезпечення галузевого управління є незадовільним, що фактично блокує проведення ефективної державної аграрної політики. На рівні підприємств можливості бухгалтерського обліку не використовуються в повному обсязі для економічної роботи, а функції бухгалтерських служб звужуються до складання й подання у відповідні органи податкової та статистичної звітності.

Визначальна роль агросектору в забезпеченні продовольчої та енергетичної безпеки, суспільної стабільності, реалізації експортного потенціалу держави, а також специфіка, пов'язана з використанням в господарському процесі незамінних природно-біологічних факторів виробництва ставить специфічні вимоги до галузевого бухгалтерського обліку як інформаційної системи, що має проводити достовірну діагностику стану життєво важливих галузей національної економіки.

Діючі підходи до регулювання на державному рівні бухгалтерського обліку не сприяють реалізації місії аграрного сектора економіки, який справедливо оцінюється політиками, вченими і практиками як базова складова національної економіки, що покликана відігравати ключову роль у забезпеченні сталого соціально-економічного розвитку України.

Без належної інформаційної презентації галузевих особливостей агросектор, як складова національної економіки, не зможе в повній мірі забезпечити збереження й примноження унікальних земельних і біологічних ресурсів, інвестиційної привабливості суб'єктів господарської діяльності та сільських територій, конкурентоспроможності національного аграрного виробництва у світовій господарській системі.

До специфічних особливостей аграрного сектору економіки, що

потребують розробки окремих облікових технологій, зокрема, але не виключно, відносяться:

- біологічна складова економічного процесу, відповідно до якої саме рослина і тварина, біологічні закони, за якими вони існують, визначають технологію побудови бухгалтерського обліку;

- соціальна складова і неоціненна суспільна значимість сільськогосподарської продукції, що апіорі передбачає орієнтацію аграрного бізнесу не на отримання максимального прибутку, а на провадження соціально орієнтованого підприємництва в громадянському суспільстві, в основі якого лежить задоволення життєвих потреб суспільства, забезпечення соціальної стабільності, миру і сталого розвитку сільських громад і підвідомчих їм територій;

- місія забезпечення продовольчої безпеки України в умовах вступу України до Світової організації торгівлі.

Без належного інформаційного представлення цих особливостей аграрний сектор економіки, як складова національної економіки, не здатний забезпечити належний рівень інвестиційної привабливості суб'єктів господарської діяльності і сільських територій, конкурентоспроможність національного аграрного виробництва в світовій господарській системі.

НАПРЯМИ УДОСКОНАЛЕННЯ УПРАВЛІННЯ ГРОШОВИМИ ПОТОКАМИ СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ

О. Земелько, студентка гр. ОА-2-14

Науковий керівник: Т. Саванчук, старший викладач

Керівники суб'єктів господарювання щоденно вирішують цілий ряд питань, пов'язаних з управлінням грошовими потоками підприємства. Зокрема, як уберегти гроші від інфляції, як забезпечити нормальну поточну діяльність підприємства та підтримати його репутацію як надійного фінансового партнера, але при цьому уникати надлишкових витрат грошових коштів та забезпечити отримання додаткового доходу.

Важливість вивчення грошових потоків обумовлюється тим, що вони обслуговують господарську діяльність підприємства в усіх її напрямках. Від якісного управління грошовими потоками залежить подальший розвиток підприємства та кінцевий результат його господарської діяльності.

Ведучи пошук напрямків удосконалення управління грошовими потоками підприємства, треба розуміти, що це складний неперервний циклічний процес, який включає систему послідовних етапів прийняття і реалізації стратегічних та оперативно-тактичних рішень з даного питання. Цей процес є складовою частиною загальної системи управління фінансовою діяльністю підприємства, що дозволяє вирішувати різноманітні задачі фінансового менеджменту.

Основною метою управління грошовими потоками є забезпечення фінансової рівноваги підприємства та формування необхідної звітності, що неможливо без визначення певних етапів управлінського процесу:

- забезпечення повного та достовірного обліку грошових потоків

підприємства і формування необхідної звітності;

- аналіз грошових потоків підприємства у попередньому періоді;
- оптимізація грошових потоків підприємства;
- планування грошових потоків у розрізі різних їх видів;
- забезпечення ефективного контролю грошових потоків підприємства.

Поетапне здійснення управління грошовими потоками підприємства забезпечить постійний моніторинг рівномірності і синхронності формування грошових потоків у розрізі окремих інтервалів часу.

Таким чином, можна стверджувати, що управління грошовими потоками - це складна і трудомістка робота кожного керівника підприємства, оскільки йому щодня необхідно приймати безліч управлінських рішень щодо розподілу і використання грошових коштів, а також ефективно спрямовувати грошові потоки. Ураховуючи вищезазначене, для підвищення ефективності управління грошовими потоками суб'єктів господарювання, на нашу думку, необхідно:

- залучати в практику розрахунок системи показників грошових потоків як вимірників фінансової стійкості, платіжної стабільності та нормальної платоспроможності;
- досліджувати галузеві закономірності грошових потоків;
- визначати потоки в обліковій, у тому числі оперативній, інформації для формування своєчасного та повного інформаційного забезпечення аналізу руху грошових коштів підприємств;
- удосконалити методику аналізу грошових потоків, ураховувати фактори руху коштів вітчизняних господарчих суб'єктів в умовах невизначеності та ризику.

Отже, інтегруючи оперативне, поточне і стратегічне планування грошових потоків в єдиний процес, можна досягти узгодженості руху грошових коштів із тактичними і стратегічними завданнями підприємства в часі і просторі. Такий підхід до концепції планування та управління грошових потоків, на нашу думку, дасть змогу спрямувати діяльність підприємства на досягнення фінансової стійкості та платоспроможності.

ГАРМОНІЗАЦІЯ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ ТА ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ВІТЧИЗНЯНИХ ПІДПРИЄМСТВ З МІЖНАРОДНИМИ СТАНДАРТАМИ

М. Караман, студентка гр. МгОП-1-17

Науковий керівник: О. Чернецька, к.е.н., доцент

У сучасних умовах розвитку процесів глобалізації, направлення вітчизняних підприємств на розширення зовнішньоекономічних зв'язків, залучення іноземних інвестицій активно постає питання гармонізації бухгалтерського обліку та фінансової звітності з міжнародними стандартами. В першу чергу, запровадження єдиних світових стандартів бухгалтерського обліку та фінансової звітності спричинено інтеграцією України до Європейського Союзу. Використання саме цих стандартів також можна пояснити тим фактором, що особливо складно вітчизняним підприємствам, які мають іноземні інвестиції. За діючим законодавством вони мають обов'язково вести облік за такими складовими: за НП(С)БО – це фінансовий облік, показники в якому призначені для задоволення потреб вітчизняних користувачів звітності; за МСБО – це облік, формування звітності для іноземних організацій та за Податковим кодексом й НП(С)БО – це податковий облік, який розкриває інформацію у звітності за розрахунками з бюджетом. Даний процес зобов'язує господарство використовувати значні ресурси, які пов'язані не лише з великими затратами часу, але й з професійними бухгалтерськими навичками й уміннями. Таким чином, процес гармонізації бухгалтерського обліку та фінансової звітності з міжнародними стандартами стає особливо актуальним у наш час [1].

Розглянемо переваги у прийнятті та використанні міжнародних стандартів фінансової звітності:

- 1) зниження витрат на створення власних національних стандартів;
- 2) розуміння фінансової звітності всіма користувачами у світі та більша довіра до її показників;
- 3) узагальнення кращих сучасних практик у світі, що стосуються бухгалтерського обліку;
- 4) простота сприйняття користувачами інформації у звітних формах по всьому світу;
- 5) зменшення ризику для кредиторів та інвесторів з іноземних країн.

При цьому міжнародні стандарти дозволять не тільки скоротити витрати підприємства на підготовку звітності, особливо для господарств, які працюють в різних країнах і зобов'язані складати консолідовану фінансову звітність, а й знизити затрати по залученню капіталу [2].

Проте в Україні ще тільки починають формуватися потрібні умови для повноцінного впровадження міжнародних стандартів бухгалтерського обліку та фінансової звітності. Поступово здійснюється затвердження нових правил для ведення обліку та формування на основі облікових даних фінансової звітності, також відбувається вдосконалення процесу розкриття інформації про діяльність різних видів підприємств. Аналізуючи національні положення з міжнародними

стандартами, можна з впевненістю стверджувати, що НП(С)БО розроблені на основі МСФЗ: оборотні та необоротні активи, звітність, зобов'язання, витрати та результати діяльності, загальні стандарти.

Однак, незважаючи на потребу узгодження НП(С)БО з МСБО необхідно враховувати розбіжності в існуючій організації бухгалтерського обліку та складанні фінансової звітності саме в Україні. Так як українські підприємства складають фінансову звітність за розробленими формами, які передбачені НП(С)БО, що призводить до того, що господарства різних видів економічної діяльності надають звітність, яка не відображає їх особливості та специфіку, і тому не забезпечує повноту й прозорість інформації для користувачів цієї звітності.

Таким чином, використання досвіду зарубіжних країн з врахуванням особливостей нашої країни дозволить прискорити процес гармонізації. Такий підхід дасть змогу розробити більш ефективні напрями для гармонізації національної системи обліку та звітності з міжнародними стандартами.

Отже, гармонізація бухгалтерського обліку та фінансової звітності з міжнародними стандартами позитивно впливає на національні положення бухгалтерського обліку України, уточнюючі інформацію в них. Для забезпечення цього процесу потрібно запровадити систему заходів щодо поліпшення правових засад регулювання бухгалтерського обліку і фінансової звітності. Запровадження МСБО дозволить усунути економічні й торгівельні бар'єри, активізувати надходження іноземних інвестицій, виходити на діючі світові ринки капіталу, формуючи конкурентоспроможне середовище.

Література:

1. Лучко М.Р. Облік і фінансова звітність за міжнародними стандартами / М.Р. Лучко, І.Д. Бенько. – Тернопіль: Екон. думка ТНЕУ, 2016. – 360 с.
2. Чепець О.Г. Гармонізація бухгалтерського обліку та фінансової звітності України з міжнародними стандартами / О.Г. Чепець, О.М. Губарик // Економічні науки. Сер.: Облік і фінанси. – 2012. – Вип. 9(3). – С. 432-441. – Режим доступу: http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis64.exe?I21DBN=CNR=20&S21STN=1&S21F=ecnof_2012_929__62.
3. Міжнародні стандарти фінансової звітності, перекладені на українську мову, [Електронний ресурс] / Офіційний сайт Верховної Ради України. – Режим доступу: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/929_010

МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ ОБЛІКУ ВИТРАТ УСТАНОВ ДЕРЖАВНОГО СЕКТОРУ

М. Кирдан, студентка гр. МгОП-17

Науковий керівник: О. Атамас, к.е.н., доцент

Стандарти бухгалтерського обліку визначають витрати як зменшення економічних вигід у вигляді вибуття активів або збільшення зобов'язань, які призводять до зменшення власного капіталу (за винятком зменшення власного капіталу за рахунок його вилучення або розподілення власником).

Методологічні засади формування в бухгалтерському обліку інформації про витрати установ державного сектору та її відображення у фінансовій

звітності визначає НП(С)БОДС 135 «Витрати», який розроблено на тих же принципах, що й П(С)БО «Витрати» (для підприємств виробничої сфери). Цей стандарт передбачає визнання витрат за умови, що їх оцінка може бути достовірно визначена, відбувається зменшення економічних вигід та/або потенціалу корисності, зокрема у вигляді вибуття активу або збільшення зобов'язання, які приводять до зменшення власного капіталу (за винятком зменшення капіталу за рахунок його вилучення або розподілення власником). Аналогічне визначення витрат надається також НП(С)БОДС 101 «Подання фінансової звітності».

Суттєвим є те, що витрати визнаються витратами того звітного періоду, в якому визнається дохід, для отримання якого вони здійснені. Це створює об'єктивні можливості для правильного визначення фінансових результатів господарської діяльності за конкретний звітний період. Якщо актив забезпечує одержання економічних вигід протягом кількох звітних періодів (активи довгострокового використання – необоротні активи тощо), то витрати визнаються шляхом систематичного розподілу вартості цього активу між окремими звітними періодами (наприклад, шляхом нарахування амортизації основних засобів та інших необоротних активів).

Витрати, які неможливо прямо пов'язати з доходом певного звітного періоду, відображаються у складі витрат того звітного періоду, в якому вони були здійснені, одночасно із зменшенням активів або збільшенням зобов'язань.

ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ОБЛІКУ РЕАЛІЗАЦІЇ ГОТОВОЇ ПРОДУКЦІЇ

А. Макуха, студентка гр. МгОП-1-17

Науковий керівник: Ю. Якубенко, к.е.н., доцент

Реалізація готової продукції являє собою найважливіший показник діяльності підприємства. Адже саме реалізацією продукції завершується оборот коштів, витрачених на її виготовлення. В результаті реалізації готової продукції підприємство - виробник отримує оборотні кошти, необхідні для відновлення нового циклу виробничого процесу.

Так, П. Лайко та Ю. Ляшенко пропонують таке визначення: «Реалізація готової продукції - це кінцева стадія кругообігу засобів підприємства, яка вказує на завершення процесу виробництва й доведення продукції до споживача. Рух товарів і коштів створює основу економічних відносин між постачальниками, посередниками та покупцями. Для підприємства-виробника реалізація продукції є свідченням того, що вона за споживчими властивостями, якістю й асортиментом відповідає суспільному попиту й потребам покупців» [3]. Е. С. Хендріксен і М.Ф. Ван Бреда стверджують, що реалізація - це відображення доходу, коли відбулися обмін або вибуття продукту. Тобто, коли товари й послуги повинні бути передані покупцеві або клієнту, зумовлюючи або одержання грошей, або право на одержання грошей чи інших активів [5].

Натомість, Н. Бабченко стверджує, що реалізація - це невизначений акт, неодноразова операція. Це - процес, який розтягується у часі на тривалий

термін. Процес реалізації охоплює велику кількість господарських операцій, пов'язаних із збутом і продажем продукції [1].

Під час відвантаження готової продукції підприємство визначає процес реалізації за принципом нарахування та відповідності. За принципом нарахування в момент відвантаження готова продукція вважається реалізованою, тому в обліку треба відображати дохід (пасив), і на цю суму збільшити актив - дебіторську заборгованість.

Реалізація продукції окремого підприємства, як зазначає О. Бірюкова, - це, передусім, відчуження активів, що належать підприємству, завдяки їх продажу з метою відтворення використаних засобів підприємства та отримання прибутку для задоволення різноманітних потреб підприємства та його власників [2].

Відповідно до п. 8 Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 15 «Дохід» та наказу Міністерства аграрної політики України «Про внесення змін до Методичних рекомендацій з організації та ведення бухгалтерського обліку за журнально-ордерною формою на підприємствах агропромислового комплексу» від 03.12.2002 р. № 9 369, «Реалізація продукції - це господарча операція суб'єкта підприємницької діяльності, що передбачає передачу права власності на продукцію іншому суб'єкту підприємницької діяльності в обмін на еквівалентну суму коштів або боргових зобов'язань. Для цілей оподаткування датою реалізації вважається дата передання права власності на зазначену продукцію згідно з базисними умовами поставки, визначеними сторонами, незалежно від строків здійснення оплати».

Дохід (виручка) від реалізації продукції визнається у разі наявності таких умов: а) покупцеві передані ризики й вигоди, пов'язані з правом власності на продукцію; б) підприємство не здійснює надалі управління та контроль за реалізованою продукцією; в) сума доходу (виручка) може бути достовірно визначена; г) є впевненість, що в результаті операції відбудеться збільшення економічних вигід підприємства, а витрати, пов'язані з цією операцією, можуть бути достовірно визначені [4].

Для узагальнення інформації про доходи від реалізації готової продукції, а також про суму знижок, наданих покупцям, та про інші вирахування з доходу призначено рахунок 70 «Доходи від реалізації». Рахунок 90 «Собівартість реалізації» планом рахунків призначено для узагальнення інформації про собівартість реалізованої продукції.

Витрати, пов'язані з реалізацією продукції не включаються до складу виробничої собівартості і відокремлюються на рахунку 93 «Витрати на збут».

Реалізовану продукцію списують на реалізацію за ціною, за якою вона відображена на рахунку 26 «Готова продукція»: збільшенням субрахунку 901 «Собівартість реалізованої готової продукції» і зменшенням рахунку 26. Дохід від реалізації відображається збільшенням рахунків 30 «Готівка», 36 «Розрахунки з покупцями та замовниками» і збільшенням субрахунку 701 «Дохід від реалізації готової продукції».

Отже, облік реалізації готової продукції здійснюється з використанням тільки рахунку 70 «Доходи від реалізації». А саме, собівартість реалізованої

продукції відображається по дебету рахунку 70 з кредитом рахунку 26 «Готова продукція», а відвантаження продукції і дохід – по кредиту рахунку 70. Дана методика не впливає на розмір фінансових результатів. Однак, в кінці звітного періоду, для складання звіту про фінансові результати виникає необхідність в розмежуванні окремо понесених витрат та отриманих доходів від реалізації готової продукції, що потребує додаткової громіздкої роботи облікового апарату. Все це не тільки ускладнює облікові роботи, але й унеможливує одержання оперативної інформації на протязі звітного періоду для прийняття управлінських рішень.

Література:

1. Бабченко Н. М. Визнання моменту реалізації / Н. М. Бабченко // Економіка АПК. – 2005. – № 3. – С. 83–86.
2. Бірюкова О. Облік реалізації готової продукції / О. Бірюкова // Бухгалтерія у сільському господарстві. – 2004. – № 19. – С. 6–7.
3. Лайко П. А. Фінанси АПК : навч. посіб. / П. А. Лайко, Ю. І. Ляшенко. – К. : ДІА, 2000. – 225 с.
4. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 15 «Дохід»: зат. наказом Міністерства фінансів України від 29.11.99р. № 290, із змінами та доповненнями. – [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/go/z0860-99>
5. Хендриксен Э. Теория бухгалтерского учета / Э. Хендриксен, М. Ф. Ван Бреда. – М. : Финансы и статистика, 1997. – 574 с.

СУТНІСТЬ ДЕБІТОРСЬКОЇ ЗАБОРГОВАНОСТІ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ПІДПРИЄМСТВА

А. Ніщета, студентка гр. МгОП-1-17

Науковий керівник: Ю. Якубенко, к.е.н., доцент

На сьогодні одним з найбільш гострих і складних питань обліку в сільськогосподарських підприємств є облік заборгованості, а саме дебіторської заборгованості та існування проблеми неплатежів.

Здійснюючи свою виробничо-господарську діяльність сільськогосподарські підприємства вступають в розрахункові взаємовідносини з різними підприємствами, організаціями і особами, що передбачає виникнення між ними певних прав та зобов'язань.

Принципи бухгалтерського обліку вимагають, щоб дохід не був врахований до того періоду, в якому товар буде відвантажений. Нині часто практикується попередня оплата, тобто оплата в рахунок майбутніх поставок. До фактичного відвантаження продукції така оплата не вважається придбанням для покупця і реалізацією для продавця. Проте, часто буває, що продукція відвантажена, але гроші за нього ще не надійшли, тобто проведено продаж у кредит [3]. Тому протягом певного періоду, від моменту відвантаження продукції до моменту надходження платежу, кошти підприємства знаходяться у вигляді дебіторської заборгованості.

Звичайно надання покупцям комерційного кредиту наражає на ризик

неповернення дебітором боргу. Однак, кредитування споживачів значно збільшує обсяги продажу, що спонукає сільськогосподарське підприємство продавати продукцію на умовах відстрочки.

Тому, на сьогоднішній день, дебіторська заборгованість залишається одним з найбільш негативних явищ в економічній діяльності сільськогосподарських підприємств. Велика сума заборгованості, яка існує між українськими підприємствами, призводить до кризи неплатежів, яка, в свою чергу, гальмує розвиток ринків, на яких працюють дані підприємства, та є значною проблемою у національній економіці в цілому [2].

Отже, можна сказати, що облік розрахунків з покупцями та замовниками є однією з найважливіших та найбільш досліджених ділянок бухгалтерської роботи, оскільки на цьому етапі формується основна частина доходів та грошових надходжень підприємств. Проте, на сьогодні існує головна проблема щодо обліку розрахунків з покупцями та замовниками - безнадійна дебіторська заборгованість, яка виникає внаслідок недостатнього контролю за співвідношенням дебіторської та кредиторської заборгованості, за обсягами сумнівної заборгованості [1].

Для зменшення розміру дебіторської заборгованості необхідно здійснювати такі заходи як вести контроль за співвідношенням дебіторської та кредиторської заборгованості; збільшувати коло покупців з метою мінімізації втрат від несплати одним або декількома покупцями; вчасно визначати коло можливих дебіторів та суворе планування дебіторської заборгованості підприємства на майбутнє.

Література:

1. Оцінка дебіторської заборгованості при факторингових операціях / Г. Булкат // Економіка. – 2010. – №1(101). – С.11–16.

2. Проблеми класифікації та оцінки дебіторської заборгованості, шляхи їх вирішення / Г.В. Власюк // Держава та регіони. Серія: Економіка та підприємництво. – 2011. – №6. – С. 131–135.

3. Сук Л.К., Сук П.Л. Фінансовий облік – навч. посіб. - 2-ге вид., перероб. і доп. / Л.К. Сук, П.Л. Сук - К., 2012. - 647 с.

ЗНАЧЕННЯ І ЗАВДАННЯ АУДИТУ РОЗРАХУНКІВ З ОПЛАТИ ПРАЦІ НА ПІДПРИЄМСТВІ

Д. Письменна, студентка гр. МгОП-1-17

Науковий керівник: Т. Саванчук, старший викладач

На сьогоднішній день здійснюється досить жорсткий державний контроль за дотриманням законодавства про працю. Контролюючі органи, які уповноважені, відповідно до законодавства, проводити перевірки у сфері нарахування та виплати заробітної плати контролюють дотримання законодавства про працю та правильність нарахування і перерахування податків та платежів, пов'язаних з виплатою заробітної плати. Разом з тим, жоден орган не має за мету проконтролювати раціональність витрачання коштів на оплату праці, продуктивність праці чи правильність застосування розцінок на конкретному госпрозрахунковому підприємстві, хоча саме ці

питання більш за все хвилюють власника підприємства.

В таких умовах, надзвичайну важливість набуває здійснення зовнішнього незалежного аудиту, що проводиться на замовлення власника підприємства, адже такий аудит не лише убезпечить підприємство від порушень трудового законодавства та сплати високих штрафів, а і надасть власнику інформацію, необхідну для раціонального управління трудовими ресурсами та витратами на оплату праці найманих працівників.

Аудит розрахунків з оплати праці, як правило, займає особливу та об'ємну частину аудиторської перевірки, оскільки ця ділянка досить специфічна та вимагає від аудиторів особливої уваги і зосередження.

Оплата праці – це стаття витрат, яка відіграє важливу роль у формуванні собівартості продукції (послуг), тому до неї завжди необхідно підходити з особливою увагою для забезпечення раціонального використання грошових ресурсів та їх економії на підприємстві.

Під час перевірки розрахунків з оплати праці аудитору, з одного боку, важливо переконатися в дотриманні підприємством чинного законодавства про оплату праці, відсутності порушень умов оплати праці працівників, а з іншого боку – перевірити правильність здійснених відрахувань податків і зборів із заробітної плати працівників, а також відповідність відображення операцій в бухгалтерському обліку і достовірність їх висвітлення у фінансовій звітності підприємства.

Виходячи з цього, для забезпечення достовірності обліку праці, нарахування та виплати заробітної плати та раціонального використання коштів, виділених на оплату праці, важливе значення відводиться визначенню конкретних завдань аудиту розрахунків з оплати праці на підприємстві. До яких слід віднести:

- контроль за дотримання чинного законодавства щодо розрахунків з оплати праці;
- перевірка правильності здійснення нормування праці та її оплати;
- перевірка ефективності системи внутрішнього контролю розрахунків з оплати праці;
- перевірка правильності розрахунку розмірів основної і додаткової оплати праці та премії;
- встановлення правильності створення резерву оплати відпусток;
- з'ясування законності та повноти утримань із заробітної плати та інших виплат;
- перевірка достовірності показників звітності підприємства в частині відображення показників з оплати праці.

Забезпечуючи виконання зазначених завдань, аудит, паралельно з бухгалтерським обліком оплати праці, на нашу думку, має великий вплив на трудову дисципліну. Своєчасний та якісний внутрішній і зовнішній контроль мобілізує працівників на виконання робіт і пошук резервів підвищення ефективності виробництва.

ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ

І. Сиворакиа, ст.гр.МгОП-1-17

Науковий керівник: О. Чепець, к.е.н., доцент

Отримання позитивного фінансового результату є головною метою діяльності будь-якого суб'єкта господарювання, незалежно від форми власності та виду його діяльності. Але для підприємств різних видів діяльності існують певні специфічні особливості визначення фінансового результату, притаманні лише відповідній галузі, в якій функціонує підприємство.

Розуміння сутності та особливостей відображення фінансових результатів діяльності підприємств та прийняття ефективних управлінських рішень щодо подальшого їх розвитку є основою для підвищення ефективності діяльності будь-якого підприємства.

Стосовно поняття «фінансовий результат» на сьогоднішній день сформовано декілька точок зору:

- 1) зміна величини (приросту чи зменшення) власного капіталу;
- 2) результат зіставлення доходів і витрат;
- 3) прибуток або збиток, тобто форма вираження фінансового результату);
- 4) результат статутної діяльності підприємства (виручка мінус витрати на виробництво і реалізацію продукції);
- 5) зміна величини чистих активів підприємства;
- 6) додаткова вартість, створена у процесі виробництва та здійснення операцій фінансово – кредитного характеру;
- 7) ціна капіталу та інших виробничих факторів.

Формування фінансового результату в сільськогосподарських підприємствах відбувається за рахунок їх основної діяльності, яка в свою чергу формується власне із сільськогосподарської діяльності. Згідно з П(С)БО 30 «Біологічні активи», до складу фінансового результату діяльності сільськогосподарського підприємства входять такі основні три складові:

- 1) фінансовий результат від первісного визнання сільськогосподарської продукції та додаткових біологічних активів;
- 2) фінансовий результат від реалізації запасів – сільськогосподарської продукції та біологічних активів, оцінка яких здійснюється за справедливою вартістю за вирахуванням очікуваних витрат на місці продажу;
- 3) фінансовий результат від зміни справедливої вартості біологічних активів на дату балансу, оцінка яких здійснюється за справедливою вартістю за вирахуванням витрат на місці продажу.

Фінансовий результат від первісного визнання сільськогосподарської продукції та додаткових біологічних активів визначається як різниця між вартістю біологічних активів та сільськогосподарською продукцією, оцінених за справедливою вартістю, яка зменшується на очікувані витрати на місці продажу, та витратами, пов'язаними з біологічними перетвореннями, що були понесені для отримання біологічних активів та сільськогосподарської продукції.

Існують два принципові підходи до розрахунку фінансових результатів підприємства, які мають деякі модифікації у різних країнах світу:

1) метод порівняння доходів і витрат (метод «витрати-випуск») – передбачає визначення прибутку (збитку) згідно принципу нарахування та відповідності доходів і витрат, тобто як різниця між доходами і витратами звітного періоду. Отже порівнюються доходи з витратами, які були понесені для отримання цих доходів. Визначення фінансового результату за методом «витрати – випуск» передбачає існування двох способів:

- перший спосіб називають «лінійним», тобто він передбачає порівняння випуску з минулими витратами з відображенням знову створеної вартості загальною сумою з наступною деталізацією.

- другий спосіб використовується у бухгалтерському обліку з відображенням по дебету споживання підприємством минулої праці і сторонніх витрат та знову створеної вартості за її елементами.

2) метод порівняння капіталу (або метод зміни чистих активів) – передбачає визначення приросту власного капіталу у звітному періоді як різниці між сумою власного капіталу на кінець і на початок звітного періоду, тобто розраховується різниця, тобто якщо власний капітал на кінець звітного періоду збільшується, то підприємство отримує прибуток, а якщо навпаки – збиток.

Таким чином, можна стверджувати, що фінансовий результат є досить складною та багатовимірною категорією.

ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА

О. Бондарь, студентка гр. МгМТ(УФЕБ)-17

Науковий керівник: О. Губарик, к.е.н., доцент

Основою ефективного розвитку підприємництва є забезпечення фінансової безпеки як основної складової економічної безпеки підприємства. В сучасних умовах, центром економічної політики стає вирішення проблеми державного регулювання економічної безпеки. На сьогоднішній день негативні економічні явища набувають в економіці країни ще більшого масштабу, у зв'язку з відсутністю науково обґрунтованої стратегії національного розвитку, яка б була заснована на економічних безпечних орієнтирах в умовах загострення політичної та економічної ситуації в Україні. Вихід з сучасної кризи та прискорення розвитку економіки в теперішній час неможливе без різкого підвищення якості державного управління в усіх сферах економічного життя, без здійснення кардинальних змін у взаємовідносинах між державою та суб'єктами України, гармонізації та збалансованості їх інтересів, оптимізації форм та методів державного впливу на розвиток регіональних економічних систем.

Держава здійснює регулювання всього комплексу відносин, забезпечуючи необхідні умови для узгодження інтересів держави, регіону, підприємства й особи. Фінансова безпека підприємництва є структурною характеристикою проблем взаємоузгодження державного регулювання та інтересів суб'єктів підприємницької діяльності й суспільства, оцінкою структурної збалансованості розвитку економіки. Отож, держава повинна

виступати координатором і регулятором забезпечення фінансової безпеки.

Визначальна роль держави в цьому контексті зумовлена, зокрема, наявністю в її органів державно-владних повноважень, головні з яких закріплено Конституцією України, що наділяють їх правом видавати юридичні акти, які є обов'язковими для виконання іншими суб'єктами права, у тому числі підприємствами, установами й організаціями.

Основними функціями держави в контексті регулювання питань фінансової безпеки суб'єктів підприємництва в Україні є: захист прав власності, забезпечення вільного підприємництва, стимулювання ділової активності, боротьба з монополістичними тенденціями, забезпечення законності та правопорядку в господарській сфері, регулюванні грошового обігу, зовнішньоекономічній діяльності.

На сьогоднішній день в Україні немає окремого правового документа, який би регулював відносини між суб'єктами права по підношенню до захисту бізнесу від зазіхань, як з боку злочинних угруповань, так і з боку корумпованих владних структур. Тож норми права, які регулюють вказані відносини знаходяться в окремих Законах України та в підзаконних нормативних актах. І це, у свою чергу, негативно позначається на соціально- економічному становищі держави, підприємств.

Слід зазначити, що на міжнародному рівні є законодавчі акти, що регулюють певні питання, пов'язані з фінансовою безпекою суб'єктів підприємництва. Так, одним з основоположних актів щодо банкрутства підприємств є Європейська конвенція "Про деякі міжнародні аспекти банкрутства ". Цей документ у випадку відкриття процедури банкрутства в одній з держав, що приєдналися до Конвенції, регулює такі аспекти: здійснення деяких повноважень конкурсного керівника відносно розпорядження майном боржника на території інших держав — учасниць Конвенції; відкриття вторинного банкрутства в інших державах-учасницях; передавання інформації кредиторам, які перебувають на території інших держав-учасниць, і порядок подання ними претензій до боржника. Також цим документом пояснюються міжнародні аспекти відкриття справи про банкрутство, непрямой міжнародної компетенції, часткової оплати вимог кредиторів, багато уваги приділяється питанню вторинного банкрутства підприємств.

Деякі аспекти, що стосуються фінансової безпеки суб'єктів підприємництва висвітлює Господарський кодекс України, також окремі питання регулювання фінансової безпеки підприємств висвітлені в Податковому кодексі України. Суспільні відносини, пов'язані з забезпеченням безпеки бізнесу, регулюють Закони України: "Про цінні папери і фондову біржу", "Про захист від недобросовісної конкуренції", "Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом", "Про інвестиційну діяльність", "Про підприємства в Україні" та ін. В Україні, на жаль, на сьогодні відсутні ґрунтовні законодавчі розробки, що регулюють фінансову безпеку підприємства.

Проведені дослідження підтверджують, що на сьогодні в Україні фінансова безпека суб'єктів підприємництва недостатньо регулюється

державою. Основними принципами забезпечення фінансової безпеки підприємства мають стати: первинність закону під час діяльності із забезпечення фінансової безпеки; необхідність розробки, прийняття і реалізації державної стратегії забезпечення фінансової безпеки; збалансованість фінансових інтересів особи, підприємства, держави; використання методології стратегічного планування для безпеки фінансово-кредитної сфери; необхідність постійного відстеження загроз фінансовій безпеці тощо. Отже, на сьогодні в Україні фінансова безпека суб'єктів підприємництва недостатньо регулюється державою. Відсутні в необхідному обсязі відповідні законодавчі акти, що, звісно, негативно впливає на рівень фінансової безпеки підприємств.

ДОСЛІДЖЕННЯ КОЕФІЦІЕНТУ ФІНАНСОВОЇ НЕЗАЛЕЖНОСТІ В РОЗРІЗІ ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА

М. Гіда, студент гр. МТ-1-15

Науковий керівник: С. Юрченко, старший викладач

Показник фінансової автономії - один з найбільш важливих коефіцієнтів фінансової стійкості. Він дорівнює співвідношенню власного капіталу компанії до всіх фінансових ресурсів. Значення показника говорить про те, яку частину своїх активів компанія здатна профінансувати за рахунок власних фінансових ресурсів. Наприклад, якщо коефіцієнт дорівнює 0,48, то це означає, що компанія здатна профінансувати 48% активів за рахунок власного капіталу [1].

Цей показник важливий як для власників, так і для кредиторів компанії. Низьке значення показника буде сигналізувати про високий рівень ризиків і низьку стійкість компанії в середньостроковій перспективі. Наприклад, якщо компанія здатна генерувати прибуток і є платоспроможною в поточних умовах, то це не означає, що компанія зможе стабільно діяти при зміні ринкової ситуації. Низька частка власного капіталу, зазвичай, супроводжується значними фінансовими витратами (процентні платежі, інші витрати на залучення і використання позикових коштів). Тому зміну ринкової ситуації може привести до ситуації, коли сума операційних витрат і фінансових витрат буде перевищувати фінансовий результат компанії. Тривалий вплив такого фактору, безумовно, призведе до банкрутства.

Тому нормативне значення показника знаходиться в межах 0,4 - 0,6. Більш низьке значення може говорити про високий рівень фінансових ризиків. Значення показника фінансової автономії вище 0,6 говоритиме про те, що компанія використовує не весь свій потенціал [2, с.31].

При аналізі фінансової автономії можна порівняти показник з конкурентами (такого ж розміру). Для різних галузей нормативне значення буде відрізнятися [1]. Негативне значення показника говорить про швидке банкрутство і дії по відновленню фінансової стійкості необхідно застосовувати негайно.

У разі, якщо значення показника фінансової автономії є занадто високим, а потенціал для зростання компанії, збільшення частки ринку, збільшення обсягу продажів, підвищення ефективності роботи за рахунок залучення додаткових коштів є, то доцільно залучати додаткові позикові кошти.

Розрахунок ефекту фінансового левериджа дозволить отримати однозначну відповідь про доцільність таких дій.

Якщо ж значення фінансової автономії нижче нормативного значення, то необхідно працювати в напрямку підвищення значення показника. Якщо платоспроможність вже порушена, то бажаним заходом є вкладання додаткових коштів власниками або залучення стороннього інвестора. Якщо ж ліквідність компанії в нормі, і вона здатна збалансувати вхідні і вихідні грошові потоки, то заходи щодо підвищення стійкості компанії можуть бути не терміновими. Для цього компанія може, наприклад, реінвестувати отриманий прибуток протягом наступних кількох років [2, с. 32-33].

Література:

1. Коефіцієнт фінансової незалежності [Електронний ресурс] / Фінансовий аналіз підприємства – 2017. – Режим доступу: <https://www.finalon.com/>

2. Смоквіна Г.А. Фінансова безпека як стратегічна складова економічної безпеки / Г.А. Смоквіна // Вісник Одеського національного університету : зб. наук. праць. – Сер.: Економіка. – Одеса: Вид-во ОНУ. – 2014. – С. 30-36.

ДОСЛІДЖЕННЯ СУТНОСТІ ПОНЯТТЯ «ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНА БЕЗПЕКА ПІДПРИЄМСТВА»

І. Дмитренко, студентка гр. МТ-1-15

Науковий керівник: Т. Саванчук, старший викладач

Управління підприємством в сучасних умовах, коли набирають інтенсивності рейдерські захоплення та поглинання, корпоративні конфлікти, конкурентна боротьба, фіктивне підприємництво та інші правопорушення у сфері підприємницької діяльності, вимагає формування в системі менеджменту такої складової, яка зможе адекватно реагувати на виклики зовнішнього середовища та протидіяти загрозам нормальному функціонуванню підприємства. Саме така ситуація є передумовою створення системи фінансово-економічної безпеки підприємства.

Дослідження наукових розробок багатьох вчених показують, що поняття фінансово-економічної безпеки немає однозначного тлумачення. У більшості наукових досліджень фінансова та економічна безпека підприємства розмежовуються. При дослідженні сутності економічної безпеки застосовують декілька підходів та розглядають їх на різних рівнях: на національному, регіональному та галузевому рівнях, на рівні підприємств.

Перший підхід визначає економічну безпеку як складову національної безпеки; другий – як стан економіки; третій – як сполучення або сукупність умов і факторів, що забезпечують певний необхідний рівень економічного розвитку країни (підприємства); четвертий – як якісний стан сукупності основних факторів суспільного виробництва в сполученні зі здатністю держави забезпечити їх ефективне захищене використання в національних інтересах і здійснювати економічну стратегію, адекватну викликам його мінливого економічного простору, з метою досягнення стабільного, стійкого розвитку та самовдосконалення всього суспільства і конкретного підприємства зокрема.

Щодо фінансової безпеки, то більшістю дослідників її сутність визначається як складової економічної безпеки на усіх рівнях, в тому числі і на рівні підприємства. Як відомо, між економічною і фінансовою діяльністю господарюючих суб'єктів, існує тісний взаємозв'язок: деякі категорії, з одного боку, є економічними за своєю суттю, а з іншого – фінансовими.

Під фінансово-економічною безпекою підприємства необхідно розуміти захищеність потенціалу підприємства у різних сферах діяльності від негативної дії зовнішніх і внутрішніх чинників, прямих або непрямих загроз, а також здатність суб'єкта до відтворення.

Столбов В.Ф. та Шаповал Г.М. вважають, що під фінансово-економічною безпекою підприємства слід розуміти стан захищеності його ресурсів та інтелектуального потенціалу від наявних та потенційних загроз зовнішнього і внутрішнього середовища його функціонування, який характеризується високими фінансовими показниками діяльності та перспективою економічного розвитку в майбутньому [1, с.104].

Отже, фінансово-економічна безпека підприємства є складною системою, яка включає певний набір внутрішніх характеристик, спрямованих на забезпечення ефективності використання корпоративних ресурсів за кожним напрямом діяльності. Тому подальших наукових розробок потребує удосконалення системи управління фінансово-економічною безпекою підприємства та розробки механізму її реалізації у практичній діяльності підприємств.

Література:

1. Столбов В.Ф. Особливості управління системою фінансово-економічної безпеки будівельних підприємств / В.Ф. Столбов, Г.М. Шаповал. – 2013. – №111. – С.103-108.

КОНЦЕПЦІЯ ЯК ОСНОВА ДЛЯ РОЗРОБКИ СТРАТЕГІЇ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА

*О. Кофан, студентка гр. МгМТ(УФЕБ)-1-17
Науковий керівник: О. Губарик, к.е.н., доцент*

Важливим кроком на шляху забезпечення фінансової безпеки кожного підприємства є розробка концепції фінансової безпеки, певної сукупності поглядів на забезпечення фінансової безпеки, яка передбачає також комплексне визначення загроз і системне розуміння шляхів їх усунення.

Концепція має включати шляхи виявлення й усунення загроз, принципи, які необхідно при цьому застосовувати, сукупність прогнозованих ситуацій зі станом фінансової безпеки, інструменти і технології, потрібні для цього, а також алгоритм забезпечення фінансової безпеки.

Концепція як модель є основою для розробки стратегії забезпечення фінансової безпеки підприємства. Прикладом такої концепції може бути «фінансова стратегія підприємства» І.О. Бланка, яка визначається як «один із найбільш важливих видів функціональної стратегії підприємства, що забезпечує всі основні напрями розвитку його фінансової діяльності і фінансових відносин шляхом формування довгострокових фінансових цілей,

вибору найбільш ефективних шляхів їхнього досягнення, адекватного корегування напрямів формування і використання фінансових ресурсів за зміни умов зовнішнього середовища».

Різновидом фінансової стратегії є стратегія забезпечення фінансової безпеки підприємства, яка може бути окремою системою, а може входити до складу загальної фінансової стратегії підприємства. Тоді стратегію забезпечення фінансової безпеки підприємства можна визначити як технологію, яка включає визначення стратегічних фінансових цілей (у вигляді фінансових інтересів), вибір ефективних напрямів, форм і методів їх досягнення й механізм реагування на зміни у зовнішньому середовищі і внутрішньому стані фінансової діяльності.

Фінансові інтереси підприємства є проявом, з одного боку, економічних відносин підприємства, з іншого – суперечностей фінансової діяльності самого підприємства. У такому вигляді фінансові інтереси підприємства є носіями суперечностей фінансової діяльності і тому вони нерозривні між собою. Інтереси, як і суперечності, водночас є джерелами і рушіями розвитку фінансової діяльності підприємства і забезпечення його фінансової безпеки.

Фінансові інтереси підприємства породжені об'єктивною необхідністю повного забезпечення підприємства всіма видами фінансових ресурсів для здійснення ефективної комерційної (виробничої і маркетингової) діяльності. Фінансові інтереси на рівні підприємства – це відображення спільної думки власників, керівництва і персоналу підприємства.

Зміст фінансового інтересу підприємства поряд з основною метою його реалізації включає й засіб її досягнення, а саме, фінансовий інструмент як певну структуру, тобто між цими структурними елементами фінансового інтересу існує діалектична єдність.

Слід підкреслити, що за нинішніх умов розвитку економіки України одномоментна реалізація фінансових інтересів підприємства є неможливою. Така реалізація може бути тільки послідовною, а її тривалість обумовлюється наявністю жорстких ресурсних обмежень і конкуренцією на ринку. Це вимагає визначення пріоритетних завдань і рішучих дій керівництва й персоналу підприємства у ході їх виконання.

Тому, існує головна об'єктивна суперечність між стратегією розвитку підприємства, включаючи його операційну діяльність, і можливостями його фінансового забезпечення. Дія цієї суперечності є рушієм фінансової безпеки підприємства.

ПРОБЛЕМИ ДІАГНОСТИКИ БАНКРУТСТВА У СФЕРІ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОЮ БЕЗПЕКОЮ

О. Лемешко, студент групи МгМТ(УФЕБ)-1-17

Науковий керівник: О. Губарик, к.е.н., доцент

В сучасних ринкових умовах суб'єкти господарювання ведуть між собою постійну конкурентну боротьбу, метою якої є отримання прибутку та збереження своїх позицій на ринку. Тому проблема виживання є актуальною

для більшої частини українських підприємств. Оцінка ризику банкрутства є одним із способів усунення цієї проблеми в управлінні фінансово-економічною безпекою підприємства.

Бреус С.В. в своїй роботі «Основні напрями запобігання банкрутства підприємств у контексті забезпечення економічної безпеки» зазначає, що, на жаль, фундамент потенційних проблем в стані фінансово-економічної безпеки виникає не у самому кризовому періоді функціонування підприємства, а у період його стабільності та зростання, що в подальшому грає визначальну роль у процесі занепаду стану господарства. Тому головне призначення системи фінансово-економічної безпеки підприємства лежить у тому, що вона повинна попереджувати ці проблеми [1].

Теорія фінансового менеджменту визначає банкрутство як неспроможність підприємства своєчасно виплачувати свою заборгованість, інакше кажучи, підприємство являється неплатоспроможним.

З метою запобігання та попередження банкрутства було створено чимало методів його прогнозування, за допомогою яких є можливість аналізувати стан фінансової безпеки підприємства. Серед них є найбільш відомі, такі як: модель Альтмана, модель Таффлера, модель Спрінгейта, метод рейтингової оцінки Сайфуліна і Кадикова, модель Терещенко.

О.В. Сусіденко при написанні своєї наукової роботи «Сучасні підходи до оцінки фінансової безпеки підприємства» проаналізувала всі ці методи і надала висновок, що, на жаль, більшість із них являються неадаптованими до специфіки економіки України, а тому на практиці використання цих методів може призвести до помилок в прийнятті рішень управлінським персоналом та збільшити ризики втрати фінансово-економічної безпеки підприємства [2].

Економіст О.О. Терещенко розумів проблему неможливості використання зарубіжних методик у практиці і спробував вирішити її. Він розробив універсальну дискримінантну функцію, яка є найбільш оптимальною для діагностики ризику банкрутств українських підприємств, оскільки на його думку, оптимальна дискримінантна функція повинна враховувати всі складові фінансового стану: ліквідність, прибутковість, оборотність, структура майна, капіталу тощо.

Отже, для забезпечення нормального функціонування системи фінансово-економічної безпеки підприємства через призму діагностики банкрутства доцільно:

1. обирати інструменти діагностики фінансового стану підприємства і оцінки ймовірності банкрутства за моделями вітчизняних вчених або моделями закордонних вчених які є адаптованими до вітчизняних реалій;
2. сформулювати критерії оцінки на підставі яких приймаються ті чи інші управлінські рішення;
3. побудувати індивідуальну модель оцінки фінансового стану підприємства, використовуючи облікову політику підприємства;
4. використати систему бухгалтерського обліку як інструмент управління фінансовими ризиками.

Література:

1. Бреус С.В. Основні напрями запобігання банкрутства підприємства у контексті забезпечення економічної безпеки / С.В. Бреус, Т.А. Бабаєва // Формування ринкових відносин в Україні. - 2015. - 11(174). - С.113-117.

2. Сусіденко О.В. Сучасні підходи до оцінки фінансової безпеки підприємства / О.В. Сусіденко // Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки. – 2014. – № 4, т. 2. – С. 76.

3. Терещенко О.О. Дискримінантна модель інтегральної оцінки фінансового стану підприємства / О.О. Терещенко // Економіка України. - 2003. - № 8 - С. 38 - 44.

ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ МАЛОГО ПІДПРИЄМСТВА

Л. Маринець, студентка гр. М2МТ(УФЕБ)-1-17

Науковий керівник: Ю. Якубенко, к.е.н., доцент

В умовах розвитку сучасної економіки все більш для малого підприємства набуває впливове значення такий внутрішній чинник, як економічна безпека підприємства.

Головна мета управління економічною безпекою - забезпечення найефективнішого функціонування, найпродуктивнішої роботи операційної системи та економічного використання ресурсів, забезпечення певного рівня трудового життя персоналу та якості господарських процесів підприємства, а також постійного стимулювання, нарощування наявного потенціалу та його стабільного розвитку.

Економічна безпека підприємства – це такий стан господарського суб'єкта, при якому він при найбільш ефективному використанні корпоративних ресурсів домагається запобігання, ослаблення захисту від існуючих небезпек і загроз чи інших непередбачених обставин і, в основному, забезпечує досягнення цілей бізнесу в умовах конкуренції і господарського ризику. Таке розуміння економічної безпеки підприємства показує, що виробниче підприємство, знаходячись у ситуації невизначеності, непередбачуваності, зміни як внутрішніх умов господарювання, так і зовнішніх (політичних, макроекономічних, екологічних, правових), приймає ризикові рішення в умовах твердої конкуренції, домагається запобігання, ослаблення чи захисту від існуючих чи прогнозованих небезпек і погроз; що в даних умовах забезпечує досягнення цілей бізнесу.

Економічна безпека є одним з найбільш пріоритетних функціональних напрямів країни. Глобалізація, інформатизація і загострення конкурентної боротьби актуалізують проблему забезпечення економічної безпеки.

Розробка нових і адаптація існуючих механізмів і інструментів підвищення ефективності безпеки стає необхідною умовою виживання будь-якого підприємства. Сучасні умови господарювання у переважній більшості не дають можливості забезпечення економічної безпеки лише за рахунок забезпечення поточної та потенційної результативності діяльності – необхідна спеціальна організація діяльності щодо цілеспрямованого забезпечення економічної

безпеки підприємства зі створенням окремої системи економічної безпеки.

З метою контролю за рівнем економічної безпеки підприємства необхідне формування і функціонування системи забезпечення економічної безпеки, яка об'єднує в своєму складі всі зацікавлені структурні підрозділи і служби.

Отже, сутність економічної безпеки малого підприємства полягає в забезпеченні поступального його економічного розвитку з метою виробництва необхідних благ та надання послуг, що задовольняють потреби підприємства та суспільні потреби. Економічна безпека підприємства проявляється у забезпеченні його стабільної діяльності, попередженні витоку з нього будь-якої інформації.

Система економічної безпеки підприємства – це сукупність залучених до процесів забезпечення економічної безпеки суб'єктів і об'єктів, що взаємодіють та пов'язані у часі й просторі певними способами соціально-економічної взаємодії, які зумовлені соціально-економічним статусом, цілями та функціями суб'єктів безпеки підприємства.

Література:

1. Варналій З. С. Економічна безпека: навч. посіб. / З. С. Варналій. – К. : Знання, 2009. – 647 с.
2. Донець Л.І., Ващенко Н.В. Економічна безпека підприємства : навч. пос. – К.: Центр учбової літератури, 2011. - 240 с.
3. Экономика и организация безопасности хозяйствующих субъектов / [Гусев В. С., Демин В.А., Кузин Б.И. и др.]. - СПб. : Очарованный странник, 2001. – 288 с.
4. Череп О. Г. Управління фінансово-економічною безпекою підприємств в Україні / О. Г. Череп, З. П. Урусова, А. А. Урусов // Вісник ЖДТУ. Серія: Економічні науки. – 2012 – № 3(61). – С. 328-330.

КОНКУРЕНТНА РОЗВІДКА ЯК СКЛАДОВА ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА

О. Науменко студентка гр. МгМТ(УФЕБ)-1-17

Науковий керівник: О. Губарик, к.е.н., доцент

У сучасних умовах господарювання підприємствам доводиться функціонувати у складному зовнішньому середовищі, що характеризується нестабільністю та постійною динамікою. Невідповідне середовище примушує керівництво до швидких темпів адаптування до актуальних умов, пошуку не тільки шляхів виживання в ринковій економіці, а й також до отримання економічних вигод, що потребує знання законів розвитку, врахування чинників невизначеності та нестійкості економічного середовища.

В умовах описаних вище має місце недобросовісна конкуренція. Ситуацію з недобросовісною конкуренцією краще попередити ніж потім «лікувати». Недобросовісна конкуренція може призвести до незворотних наслідків. Отже необхідно створювати комплексну систему протидії загрозам та забезпеченню економічної безпеки через сукупність заходів і дій направлених в першу чергу на профілактику фактів недобросовісної конкуренції. Саме ці функції покликана виконувати служба конкурентної розвідки [1]. Якщо підприємство невелике, то не обов'язково створювати окрему службу протидії недобросовісної конкуренції, цим може займатися служба фінансово-економічної безпеки, але конкурентна розвідка повинна бути складовою системи економічної безпеки підприємства, на яку покладені завдання єдиного в рамках суб'єкта господарювання інформаційного центру. Конкуренція – це добре, але потрібно вміти конкурувати чесно. Конкурентна розвідка це в першу чергу частина етичного вивчення конкурента, добросовісного збирання інформації з метою забезпечення безперебійного та процвітаючого розвитку підприємства.

Згідно з Законом України «Про захист від недобросовісної конкуренції», недобросовісною конкуренцією є будь-які дії у конкуренції, що суперечать торговим та іншим чесним звичаям у господарській діяльності [3].

Основна задача конкурентної розвідки це збір стратегічно важливих для організації даних та інформації (про наміри конкурентів і партнерів, про їхню цінову політику, про стратегію розвитку, про їхні сильні і слабкі сторони, про їх продукцію). Також до задач конкурентної розвідки відноситься націленість на швидке та ефективно вирішення проблем, які стоять перед підприємством, наведемо деякі з них:

- для уникнення ділових відносин з партнерами, які можуть опинитися недобросовісними людьми чи шахраями;
- уникнути або присікти недобросовісні дії з боку конкурентів;
- вирішити проблеми підприємства найбільш легким та економічно вигідним способом, шляхом прогнозування ситуації;
- формувати максимально сприятливі для компанії зовнішні умови.

Кожне підприємство самостійно визначає шляхи(етапи) конкурентної розвідки. Але зазвичай є основні чотири етапи, якими частіше за все

користуються:

- на першому етапі визначається мета, яку переслідує компанія що хоче скористатися конкурентною розвідкою;
- на другому етапі здійснюється безпосередньо процес збирання даних відповідно до поставленої мети;
- третій етап зібрані дані сортує, обробляє і оцінює;
- четвертий етап являє собою аналізування зібраних даних і на основі цих даних прийняття управлінських рішень.

З конкурентною розвідкою не все так легко як здається на перший погляд. Є чотири принципи якими слід користуватися при конкурентній розвідці, знехтування якими перетворить конкурентну розвідку у промислове шпигунство, що веде за собою адміністративну та кримінальну відповідальність [2].

Принципи конкурентної розвідки:

1. Принцип дотримання правових та етичних норм. Вся інформація повинна бути зібрана законним шляхом та з урахуванням наявних етичних норм.

2. Принцип безперервності та комплексності. Полягає у безперервній зміні конкурентного середовища, тому конкурентну розвідку необхідно здійснювати безперервно й комплексно.

3. Принцип «особливого положення». До уваги потрібно брати наявні тенденції в політичному, економічному та промислового середовищі, що призводить до необхідності обліку різноманітних джерел впливу на підприємство.

4. Принцип конфіденційності. Вся отримана під час конкурентної розвідки інформація є дуже цінною, а отже має бути конфіденційною.

Підводячи підсумки всього вищезазначеного, робимо висновок що конкурентна розвідка, сутність якої полягає в постійному процесі збору, нагромадження, структурування, аналізу даних про внутрішнє й зовнішнє середовище підприємства та надання даних, що дають змогу передбачати зміни і приймати своєчасні оптимальні рішення, важлива частина фінансово-економічної безпеки, але тільки тоді коли відповідає всім принципам. Служба конкурентної розвідки впливає на майбутнє підприємства, його економічну безпеку, ефективність роботи, конкурентну позицію. З погляду на все це було б непогано всім підприємствам створити службу конкурентної розвідки, або хоча б доручити виконувати ці функції службі фінансово-економічної безпеки, яка буде діяти в згоді з усіма етичними нормами, що забезпечить захист підприємства від непередбачуваних втрат, витіку інформації та допоможе втриматись на складному конкурентному ринку.

Література:

1. Чертопруд С. Конкурентна розвідка і промислове шпигунство: етика використання методів і засобів / С. Чертопруд. [Електронний ресурс]. - Доступний з <http://kiev-security.org.ua/box/11/78.shtml>

2. Попов С.А. Актуальний стратегічний менеджмент: навч. посіб. / С. А. Попов. - М.: Юрайт, 2014. - 447 с.

3. Закон України «Про захист від недобросовісної конкуренції» від 07.06.1996 № 236/96-вр зі змінами і доповненнями [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/236/96-%D0%B2%D160607>

СОЦІАЛЬНА БЕЗПЕКА ПІДПРИЄМСТВА

С. Синєга, студент гр. МгМТ(УФЕБ)-1-17

Науковий керівник: О. Губарик, к.е.н., доцент

Соціальна безпека – це система суспільно-економічних заходів, які спрямовані на матеріальне забезпечення працівників, покращення якості життя та умов праці.

Працівники підприємства, тісно пов'язані між собою в процесі трудової діяльності, не тільки створюють новий продукт, виконують роботи та надають послуги, але і формують нові соціально-трудова відносини. У ділових ринкових відносинах соціально-трудова сфера стає основою життєдіяльності як окремих працівників, так і окремих професійних груп, цілих виробничих колективів. Поєднання особистих і виробничих мотивів діяльності працівників є однією з найважливіших завдань соціального планування [1].

В процесі трудової діяльності персоналу основні соціально-економічні результати можуть виражатися обсягом, складом та якістю продукції, товарів і послуг, умовами праці, безпечної роботи і здоров'ям працівників (захворюваністю), ставленням до праці, рівнем заробітної плати, наявністю прогулів і втрат робочого часу, числом конфліктів, скарг, страйків та іншими фінансово-економічними та соціально-трудова факторами і показниками.

Якщо підприємство, організація чи інша система забезпечують очікуваний рівень таких результатів для всіх працівників або членів трудових колективів, то у них з'являється мотивоване бажання вносити свій особистий і груповий професійний внесок у цю систему на тому рівні витрат своїх сил і загальних результатів праці, який вони вважають прийнятним або можливим за даних трудових, мотиваційних або ринкових відносинах.

Від того, наскільки організація або її підрозділ мотивовано визначають функції та обов'язки працівника при заданій оплаті праці, залежить і його сприйняття цілей системи і бажання забезпечувати необхідний або можливий результат. Стимулювання необхідного рівня результативності праці працівників можна домогтися двома шляхами: або підбираючи персонал з відповідної внутрішньої мотивацією, для якого важливе значення має своє внутрішнє задоволення досягати результату, або шляхом зовнішньої мотивації, при якій відбувається задоволення бажань і потреб людини через систему його стимулювання, як матеріального, так і морального [2].

Основним завданням планування соціальної безпеки на підприємстві є розробка і здійснення системи заходів, що забезпечує гармонійні та всебічні підвищення якості життя персоналу підприємства в побуті і якості умов трудової діяльності.

Планування соціальної безпеки являє собою частину техніко-економічного планування, так як в ході складання плану соціального розвитку вирішуються техніко-економічні завдання – підвищення продуктивності праці,

організація робочого місця, удосконалюється оплата праці, забезпечується якість роботи та продукції і т.д.

Якісна особливість планування соціальної безпеки, обумовлена самим об'єктом (всебічне і гармонійний розвиток особистості та колективу), вимагає додаткової та специфічної інформації та нормативів: даних про соціальне та віковому складі працюючих, про їх запити і схильностях, освіті, кваліфікації, взаємини в колективі. Така інформація може бути отримана лише в результаті конкретних соціологічних досліджень, які виконуються за особливим програмами і методам.

Для отримання інформації про планування соціальної безпеки використовують наступні методи: - безпосереднє спостереження за колективом та діяльністю його громадських організацій, бесіди з робітниками і керівниками; - вивчення службової документації та матеріалів громадських організацій, що характеризують соціальну структуру працівників, ступінь задоволення матеріальних і культурних потреб; - анкетне опитування та інтерв'ювання з метою з'ясування думок працівників та їх пропозицій з різних питань соціального життя колективів. Структура анкет і метод обробки даних вибирається за рекомендаціями соціологічних служб; - соціальний експеримент, мета якого – перевірити можливості здійснення та ефективність рекомендацій, вироблених в результаті аналізу зібраної інформації; - статистичний аналіз масових даних [1].

Джерела фінансування заходів соціальної безпеки на підприємстві різноманітні, але повинні бути точно визначені. Залежно від характеру заходів вони можуть фінансуватися з фонду, що виділяється на реконструкцію, фондів освоєння нової техніки, розвитку виробництва, а також з кредитів банку, з частини амортизаційних відрахувань, які йдуть на капітальний ремонт.

Отже, з метою забезпечення виконання вищезазначених методів планування соціальної безпеки встановлюються конкретні завдання, терміни та особи, відповідальні за виконання; виділяються необхідні кошти; колектив мобілізується на виконання запланованих заходів та робіт; вводиться контроль за реалізацією завдань плану. Ці методи включаються в оперативно-календарні плани відповідних виробничих підрозділів і відділів, які несуть відповідальність за їх виконання нарівні з планами виробництва.

Література:

1. Безбожний В. Л. Вибір способу забезпечення соціально-економічної безпеки великих промислових підприємств [Текст]: дис. канд. екон. наук: 08.00.04 / В.Л. Безбожний ; СНУ ім. В. Даля МОН України. – Луганськ, 2009. – 225 с.
2. Право соціального забезпечення / П. Д. Пилипенко, В. Я. Бурак, С. М. Синчук та ін.; за ред. П. Д. Пилипенка. – 2-ге вид., переробл. і доп.– К.: Видавничий Дім „Ін Юре”, 2008. – 504 с.

МЕХАНІЗМ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА

*А. Фесенко, студентка гр. МгМТ(УФЕБ)-1-17
Науковий керівник : Ю. Якубенко, к.е.н., доцент*

Головна ціль кожного підприємства є забезпечення стабільного функціонування та досягнення головних цілей своєї діяльності. Для цього необхідно постійно дотримуватись відповідного рівня фінансово-економічної безпеки підприємства, він залежить від того, наскільки його керівництво буде спроможне запобігти та протистояти можливим загрозам та наскільки вміло зможе ліквідувати наслідки, об'єктивних і суб'єктивних, негативних впливів зовнішнього і внутрішнього середовища.

Фінансово-економічна безпека підприємства – це такий фінансово-економічний стан, який сприяє забезпеченню захищеності його фінансово-економічних інтересів від негативних чинників внутрішнього і зовнішнього середовища та створення необхідних фінансово-економічних умов для безперервної успішної діяльності та стійкого розвитку підприємства [1].

Метою забезпечення фінансово-економічної безпеки підприємства є досягнення найвищої ефективності та стабільності його функціонування і створення передумов для подальшого розвитку шляхом своєчасного виявлення та запобігання зовнішніх і внутрішніх небезпек та загроз.

У цілому фінансова безпека характеризує забезпеченість достатнім обсягом фінансових ресурсів необхідних для здійснення простого та розширеного відтворення і виконання фінансових зобов'язань та передбачає захищеність від зовнішніх та внутрішніх загроз для підтримки фінансово-економічних інтересів підприємства.

Фінансова безпека підприємства поділяється на:

- бюджетну, що охоплює взаємовідносини підприємства з бюджетами і різних рівнів з приводу сплати податків, зборів та обов'язкових платежів, здійснення бюджетного фінансування, отримання податкового кредиту, відшкодування податку на додану вартість тощо;
- банківську – направлену на взаємовідносини підприємства з банками щодо організації кредитних та депозитних операцій, відкриття поточних рахунків, здійснення безготівкових розрахунків тощо;
- страхову, що полягає у організації взаємовідносин підприємства з страховими компаніями з приводу захисту його майнових, фінансових чи підприємницьких інтересів;
- інвестиційну, яка показує можливість залучення, вкладення й використання інвестиційних ресурсів у розвиток діяльності підприємства;
- фондову, що характеризує ринкову привабливість цінних паперів підприємства, можливість його виходу на фінансовий ринок з метою вкладення коштів у фінансові активи;
- грошово-кредитну – щодо дотримання розрахунково-платіжної та кредитної дисципліни на підприємстві;

– валютну, що показує захищеність валютних операцій під час здійснення зовнішньоекономічної діяльності підприємства [2,3].

Таким чином, фінансово-економічна безпека є однією із важливих характеристик забезпечення захисту діяльності підприємства від впливу негативних факторів зовнішнього та внутрішнього оточення і відображає рівень ефективності та стабільності функціонування суб'єкта господарювання в поточній та довгостроковій перспективі. З досліджень Кравчук Н. Я. можна сказати, що стратегія фінансової безпеки підприємства має бути безпосередньо пов'язана з загальною та фінансовою стратегією підприємства. Домінантними сферами забезпечення фінансово-економічної безпеки підприємства є стратегії:

- забезпечення росту прибутковості його власного капіталу;
- формування фінансово-економічних ресурсів;
- фінансово-економічної стабільності;
- безпеки інвестиційної діяльності;
- нейтралізації фінансово-економічних ризиків;
- безпеки інноваційної діяльності;
- захисту його конкурентної позиції;
- антикризова стратегія [4].

На підставі стратегії визначається фінансова політика підприємства за основними напрямками фінансової діяльності: податкова, цінова, амортизаційна, дивідендна, інвестиційна.

Стратегія фінансової безпеки має бути орієнтована на розробку і послідовне здійснення заходів щодо закріплення і розвитку позитивних процесів і подолання негативних тенденцій у сфері фінансових відносин.

Механізм забезпечення фінансової безпеки включає такі елементи:

- об'єктивний і усесторонній моніторинг економіки і фінансової сфери з метою виявлення і прогнозування внутрішніх і зовнішніх загроз інтересам об'єктів фінансової безпеки;
- вироблення порогових, гранично допустимих значень фінансових та соціально-економічних показників (індикаторів), перевищення яких може провокувати фінансову нестабільність і фінансову кризу;
- діяльність держави щодо виявлення і попередження внутрішніх і зовнішніх загроз фінансовій безпеці.

Отже, стратегія фінансово-економічної безпеки повинна передбачати забезпечення балансу інтересів усіх ланок фінансово-економічної системи для досягнення фінансово-економічної безпеки підприємства та обумовлює застосування комплексного підходу до її формування та реалізації, яка буде спрямована на захист інтересів власників підприємства в процесі його фінансово-господарської діяльності.

Механізм забезпечення фінансово-економічної безпеки підприємства є найбільш вагомою частиною системи його економічної безпеки, що: базується на певних завданнях, функціях і принципах; передбачає використання системно її сукупності методів, інструментів та конкретних заходів їх реалізації, які необхідно використовувати не розрізнено, а у поєднанні, комплексно і оператив

но [5].

Література:

1. Мойсеєнко І.П., Марченко О.М. / Управління фінансово- економічною безпекою підприємства: навч. посібник / І.П.Мойсеєнко, О.М.Марченко. – Львів, 2011. – 380 с.
2. Єрмошенко М. М. Фінансова безпека держави: національні інтереси, реальні загрози, стратегія забезпечення / М. М. Єрмошенко. – К. : КНТЕУ, 2001. – 309 с.
3. Папехин Р. С. Индикаторы финансовой безопасности предприятий / Р. С. Папехин. – Волгоград: Волгоградское научное изд-во, 2007. – 16с.
4. Кравчук Н. Я. Фінансова безпека: навч.-метод. посібн. / Н. Я. Кравчук, О. Я. Колісник, О. Ю. Мелих. – Тернопіль: Вектор, 2010. – 277 с.
5. Чібісова І.В. Механізм забезпечення фінансової безпеки підприємства / І.В. Чібісова, Є.М. Івашина. - [Електронний ресурс] - Режим доступу: http://www.nbu.gov.ua/portal/soc_gum/ppei/2011_31/Chibis.pdf

НЕОБХІДНІСТЬ ФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА

О. Швець, студент гр. МгМТ(УФЕБ)-1-17

Науковий керівник: О. Губарик, к.е.н., доцент

Фінансово-економічна безпека підприємства є складною системою, що складається з багатьох внутрішніх характеристик, направлених на забезпечення ефективності використання матеріальних, трудових, інформаційних і фінансових ресурсів.

Метою забезпечення фінансово-економічної безпеки підприємства є досягнення найкращих результатів та стабільності функціонування підприємства, а також створення передумов для подальшого розвитку шляхом своєчасного виявлення та запобігання зовнішнім і внутрішнім небезпекам і загрозам [1].

В основі системи забезпечення економічної безпеки лежать скоординовані дії:

- служби фінансово економічної безпеки підприємства;
- всіх структурних підрозділів підприємства;
- органів державної влади різних рівнів і силових структур.

За організацію і управління комплексної системи безпеки підприємства відповідає його керівник. Для підтримки комплексного забезпечення економічної безпеки необхідно задіяти весь персонал підприємства, всі його структурні підрозділи. А основним задіяним підрозділом буде служба фінансово-економічної безпеки.

В різних ситуаціях служба економічної-безпеки буде виконувати різні функції, зазначимо деякі з них:

- збір, обробка, систематизація, аналіз даних про процеси що відбуваються на ринку й, особливо в тому його сегменті, де працює організація;
- підготовка аналітичної інформації та довідок і рекомендацій

керівництву організації для прийняття рішень щодо розвитку підприємства;

- захист комерційної таємниці;
- захист електронних носіїв інформації від несанкціонованого доступу [2].

Коли підприємство вирішить створити службу фінансово-економічної безпеки воно пройде складний шлях, адже практично неможливо одразу створити систему фінансово-економічної безпеки підприємства з придатним рівнем результативності. Основним при створенні системи фінансово-економічної безпеки є вибір її стратегії та політики. Досконало продумана і сумлінно реалізована стратегія фінансово-економічної безпеки підприємства може значно знизити або навіть допомогти зовсім уникнути фінансових втрати від коливань і негативних змін зовнішнього середовища.

Ефективна система фінансово-економічної безпеки підніме підприємство на новий рівень. Критеріями, які будуть вказувати на те що система фінансово-економічної безпеки працює ефективно є:

- сталий розвиток підприємства та значний рівень конкурентоспроможності продукції;
- застосування інноваційних технологій у виробничій діяльності;
- захист комерційної інформації та всіх ресурсів;
- своєчасне попередження кризових ситуацій і нейтралізація негативних чинників [3].

Отже під системою фінансово-економічної безпеки підприємства слід розуміти таке функціонування, яке може протистояти негативному впливу факторів як внутрішнього так і зовнішнього середовища, з урахуванням необхідності максимальної мінімізації ризиків ведення господарської діяльності та орієнтації на базову стратегію підприємства. Якщо керівництво хоче забезпечити ефективне функціонування та розвиток підприємства в нестійких умовах, йому доцільно створити систему фінансово-економічної безпеки.

Література:

1. Управління фінансовою безпекою економічних суб'єктів: навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів економічних і юридичних спеціальностей усіх форм навчання / Державний вищий навчальний заклад “Українська академія банківської справи Національного банку України” ; за заг. ред. д-ра екон. наук, проф. С. М. Фролова ; [С. М. Фролов, О. В. Козьменко, А. О. Бойко та ін.]. – Суми : ДВНЗ “УАБС НБУ”, 2015. – 332 с.

2. Комплексна програма розвитку фінансового ринку на 2015 - 2020 роки. - [Електронний ресурс] - Режим доступу: http://nssmc.gov.ua/user_files/content/965/1427444686.pdf.

3. Фінансово-економічна безпека підприємств України: стратегія та механізми забезпечення : [монографія] / Т.Г. Васильців [та ін.] ; за ред. Т.Г. Васильціва. – Львів : Ліга-Прес, 2012. – 386 с

ПЛАН ОРГАНІЗАЦІЇ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ

Д. Боровська, студентка гр. МгОП-1-17

Л. Васільєва, д.н.держ.упр., професор

Однією з важливих передумов раціональної організації обліку є розробка плану організації бухгалтерського обліку, яким визначається зміст, послідовність і строки виконання облікових робіт на підприємстві, порядок одержання інформації, складання і подання звітності.

На нашу думку, план організації бухгалтерського обліку можна подати наступними блоками (рис.):

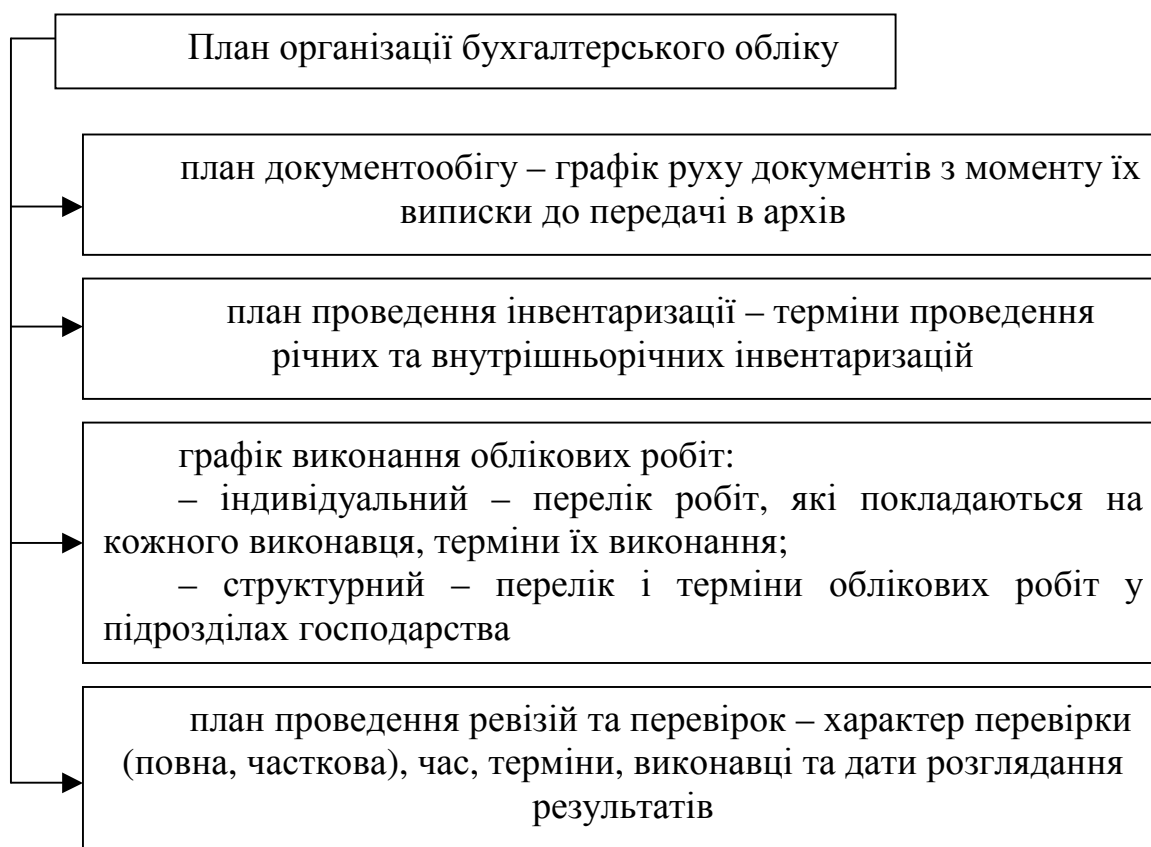

Рис. План організації бухгалтерського обліку

План документації і документообігу складається на підставі переліку типових і спеціалізованих форм документів, встановлених для підприємств відповідної галузі. Основне завдання плану полягає у визначенні порядку документального оформлення господарських операцій найзручнішими для підприємства документами з урахуванням специфіки його діяльності, а також визначення послідовності проходження документів за всіма стадіями облікового опрацювання. План документації оформляється у вигляді переліку форм документів з коротким описом їх змісту або у вигляді альбому форм документів.

План документообігу, розроблений головним бухгалтером, визначає

порядок роботи не тільки облікового апарату, а й інших підрозділів і служб підприємства, причетних до бухгалтерського обліку щодо оформлення господарських операцій відповідними документами. Дотримання встановленого плану документообігу забезпечує своєчасність складання й опрацювання документів, повноту і правильність облікових записів і звітних показників. Порушення плану документообігу, затримка документів на будь-якому етапі їх проходження призводять до відставання реєстрації господарських операцій! в обліку і послаблення контролю за їх виконанням.

План інвентаризації передбачає строки і порядок проведення інвентаризації матеріальних цінностей, грошових коштів та інших активів підприємства, а також зобов'язань за розрахунками з різними дебіторами і кредиторами. Цим планом передбачаються як повні інвентаризації, так і часткові, визначаються орієнтовні строки і порядок проведення раптових інвентаризацій. При цьому строки раптових інвентаризацій не повинні бути завчасно відомі матеріально відповідальним особам. План інвентаризації повинен бути складений так, щоб інвентаризація в одній ланці господарства не спричиняла порушення нормальної роботи інших його ланок. При складанні плану інвентаризації керуються Положенням про інвентаризацію активів та зобов'язань, затверджене наказом Мінфіну від 02.09.2014 № 87.

Організаційні регламенти – це нормативні документи, що регламентують функціонування апарату управління і здійснення облікового й аналітичного процесів. До них належать положення про відділ (бухгалтерію, плановий відділ та ін.), управління (бухгалтерського обліку та звітності), посадові інструкції, стандарти, графіки, операційні інструкції, програми управління, регламенти робочого дня.

Поряд з положеннями про бухгалтерію, посадовими інструкціями про роботу облікового апарату широко використовують графіки, які їх конкретизують і деталізують. У графіках заздалегідь визначають види робіт, конкретних виконавців, заплановані і фактичні строки виконання.

Графіки розробляють керівники обліку (головні бухгалтери, завідувачі секторами), а затверджує або керівник підприємства (організації, установи) або головний бухгалтер, якщо вони розроблені структурним підрозділом бухгалтерії.

РОЛЬ ВНУТРІШНЬОГОСПОДАРСЬКОГО КОНТРОЛЮ ЗА ВИКОРИСТАННЯМ ВИРОБНИЧИХ ЗАПАСІВ НА ПІДПРИЄМСТВІ

В. Руда, студентка гр. МгОП-1-17

Науковий керівник: Т. Погорелова, к.е.н., доцент

Ефективне керування підприємством в сучасних ринкових умовах є досить складним процесом. Економічні перетворення, які здійснюються в Україні, нерозривно пов'язані з пошуком принципово нових методів управління виробництвом і, зокрема, матеріальними ресурсами та запасами, котрі є одними із визначальних чинників. На будь-якому підприємстві

створюється система внутрішнього контролю для виконання поставлених перед нею завдань.

Внутрішньогосподарський контроль – це система способів і прийомів, які використовуються на підприємстві відповідними службами чи посадовими особами з метою забезпечення належного збереження й ефективного використання ресурсів, він систематично здійснюється в межах своєї компетенції, дозволяє своєчасно виявити відхилення або порушення технології виробництва, інші факти зловживань, якщо вони мали місце. Головним завданням його проведення є перевірка господарських операцій з метою недопущення перевитрат матеріальних і фінансових ресурсів, правильності постановки бухгалтерського обліку, виконання виробничих і фінансових планів.

Особливе значення має внутрішньогосподарський контроль на тих підприємствах, котрі в процесі виробництва використовують значну кількість матеріальних цінностей і грошових коштів.

З переходом підприємств на роботу в умовах ринкової економіки, частою зміною цін на оборотні активи зростає значення внутрішньогосподарського контролю. Основне його призначення в безперервному спостереженні за ефективним та раціональним використанням запасів.

Організація внутрішньогосподарського контролю залежить від постановки оперативно-технічного та бухгалтерського обліку, автоматизованої обробки облікової інформації, термінів її видання та застосування обраних підприємством методів обліку виробничих запасів.

Він виступає як самостійна функція управління всередині підприємства, відрізняється глибиною та точністю, оскільки здійснюється там, де знаходиться центр ваги управління. Для управління виробничими запасами на підприємствах, важливого значення набувають попередній та поточний види контролю [1].

За допомогою попереднього контролю вивчаються основні тенденції, перспективи попиту та пропозиції на ринку з метою визначення структури та обсягів купівлі-продажу, а також визначаються оптимальні розміри придбаних виробничих запасів, нормується їх витрачання за відповідними підрозділами.

Враховуючи характер виробництва на сільськогосподарських підприємствах, оперативний (поточний) контроль має ефективнішу функцію в управлінні запасами, оскільки сприяє щоденному встановленню резервів їх використання у ході виробничого процесу [1].

Вважаємо, що однією із складових та незалежних частин внутрішньогосподарського контролю має бути внутрішній аудит, який проводиться з метою перевірки і визначення ефективності діяльності господарюючого суб'єкта. Особлива потреба у створенні відділів внутрішнього аудиту сьогодні виникає на великих підприємствах з різними видами діяльності, зі складною розгалуженою структурою і великою кількістю територіально віддалених філій, дочірніх і залежних підприємств. Робота фахівців відділу внутрішнього аудиту в цьому напрямі полягає насамперед в уніфікації та стандартизації облікових процесів для правильного формування

зведеної чи консолідованої звітності [1].

Для проведення ефективного внутрішнього контролю за використанням виробничих запасів, по можливості, слід створити та організувати роботу відділу внутрішнього аудиту на більшості підприємств України, що дасть змогу підвищити ефективність використання запасів.

Контроль, здійснюваний на підприємстві, повинен охоплювати такі основні стадії руху виробничих запасів як: надходження, формування матеріальних запасів і найголовніше – використання у виробничому циклі, а контроль за використанням виробничих запасів у процесі виробництва доцільно здійснювати за такими напрямками: контроль документального оформлення відпуску виробничих запасів; перевірка відповідності фактичного відпуску матеріалів на виробництво за встановленим лімітом; контроль відповідності витрачання матеріалів затвердженим нормам і нормативам; контроль за відходами і поверненням невикористаних матеріалів; контроль правильності віднесення матеріальних витрат на собівартість продукції [2].

Отже, в умовах формування і становлення нових соціально-економічних відносин з урахуванням існуючих організаційно-правових форм підприємницької діяльності роль ефективного внутрішньогосподарського контролю за використанням виробничих запасів підвищується.

Література:

1. Білуха М.Т., Микитенко Т.В. «Фінансовий контроль: теорія, ревізія, аудит». К, 2005р. – 888с.
2. Михалевич С. Облік та внутрішньогосподарський контроль використання виробничих запасів // Бухгалтерський облік і аудит. - 2010. - №3. - С. 45-48.

ВИЗНАЧЕННЯ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ДІЯЛЬНОСТІ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ ЗА НАЦІОНАЛЬНИМИ ТА МІЖНАРОДНИМИ СТАНДАРТАМИ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ

Я. Сумченко, студентка гр. МгОП-1-17

Науковий керівник: Ю. Якубенко, к.е.н., доцент

На сьогоднішній день невід’ємною частиною розвитку економіки будь-якої країни є міжнародна інтеграція. Усі міжнародні стандарти бухгалтерського обліку та фінансової звітності, які розроблені для розвинутої ринкової економіки, не можуть бути повністю застосовані, на нашу думку, в українській економіці, оскільки необхідно враховувати різницю правової основи та рівня економічного розвитку країни. Як засвідчують науковці, аграрний сектор економіки України має досить непогані перспективи у сфері розширення міжнародної співпраці. Оскільки рівень прибутку є особливо важливою характеристикою ефективності діяльності сільськогосподарських підприємств, то проблема певної різниці визначення фінансових результатів їх діяльності за національними стандартами та МСФЗ є досить актуальною.

Основними документами, що регулюють бухгалтерський облік сільськогосподарських підприємств на міжнародному та національному рівні є

Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 41 «Сільське господарство» [1] та національне Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 30 «Біологічні активи».

Порівнявши вищезгадані документи, бачимо, що визначення фінансового результату діяльності підприємства є різним, що доводить табл. 1.

Таблиця 1

Порівняння обліку фінансових результатів сільськогосподарських підприємств за МСБО 41 та П(С)БО 30

Порівняльна ознака	МСБО 41 «Сільське господарство»	П(С)БО 30 «Біологічні активи»
Фінансовий результат	Виникає при первісному визнанні за «справедливою вартістю» - «витрати на продаж» або зміни справедливої вартості біологічного активу [2]	«Фінансовий результат від основної діяльності» = «фінансовий результат від первісного визнання» + «фінансовий результат від реалізації запасів» + «фінансовий результат від зміни справедливої вартості» + «дохід від реалізації запасів» + «збільшення/зменшення балансової вартості» + «сума дооцінки та уцінки балансової вартості» + «цільове фінансування» [3]

Таким чином, проаналізувавши відмінності МСБО 41 та П(С)БО 30, можемо зробити висновок, про досить суттєві відмінності у підході до визначення фінансових результатів діяльності сільськогосподарських підприємств, що виникають за рахунок різниці у методах оцінки біологічних активів.

Література:

1. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 41 «Сільське господарство» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/929_027

2. Шкуліпа Л.В. Порівняльний аналіз П(С)БО 30 «Біологічні активи» та МСБО 41 «Сільське господарство»/ Л.В. Шкуліпа // Облік і фінанси АПК: бухгалтерський портал, 2011р. – С.35 - 42.

3. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 30 «Біологічні активи», затверджене наказом Міністерства фінансів України від 12 грудня 2017 року № 1019. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/z1456-05>

ЗМІСТ

ІНФОРМАЦІЙНІ СИСТЕМИ І ТЕХНОЛОГІЇ

<i>Тітова Д.</i> Інформаційні технології при обробці біометричних даних людей та тварин	3
<i>Шаля А.</i> Електронна комерція як засіб підвищення прибутковості агробізнесу	4
<i>Бараненко Н.</i> Застосування інформаційних технологій в роботі фінансових установ	5
<i>Гіда М.</i> Інформаційний менеджмент агропідприємств	6
<i>Готвянська А., Лубенець С.</i> Комплексне застосування економіко-математичних методів для забезпечення ефективного агровиробництва	8
<i>Малєгін Р.</i> Інформаційні технології в агроінженерії	10
<i>Желанін Е.</i> Моделювання попиту і споживання в маркетингу	11
<i>Салова Л.</i> Інтернет сьогодні	13

ФІНАНСИ ТА БАНКІВСЬКА СПРАВА

<i>Бараненко Н., Мішенський В.</i> Аналіз доходів і видатків місцевих бюджетів (на прикладі Дніпропетровської області)	14
<i>Магала І.</i> Науково-методологічні підходи до формування системи управління активами банку у сучасних умовах	16
<i>Саманіна К., Буженінов С.</i> Дослідження сутності діагностики суб'єкта господарювання	17
<i>Крижановський О.</i> Аналіз прибутковості та рентабельності підприємства	20
<i>Шрамко В., Павленко О.</i> Страховання основних засобів сільськогосподарських підприємств	22
<i>Локотькова А.</i> Фінансове забезпечення відтворення основних засобів	23
<i>Самарська О., Павленко О.</i> Оцінка ліквідності комерційного банку	24
<i>Сорока Ю., Олійник О.</i> Аналіз кредитного портфеля комерційного банку	26
<i>Бровко Є.</i> Розвиток фінансової глобалізації	27
<i>Землякова І.</i>	

Напрями вдосконалення місцевого оподаткування в Україні <i>Сергієнко А.</i>	28
Порядок справляння податку на прибуток агропромислових підприємств <i>Кравченко Ю.</i>	30
Аналіз ділової активності сільськогосподарських підприємств <i>Овчарова К., Добровольська О.</i>	31
Вдосконалення фінансового контролю в діяльності сільськогосподарських підприємств <i>Роговий С.</i>	33
Фінансове управління ліквідністю та платоспроможністю сільськогосподарського підприємства <i>Сергієнко А.</i>	35
Аналіз фінансової звітності сільськогосподарського підприємства <i>Фоміних А.</i>	36
Аналіз оборотних активів підприємства <i>Щасна-Скірнєвська Н., Демчук Н.</i>	38
Управління фінансовими ресурсами підприємства <i>Шахова А., Добровольська О.</i>	39
Особливості державної фінансової підтримки сільськогосподарських підприємств <i>Юрченко Ю.</i>	40
Роль місцевих фінансів в економічній системі держави <i>Бичеховська Г., Демчук Н.</i>	42
Комплексна оцінка фінансового стану на підприємстві <i>Батура І., Демчук Н.</i>	44
Перспективи розвитку банківської системи України <i>Гриценко Т.</i>	45
Оцінка фінансового стану сільськогосподарського підприємства <i>Драний В.</i>	46
Аналіз ліквідності та платоспроможності підприємства <i>Деменкова А.</i>	47
Управління платоспроможністю та кредитоспроможністю сільськогосподарського підприємства <i>Коба Л., Демчук Н.</i>	50
Управління формуванням витрат підприємства <i>Коляда В., Демчук Н.</i>	52
Управління кредитним портфелем комерційного банку <i>Криворучко А., Халатур С.</i>	53
Формування позикового капіталу аграрного підприємства <i>Лисуха І.</i>	55
Соціально-економічні наслідки бюджетного дефіциту <i>Мартиненко А., Добровольська О.</i>	57
Особливості економічної безпеки сільськогосподарських підприємств	59

<i>Мурлін А.</i> Сучасний стан іпотечного кредитування в Україні	61
<i>Ніколаєнко А.</i> Фінансовий аналіз як метод діагностики фінансового стану підприємства	62
<i>Дудка Ю., Демчук Н.</i> Оцінка фінансового стану сільськогосподарського підприємства	64

ОБЛІК, АУДИТ ТА УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОЮ БЕЗПЕКОЮ

<i>Кедік О.</i> Вплив облікової політики на показники фінансової звітності	65
<i>Соколовська Я.</i> Завдання аудиту наявності та руху основних засобів на підприємстві	67
<i>Воробйова Д.</i> Організаційні аспекти обліку зобов'язань на сільськогосподарських підприємствах	69
<i>Даценко А.</i> Особливості процесу управління реалізацією продукції в сільськогосподарських підприємствах	71
<i>Дмитренко І.</i> Бухгалтерський облік в аграрному секторі економіки України	72
<i>Земелько О.</i> Напрями удосконалення управління грошовими потоками суб'єктів господарювання	73
<i>Караман М.</i> Гармонізація бухгалтерського обліку та фінансової звітності вітчизняних підприємств з міжнародними стандартами	75
<i>Кирдан М.</i> Методологічні основи обліку витрат установ державного сектору	76
<i>Макуха А.</i> Теоретичні аспекти обліку реалізації готової продукції	77
<i>Ніщета А.</i> Сутність дебіторської заборгованості сільськогосподарського підприємства	79
<i>Письменна Д.</i> Значення і завдання аудиту розрахунків з оплати праці на підприємстві	80
<i>Сиворакиа І.</i> Особливості формування фінансових результатів	82
<i>Бондарь О.</i> Державне регулювання фінансово-економічної безпеки підприємства	83
<i>Гіда М.</i> Дослідження коефіцієнту фінансової незалежності в розрізі фінансової безпеки підприємства	85

<i>Дмитренко І.</i> Дослідження сутності поняття «фінансово-економічна безпека підприємства»	86
<i>Кофан О.</i> Концепція як основа для розробки стратегії забезпечення фінансової безпеки підприємства	87
<i>Лемешко О.</i> Проблеми діагностики банкрутства у сфері управління фінансово-економічною безпекою	89
<i>Маринець Л.</i> Теоретичні аспекти економічної безпеки малого підприємства	90
<i>Науменко О.</i> Конкурентна розвідка як складова економічної безпеки підприємства	92
<i>Синега С.</i> Соціальна безпека підприємства	94
<i>Фесенко А.</i> Механізм забезпечення фінансово-економічної безпеки підприємства	96
<i>Швець О.</i> Необхідність формування системи фінансово-економічної безпеки підприємства	98
<i>Боровська Д., Васільєва Л.</i> План організації бухгалтерського обліку	100
<i>Руда В.</i> Роль внутрішньогосподарського контролю за використанням виробничих запасів на підприємстві	101
<i>Сумченко Я.</i> Визначення фінансових результатів діяльності сільськогосподарських підприємств за національними та міжнародними стандартами бухгалтерського обліку	103